

Zalaegerszegi Szakképzési Centrum
Keszthelyi Asbóth Sándor Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és Kollégiuma
8360 Keszthely, Gagarin u. 2-4.

HELYI TANTERV
a
III. SZOCIÁLIS ágazathoz tartozó
54 762 03
SZOCIÁLIS SZAKGONDOZÓ SZAKKÉPESÍTÉSHEZ

I. A szakképzés jogi háttere

A szakképzési kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet és
- a(z) 54 762 03 számú, Szociális szakgondozó megnevezésű szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 54 762 03

Szakképesítés megnevezése: Szociális szakgondozó

A szakmacsoport száma és megnevezése: 2. Szociális szolgáltatások

Ágazati besorolás száma és megnevezése: III. Szociális

Iskolai rendszerű szakképzésben a szakképzési évfolyamok száma: 2 év

Elméleti képzési idő aránya: 60%

Gyakorlati képzési idő aránya: 40%

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:

- 5 évfolyamos képzés esetén: a 10. évfolyamot követően 140 óra, a 11. évfolyamot követően 140 óra;
- 2 évfolyamos képzés esetén: az első szakképzési évfolyamot követően 160 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: érettségi végzettség

Bemeneti kompetenciák: —

Szakmai előképzettség: —

Előírt gyakorlat: —

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: nem szükségesek

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek

A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.

Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés/Szakképzettség
----------	------------------------------

Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat	a szakmai készségfejlesztést kizárólag csoportvezetésben jártas: pszichológus végezheti; a kommunikációs gyakorlatot: pszichológus, okleveles szociális munkás, pedagógiai előadó, okleveles gyógypedagógus, okleveles szupervízor, szociális szervező, szociális kompetenciafejlesztő tréner,
Társadalomismeret	okleveles szociálpolitikus, okleveles szociális munkás, okleveles szociológus, okleveles társadalomismeret szakos tanár, szociális menedzser
Monitorozó gyakorlat	okleveles szociálpolitikus, okleveles szociális munkás, okleveles szociológus, szociális szervező, szociális menedzser, ápoló BsC,
Szociálpolitikai, jogi és etikai ismeretek	okleveles szociálpolitikus, jogász, okleveles szociális munkás, szociális menedzser
Pszichológiai alapismeretek	pszichológus, pedagógiai előadó, pszichiáter, okleveles gyógypedagógus, ápoló BsC, MsC
Egészségügyi alapismeretek	orvos, ápoló BsC, MsC, egészségügyi szakoktató, egészségtan tanár
Klinikai ismeretek	orvos, ápoló BsC, MsC, egészségügyi szakoktató
Ápolási ismeretek	ápoló BsC, MsC, egészségügyi szakoktató
Népegészségügyi ismeretek	orvos, ápoló BsC, MsC, egészségügyi szakoktató, egészségtan tanár
Az elsősegélynyújtás gyakorlata	orvos, ápoló BsC, MsC, egészségügyi szakoktató, mentőtiszt
Gondozási ismeretek	szociális munkás, szociális szervező, szociális menedzser, szociálpolitikus, szociológus
Gondozási gyakorlat	szociális munkás, szociális szervező, szociális menedzser, okleveles szociálpolitikus, egészségügyi szociális munkás
Szociális munka elmélete	okleveles szociális munkás, okleveles szociálpolitikus, szociálpedagógus, szociális szervező, szociális menedzser, egészségügyi szociális munkás
Esetmegbeszélés	okleveles szociális munkás, okleveles szociálpolitikus, szociálpedagógus, szociológus, szociális menedzser, egészségügyi szociális munkás, akinek 3 éves szakmai gyakorlata szociális ellátások vagy a szociális igazgatás területén
Szupervízió	diplomás szupervízor vagy a Szociális Szakmai Szövetség Akkreditációs Bizottsága által csoportos szupervíziós munkára akkreditált szupervízor, pszichológus
Mentálhigiéné	mentálhigiénikus-egészségfejlesztő, mentálhigiénikus, pszichológus
Szociális adminisztráció	okleveles szociális munkás, okleveles szociálpolitikus, szociálpedagógus, szociológus, szociális menedzser, egészségügyi szociális munkás, akinek 3 éves szakmai gyakorlata szociális ellátások vagy a szociális igazgatás területén

A szakmai gyakorlat, a szociális munka gyakorlata	<p>Az alábbi feltételek együttes megléte:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. tereptanári végzettség 2. a szakma gyakorlását szabályozó rendeletek (a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről, a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről) szerinti végzettséggel rendelkező szakember 3. legalább öt év, az adott szakiránynak megfelelő szakmai gyakorlat
Társadalomismereti és szociálpolitikai gyakorlat	okleveles szociálpolitikus, okleveles szociális munkás, okleveles szociológus, szociális szervező
Gazdálkodási, vezetési ismeretek	közgazdász tanár, szociális szervező, humán szervező, szociális menedzser
Intézményt, illetve tevékenységet megismerő gyakorlat	terep tanári végzettség

Tárgyi feltételek

A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (SZVK) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: Nincs.

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: Nincs.

V. A szakképesítés óraterve nappali rendszerű oktatásra

A szakgimnáziumi képzésben a két évfolyamos képzés második évfolyamának (2/14.) szakmai tartalma, tantárgyi rendszere, órakerete megegyezik a 4+1 évfolyamos képzés érettségi utáni évfolyamának szakmai tartalmával, tantárgyi rendszerével, órakeretével. A két évfolyamos képzés első szakképzési évfolyamának (1/13.) ágazati szakgimnáziumi szakmai tartalma, tantárgyi rendszere, összes órakerete megegyezik a 4+1 évfolyamos képzés 9-12. középiskolai évfolyamokra jutó ágazati szakgimnáziumi szakmai tantárgyainak tartalmával, összes óraszámával.

Szakgimnáziumi képzés esetén a heti és éves szakmai óraszámok:

évfolyam	heti óraszám	éves óraszám
9. évfolyam	11 óra/hét	396 óra/év
10. évfolyam	12 óra/hét	432 óra/év

Ögy.		140 óra
11. évfolyam	10 óra/hét	360 óra/év
Ögy.		140 óra
12. évfolyam	10 óra/hét	310 óra/év
5/13. évfolyam	31 óra/hét	961 óra/év
Összesen:		2739 óra

Amennyiben a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló rendeletben a szakgimnáziumok 9-12. évfolyama számára kiadott kerettanterv óraterve alapján a kötelezően választható tantárgyak közül a szakmai tantárgyat választja a szakképző iskola akkor a 11. évfolyamon 72 óra és a 12. évfolyamon 62 óra időkeret szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

évfolyam	heti óraszám	éves óraszám
1/13. évfolyam	31 óra/hét	1116 óra/év
Ögy		160 óra
2/14. évfolyam	31 óra/hét	961 óra/év
Összesen:		2237 óra

(A kizárólag 13-14. évfolyamon megszervezett képzésben, illetve a szakgimnázium 9-12., és ezt követő 13. évfolyamán megszervezett képzésben az azonos tantárgyakra meghatározott óraszámok közötti csekély eltérés a szorgalmi időszak heteinek eltérő száma, és az óraszámok oszthatósága miatt keletkezik!)

10570-16 A szükségletek felmérése	Társadalomismeret	0,5																
	Klinikai ismeretek			1,5														
	Ápolási gyakorlat							0,5										
	Gondozási ismeretek			1														
	A gondozási szükségletek felmérésének gyakorlata				0,5													
	Monitorozó gyakorlat		0,5															
10571-16 Sajátos gondozási feladatok	Szociális munka elmélete						0,5											
	Szociális munka gyakorlata									0,5								
	Szociális gondozás						1											
	Szociális gondozás gyakorlata							0,5										
	Mentálhigiéné									0,5								
	Esetmegbeszélés és szupervízió a gyakorlaton										0,5							
10572-16 Gondozási- ápolási adminisztráció	A szociális adminisztráció gyakorlata									0,5								
10525-12 A szociális ellátás általános tevékenységei	Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat		1					1		0,5		1		2,5				1
	Társadalomismereti, szociálpolitikai, jogi és etikai ismeretek	1,5		2,5			2,5			2,5				8,5				
	Társadalomismereti és szociálpolitikai gyakorlat		0,5		1			0,5						2+1				
	Pszichológiai és pedagógiai ismeretek	2		2						1				5				
	Pszichológiai gyakorlat				0,5										1,5+1			
	Egészségügyi alapismeretek	2		2,5			2			1				8,5				
10559-12 Elsősegélynyújtási feladatok	Népegészségügyi ismeretek									2,5			2					

	Az elsősegélynyújtás gyakorlata							1							1+1			
10556-16 Gondozási-ápolási feladatok	Ápolási ismeretek										2						2	
	Alapápolási gyakorlat											2,5						2,5+1
	Gondozási ismeretek										2						2	
	Gondozási szükségletek										1						1	
	Gondozási gyakorlat												2					2
10574-16 Személyes gondoskodás	Szociális munka										2						2	
	A szociális munka gyakorlata											2						2+1
	Szociális gondozás										2						2	
	A szociális gondozás gyakorlata												2					2
	A szociális szakember személyiségének védelme										0,5	2					0,5	2
10575-12 Szociális szervezés	Gazdálkodási alapismeretek										1						1	
	A szociális intézmények gazdálkodása										1						1	
	Vezetési, szervezési ismeretek										1						1	
	Vezetési, szervezési és gazdálkodási gyakorlat												1,5					1,5
10576-12 Szakgondozási adminisztráció	Szociális szolgáltatások adminisztrációja										0,5						0,5	
	Szociális szolgáltatások adminisztrációjának gyakorlata												1					1+1
	Számítástechnikai ismeretek										0,5						0,5	
	Számítástechnikai ismeretek gyakorlat												1					1
SZABADSÁV	Osztályfőnöki													1			1	

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-át lefedi.

Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat
A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszámja évfolyamonként

		9.		10.			11.			12.		Szakgimnáziumi képzés összes óraszámja	Érettségi vizsga keretében megszerezhető szakképesítéshez kapcsolódó óraszám	Fő szakképesítéshez kapcsolódó összes óraszám	5/13.		A szakképzés összes óraszámja	1/13.			2/14.		A szakképzés összes óraszámja
		e	gy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy				e	gy		ögy	e	gy			
A fő szakképesítésre vonatkozó:	Összesen	288	108	360	72	140	216	144	140	248	62	1045	453	1045	497	464	2006	864	252	160	497	464	2006
	Összesen	396		432			360			310					961			1116			961		
	Elméleti óraszámok (arány ögy-vel)	öt évfolyamos képzés egészében: 1328 óra (58,1%)													1328 óra (61,3%)								
	Gyakorlati óraszámok (arány ögy-vel)	öt évfolyamos képzés egészében: 678 óra (41,9%)													678 óra (38,7%)								
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	15	0	15	0	0		15	0	15
	Munkajogi alapismeretek											0		4		4	0	0		4	0	4	
	Munkaviszony létesítése											0		4		4	0	0		4	0	4	
	Álláskeresés											0		4		4	0	0		4	0	4	
	Munkanélküliség											0		3		3	0	0		3	0	3	
11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	Foglalkoztatás I.	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	62	0	62	0	0		62	0	62
	Nyelvtani rendszerezés 1											0		8		8	0	0		8	0	8	
	Nyelvtani rendszerezés 2											0		8		8	0	0		8	0	8	
	Nyelvi készségfejlesztés											0		23		23	0	0		23	0	23	
	Munkavállalói szókincs											0		23		23	0	0		23	0	23	
10569-16 Gondozási-ápolási alapfeladatok	Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat	0	36	0	0		0	0		0	0	36	36	0	0	36	0	0		0	0	0	

Tanulástechnika gyakorlat		6								6				6	0	0		0	0	0	
A reális énkép szerepe a szociális segítségben		12								12				12	0	0		0	0	0	
A szakmai együttműködés és a segítő kapcsolat		8								8				8	0	0		0	0	0	
A veszteségek feldolgozása gyakorlat		2								2				2	0	0		0	0	0	
A kongruens kommunikáció		8								8				8	0	0		0	0	0	
Szociálpolitikai, jogi és etikai ismeretek	18	0	0	0		0	0		0	0	18	18	0	0	18	0	0		0	0	0
Szociálpolitikai alapismeretek	6									6				6	0	0		0	0	0	
A szociálpolitika intézményrendszere	4									4				4	0	0		0	0	0	
Jogi és családjogi alapismeretek	2									2				2	0	0		0	0	0	
A jóléti nagyrendszerek és lokális ellátások	2									2				2	0	0		0	0	0	
Közigazgatási ismeretek	2									2				2	0	0		0	0	0	
A szociális segítség etikája	2									2				2	0	0		0	0	0	
Pszichológiai alapismeretek	18	0	0	0		0	0		0	0	18	18	0	0	18	0	0		0	0	0
Pszichológiai alapismeretek	5									5				5	0	0		0	0	0	
Szociálpszichológiai jelenségek és folyamatok	4									4				4	0	0		0	0	0	
Az életút pszichológiája	4									4				4	0	0		0	0	0	
A személyiség pszichológiája	5									5				5	0	0		0	0	0	

Egészségügyi alapismeretek	36	0	0	0		0	0		0	0	36	36	0	0	0	36	0	0		0	0	0
Az emberi test felépítése, szerveződési szintjei	10										10					10	0	0		0	0	0
Kórok és kórokok	6										6					6	0	0		0	0	0
A betegségek tünetei, a betegmegfigyelés szempontjai	6										6					6	0	0		0	0	0
A gyógyszerelés	8										8					8	0	0		0	0	0
A társadalmi helyzet és az egészség	2										2					2	0	0		0	0	0
Közegészségügyi és járványtani ismeretek	2										2					2	0	0		0	0	0
Egészségmegőrzés	2										2					2	0	0		0	0	0
Ápolási, gondozási alapismeretek	0	0	18	0		0	0		15	0	33	33	0	0	0	33	0	0		0	0	0
Általános ápolási ismeretek			14						13		27					27	0	0		0	0	0
Gondozási alapismeretek			4								4					4	0	0		0	0	0
Az ápolás, gondozás dokumentációja									2		2					2	0	0		0	0	0
Megfigyelési és elsősegélynyújtási gyakorlat	0	0	0	0		0	18		0	0	18	18	0	0	0	18	0	0		0	0	0
Az ápolási folyamat megfigyelése							7				7					7	0	0		0	0	0
A gondozási folyamat megfigyelése							6				6					6	0	0		0	0	0
Elsősegélynyújtási gyakorlat							5				5					5	0	0		0	0	0

10570-16 A szükségletek felmérése	Társadalomismeret	18	0	0	0	0	0	0	0	0	18	18	0	0	0	0	18	0	0	0	0	0	0	
	A társadalmi egyenlőtlenség és szegénység okai	6									6						6	0	0		0	0	0	
	A mai magyar társadalom	6									6						6	0	0		0	0	0	
	A szükségletfelmérés módszerei	6									6						6	0	0		0	0	0	
	Klinikai ismeretek	0	0	54	0	0	0	0	0	0	0	54	54	0	0	0	0	54	0	0	0	0	0	0
	A keringés, a vérképző, a légző- és az emésztőrendszer betegségei			15								15					15	0	0		0	0	0	
	Ideg- és elmebetegségi alapok, érzékszervek betegségei			15								15					15	0	0		0	0	0	
	Endokrin, daganatos és sebészeti beavatkozást igénylő betegségek			8								8					8	0	0		0	0	0	
	A kiválasztó-rendszer, nemi- és a reumatológiai betegségek			8								8					8	0	0		0	0	0	
	Dietetikai ismeretek			3								3					3	0	0		0	0	0	
	Geriátriai ismeretek			5								5					5	0	0		0	0	0	
	Ápolási gyakorlat	0	0	0	0	0	18	0	0	0	0	18	18	0	0	0	0	18	0	0	0	0	0	0
	Alapápolás belgyógyászati betegek körében											10					10	0	0		0	0	0	
	Alapápolás sebészeti beavatkozáson átesettek körében											8					8	0	0		0	0	0	
	Gondozási ismeretek	0	0	36	0	0	0	0	0	0	0	36	36	0	0	0	0	36	0	0	0	0	0	0
	A gondozási szükségletek felmérése			12								12					12	0	0		0	0	0	

	Gondozás és rehabilitáció fogyatékkal élők körében			8						8				8	0	0		0	0	0	
	Gerontológia és az idősek rehabilitációja			8						8				8	0	0		0	0	0	
	Gondozás és rehabilitáció a szenvedélybetegek körében			8						8				8	0	0		0	0	0	
	A gondozási szükségletek felméréseinek gyakorlata	0	0	0	18		0	0		0	0	18	18	0	0	18	0	0	0	0	0
	A gondozási szükségletek felmérése idősek körében				6						6				6	0	0		0	0	0
	A gondozási szükségletek felmérése fogyatékkal élők körében				6						6				6	0	0		0	0	0
	A gondozási folyamat tervezése				6						6				6	0	0		0	0	0
	Monitorozó gyakorlat	0	18	0	0		0	0		0	0	18	18	0	0	18	0	0	0	0	0
	A szociális ellátás intézményei		8								8				8	0	0		0	0	0
	Az egészségügyi ellátás intézményei		4								4				4	0	0		0	0	0
	Egy intézmény részletes megismerése		6								6				6	0	0		0	0	0
	10571-16 Sajátos gondozási feladatok	Szociális munka elmélete	0	0	0	0		18	0		0	0	18	18	0	0	18	0	0	0	0
Általános szociális munka							5				5				5	0	0		0	0	0
Szociális munka egyénnel és családokkal							5				5				5	0	0		0	0	0

Szociális munka csoportokkal						4					4					4	0	0		0	0	0
Közösségi szociális munka						4					4					4	0	0		0	0	0
Szociális munka gyakorlata	0	0	0	0		0	0		0	15	15	15	0	0	0	15	0	0		0	0	0
Egyénekekkel és családokkal végzett szociális munka gyakorlata										5	5					5	0	0		0	0	0
A csoportokkal végzett szociális munka gyakorlata										5	5					5	0	0		0	0	0
Közösségi szociális munka gyakorlata										5	5					5	0	0		0	0	0
Szociális gondozás	0	0	0	0		36	0		0	0	36	36	0	0	0	36	0	0		0	0	0
Idős és fogyatékkal élő emberek ellátásai						6					6					6	0	0		0	0	0
Aktivitás és foglalkoztatás						6					6					6	0	0		0	0	0
Háztartási ismeretek						6					6					6	0	0		0	0	0
Munka-, baleset- és tűzvédelem						6					6					6	0	0		0	0	0
A gyógyászati segédeszközök beszerzése						6					6					6	0	0		0	0	0
Gyógyíthatatlan betegek és haldoklók gondozása						6					6					6	0	0		0	0	0
Szociális gondozás gyakorlata	0	0	0	0		0	18		0	0	18	18	0	0	0	18	0	0		0	0	0
Idős emberek gondozása							3				3					3	0	0		0	0	0
Fogyatékkal élők gondozása							3				3					3	0	0		0	0	0
Foglalkozási gyakorlat							3				3					3	0	0		0	0	0
Háztartási gyakorlat							3				3					3	0	0		0	0	0

	Munka-, baleset- és tűzvédelem gyakorlata							3			3	15	0			3	0	0		0	0	0				
	Gyógyíthatatlan betegek és haldoklók gondozása							3			3					3	0	0		0	0	0				
	Mentálhigiéné	0	0	0	0			0	0		15			0	15	0	0	15	0	0		0	0	0		
	Elméleti ismeretek										8				8			8	0	0		0	0	0		
	A gondozás mentálhigiéné vonatkozásai										7				7			7	0	0		0	0	0		
	Esetmegbeszélés és szupervízió a gyakorlaton	0	0	0	0			0	0		0			15	15	15	0	0	0	15	0	0		0	0	0
	Esetmegbeszélés													7	7			7	0	0		0	0	0		
	Szupervízió													8	8			8	0	0		0	0	0		
10572-16 Gondozási-ápolási adminisztráció	A szociális adminisztráció gyakorlata	0	0	0	0			0	0		0	15	15	15	0	0	0	15	0	0		0	0	0		
	Az ápolás adminisztrációja											5	5			5	0	0		0	0	0				
	A gondozás adminisztrációja											5	5			5	0	0		0	0	0				
	Számítástechnika a gondozás adminisztrációjában											5	5			5	0	0		0	0	0				
10525-12 A szociális ellátás általános tevékenységei	Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat	0	36	0	0			0	36		0	16	88	0	88	0	32	120	0	88		0	32	120		
	Tanulástechnika gyakorlat		36										36			36	0	36		0	0	36				
	A reális énkép szerepe a szociális segítségben								6				6			6	12	0	6		0	6	12			
	A szakmai együttműködés készségei								6			8	14			6	20	0	14		0	6	20			

A veszteségek feldolgozása gyakorlat							6			8	14				5	19	0	14		0	5	19	
A kongruens kommunikáció gyakorlása							6				6				5	11	0	6		0	5	11	
A segítő kapcsolat eszközeinek alkalmazása							6				6				5	11	0	6		0	5	11	
A szakmai kommunikáció fejlesztése							6				6				5	11	0	6		0	5	11	
Társadalomismereti, szociálpolitikai, jogi és etikai ismeretek	54	0	90	0			90	0		77	0	311	0	311	0	0	311	311	0	0	0	311	
Szociológiai és szociálpolitikai alapismeretek	18		22									40					40	40	0		0	0	40
A társadalmi struktúra, a mai magyar társadalom	36											36					36	36	0		0	0	36
A család és életmód			32									32					32	32	0		0	0	32
Szervezetszociológia										35		35					35	35	0		0	0	35
Szociálpolitikai beavatkozást igénylő problémák, a szociálpolitika intézményrendszere			18				36					54					54	54	0		0	0	54
Jogi és családjogi alapismeretek							36					36					36	36	0		0	0	36
A jóléti nagyrendszerek							18					18					18	18	0		0	0	18
A lokális ellátások										21		21					21	21	0		0	0	21
Közigazgatási ismeretek										21		21					21	21	0		0	0	21
A szociális segítség etikája			18									18					18	18	0		0	0	18

Társadalomismereti és szociálpolitikai gyakorlat	0	18	0	36		0	18		0	0	72	0	72	0	0	72	0	72		0	0	72
Gyakorlat a család és életmód körében							18				18			18	0	18		18		0	0	18
Szociológiai alapismereti gyakorlat				18							18			18	0	18		18		0	0	18
Szociálpolitikai monitorozás		18									18			18	0	18		18		0	0	18
Az intézmény megismerése				18							18			18	0	18		18		0	0	18
Pszichológiai és pedagógiai ismeretek	72	0	72	0		0	0		32	0	176	0	176	0	0	176	176	0		0	0	176
Pszichológiai alapismeretek	18		18								36			36	36	0		0		0	0	36
Szociálpszichológiai jelenségek és folyamatok	18		18								36			36	36	0		0		0	0	36
Az életút pszichológiája	16		16								32			32	32	0		0		0	0	32
A személyiség pszichológiája	10		10								20			20	20	0		0		0	0	20
Szocializáció	10		10								20			20	20	0		0		0	0	20
Pedagógiai alapismeretek									32		32			32	32	0		0		0	0	32
Pszichológiai gyakorlat	0	0	0	18		0	0		0	0	18	0	18	0	0	18	0	54		0	0	54
Gyermektanulmányok				9							9			9	0	27		27		0	0	27
Az életút pszichikus jellemzői				9							9			9	0	27		27		0	0	27
Egészségügyi alapismeretek	72	0	90	0		72	0		32	0	266	0	266	0	0	266	288	0		0	0	288
Az emberi test felépítése és működése	72										72			72	78	0		0		0	0	78
Kórok és kórokok			54								54			54	59	0		0		0	0	59

	A betegségek tünetei, a betegmegfigyelés szempontjai			36				36			72				72	78	0		0	0	78	
	A gondozás és a betegellátás laikus módszerei							36		32	68				68	73	0		0	0	73	
10559-12 Elsősegélynyújtási feladatok	Népegészségügyi ismeretek	0	0	0	0			0	0	78	0	78	0	78	0	78	0		0	0	78	
	A társadalmi helyzet és az egészség									26		26			26	26	0		0	0	26	
	Közegészség									26		26			26	26	0		0	0	26	
	Egészségmegőrzés									26		26			26	26	0		0	0	26	
	Az elsősegélynyújtás gyakorlata	0	0	0	0			0	36		0	0	36	0	36	0	36		0	0	36	
	Mechanikai sérülések, gyermekbetegségek ellátása								18			18			18	0	18		0	0	18	
	Veszélyeztető állapotok								18			18			18	0	18		0	0	18	
10556-16 Gondozási-ápolási feladatok	Ápolási ismeretek	0	0	0	0			0	0	0	0	0	0	63	0	63	0	0		63	0	63
	Alapápolási feladatok										0			33		33	0	0		33	0	33
	Ápolási szükségletek, betegmegfigyelés szempontjai, etikai szabályai és a betegek jogai											0		10		10	0	0		10	0	10
	Haldoklók és elhunytak											0		10		10	0	0		10	0	10
	Gyógyszerelési alapismeretek											0		10		10	0	0		10	0	10
	Alapápolási gyakorlat	0	0	0	0			0	0		0	0	0	0	77	77	0	0		0	77	77
	Szükségletfelmérés, ápolási terv készítése és az alapápolási feladatok gyakorlása											0			30	30	0	0		0	30	30

	Speciális ápolási feladatok										0	0	0		30	30	0	0		0	30	30			
	Gyógyszerelés gyakorlata										0				17	17	0	0		0	17	17			
	Gondozási ismeretek	0	0	0	0		0	0		0	0			0	0	0	63	0	63	0	0		63	0	63
	A gondozás fogalma, célja, célcsoportja													0		31		31	0	0		31	0	31	
	A gondozás feladata, tevékenységi formái és a gondozó szerepe													0		32		32	0	0		32	0	32	
	Gondozási szükségletek	0	0	0	0		0	0		0	0			0	0	0	31	0	31	0	0		31	0	31
	Egészségügyi és fizikai ellátás													0		20		20	0	0		20	0	20	
	Mentálhigiénés gondozás és foglalkoztatás													0		11		11	0	0		11	0	11	
	Gondozási gyakorlat	0	0	0	0		0	0		0	0			0	0	0	0	62	62	0	0		0	62	62
	Gondozási szükségletfelmérés, gondozási terv készítése, feladatok gyakorlása													0			30	30	0	0		0	30	30	
	Foglalkozás, aktivizálás és foglalkoztatás													0			20	20	0	0		0	20	20	
Háztartás körüli feladatok											0			12	12	0	0		0	12	12				
10574-16 Személyes gondoskodás	Szociális munka	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	62	0	62	0	0		62	0	62			
	A szociális munka társadalmi közege										0			14		14	0	0		14	0	14			
	Egyéni esetkezelés										0			12		12	0	0		12	0	12			
	Családsegítés										0			10		10	0	0		10	0	10			
	Szociális munka csoportokkal										0			12		12	0	0		12	0	12			
	Közösségi szociális munka										0			14		14	0	0		14	0	14			

A szociális munka gyakorlata	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	0	61	61	0	0		0	61	61	
Az egyéni esetkezelés és a családsegítés gyakorlata											0				25	25	0	0		0	25	25	
A csoportokkal végzett szociális munka gyakorlata											0				18	18	0	0		0	18	18	
A közösségi szociális munka gyakorlata											0				18	18	0	0		0	18	18	
Szociális gondozás	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	0	61	0	61	0	0		61	0	61
A személyes gondoskodás dilemmái											0				16		16	0	0		16	0	16
Aktivitás és foglalkoztatás											0				16		16	0	0		16	0	16
Háztartási ismeretek											0				12		12	0	0		12	0	12
Munka-, tűz- és balesetvédelem											0				17		17	0	0		17	0	17
A szociális gondozás gyakorlata	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	0	0	62	62	0	0		0	62	62
A személyes gondoskodás gyakorlata											0				23	23	0	0		0	23	23	
Foglalkozási gyakorlat											0				13	13	0	0		0	13	13	
Háztartási gyakorlat											0				8	8	0	0		0	8	8	
Munka-, tűz- és balesetvédelem gyakorlata											0				8	8	0	0		0	8	8	
A gyógyászati segédeszközök beszerzése és használata											0				10	10	0	0		0	10	10	
A szociális szakember személyiségének védelme	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	16	62	78	0	0		16	62	78	
Lelki egészségvédelem											0				16		16	0	0		16	0	16

	Esetmegbeszélés											0				31	31	0	0		0	31	31
	Szupervízió											0				31	31	0	0		0	31	31
10575-12 Szociális szervezés	Gazdálkodási alapismeretek	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	31	0	31	0	0		31	0	31
	Közgazdasági alapismeretek											0			6		6	0	0		6	0	6
	Költségvetési alapismeretek											0			8		8	0	0		8	0	8
	Elkülönített alapok											0			5		5	0	0		5	0	5
	A helyi önkormányzatok költségvetése											0			6		6	0	0		6	0	6
	A nem állami szervezetek gazdálkodása											0			6		6	0	0		6	0	6
	A szociális intézmények gazdálkodása	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	31	0	31	0	0		31	0	31
	A szociális szolgáltatások finanszírozási formái											0			13		13	0	0		13	0	13
	Az intézményi gazdálkodás tervezése											0			10		10	0	0		10	0	10
	Létszám- és bér-gazdálkodás											0			8		8	0	0		8	0	8
	Vezetési, szervezési ismeretek	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	31	0	31	0	0		31	0	31
	A vezetés alapjai											0			13		13	0	0		13	0	13
	A szociális ellátás tervezése, menedzsment											0			9		9	0	0		9	0	9
	Érdekérvényesítés a szociális intézményekben											0			9		9	0	0		9	0	9
Vezetési, szervezési és gazdálkodási gyakorlat	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	0	46	46	0	0		0	46	46	

	Vezetési, szervezési gyakorlat											0				24	24	0	0		0	24	24	
	Intézményi gazdálkodás gyakorlata											0				22	22	0	0		0	22	22	
10576-12 Szakgondozási adminisztráció	Szociális szolgáltatások adminisztrációja	0	0	0	0			0	0		0	0	0	0	0	15	0	15	0	0		15	0	15
	A szociális szolgáltatások adminisztrációjának ismeretei											0			7		7	0	0		7	0	7	
	A szociális szervezés adminisztrációjának ismerete											0			8		8	0	0		8	0	8	
	Szociális szolgáltatások adminisztrációjának gyakorlata	0	0	0	0			0	0		0	0	0	0	0	0	31	31	0	0		0	31	31
	Szociális gondozás, szervezés adminisztrációja											0				31	31	0	0		0	31	31	
	Számítástechnikai ismeretek	0	0	0	0			0	0		0	0	0	0	0	16	0	16	0	0		16	0	16
	Számítástechnikai ismeretek											0			16		16	0	0		16	0	16	
	Számítástechnikai ismeretek gyakorlat	0	0	0	0			0	0		0	0	0	0	0	0	31	31	0	0		0	31	31
	Számítástechnikai gyakorlat											0				31	31	0	0		0	31	31	

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.

A

11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Foglalkoztatás II.
FELADATOK	
Munkaviszonyt létesít	x
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat	x
Feltérképezi a karrierlehetőségeket	x
Vállalkozást hoz létre és működtet	x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít	x
Diákmunkát végez	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x
Álláskeresési módszerek	x
Vállalkozások létrehozása és működtetése	x
Munkaügyi szervezetek	x
Munkavállaláshoz szükséges iratok	x
Munkaviszony létrejötte	x
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x
Elemi szintű számítógép használat	x
Információforrások kezelése	x
Köznyelvi beszédképesség	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Önfejlesztés	x
Szervezőképesség	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Kapcsolatteremtő készség	x
Határozottság	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Logikus gondolkodás	x
Információgyűjtés	x

1. Foglalkoztatás II. tantárgy

15 óra/15 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

1.3. Témakörök

1.3.1. *Munkajogi alapismeretek*

4 óra/4 óra

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás: fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (táv munka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idegnyomunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, östermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

1.3.2. *Munkaviszony létesítése*

4 óra/4 óra

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselő szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

1.3.3. *Álláskeresés*

4 óra/4 óra

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskereső módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai Unióban történő álláskeresőben), munkaügyi szervezet

segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.

Munkaerőpiaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).

Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

1.3.4. Munkanélküliség

3 óra/3 óra

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.

Álláskeresési ellátások („passzív eszközök”): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.

Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.

Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkoztatás célcsoportja, közfoglalkoztatás főbb szabályai

Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.

Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, beralapú támogatások, mobilitási támogatások).

Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.

A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

1.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

1.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

1.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	megbeszélés		x		
3.	vita		x		
4.	szemléltetés			x	
5.	szerepjáték		x		
6.	házi feladat			x	

1.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre		x		
2.3.	Tesztfeladat megoldása		x		

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11498-12 azonosító számú

**Foglalkoztatás I.
(érettségire épülő képzések esetén)
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11498-12 azonosító számú Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén) megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Foglalkoztatás I.
FELADATOK	
Idegen nyelven:	
bemutakozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x
alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x
szakmai önéletrajzot és motivációs levelet ír	x
állásinterjún részt vesz	x
munkakörülményekről, karrier lehetőségekről tájékozódik	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez	x
munkával, szabadidővel kapcsolatos kifejezések megértése, használata	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Idegen nyelven:	
szakmai önéletrajz és motivációs levél tartalma, felépítése	x
egy szakmai állásinterjú lehetséges kérdései, illetve válaszai	x
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok	x
a munkakör alapkifejezései	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x
Szakmai állásinterjún elhangzó idegen nyelven feltett kérdések megértése, illetve azokra való reagálás értelmező, összetett mondatokban	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Fejlődőképesség, önfejlesztés	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Nyelvi magabiztosság	x
Kapcsolatteremtő készség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Információgyűjtés	x
Analitikus gondolkodás	x
Deduktív gondolkodás	x

2. Foglalkoztatás I. tantárgy

62 óra/62 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok alkalmasak legyenek egy idegen nyelvű állásinterjún eredményesen és hatékonyan részt venni.

Ehhez kapcsolódóan tudjanak idegen nyelven személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni, a munkavállaláshoz kapcsolódóan pedig egy egyszerű formanyomtatványt kitölteni.

Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve az állásinterjúhoz kapcsolódóan a legalapvetőbb mondatszerkesztési eljárások elsajátítása révén. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 6 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Idegen nyelvek

2.3. Témakörök

2.3.1. *Nyelvtani rendszerezés 1*

8 óra/8 óra

A 8 órás nyelvtani rendszerezés alatt a tanulók a legalapvetőbb igeidőket átismélik, illetve begyakorolják azokat, hogy munkavállaláshoz kapcsolódóan, hogy az állásinterjú során ne okozzon gondot a múlt, illetve a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó válaszok megfogalmazása. Továbbá alkalmas lesz a tanuló arra, hogy egy szakmai állásinterjún elhangzott kérdésekre összetett mondatokban legyen képes reagálni, helyesen használva az igeidő egyeztetést.

Az igeidők helyes begyakorlása lehetővé teszi számára, hogy mint leendő munkavállaló képes legyen arra, hogy a munkaszerződésben megfogalmazott tartalmakat helyesen értelmezze, illetve a jövőbeli karrierlehetőségeket feltérképezze. A célként megfogalmazott idegen nyelvi magbízottság csak az igeidők helyes használata révén fog megvalósulni.

2.3.2. *Nyelvtani rendszerezés 2*

8 óra/8 óra

A 8 órás témakör során a diák a kérdésszerkesztés, a jelen, jövő és múlt idejű feltételes mód, illetve a módbeli segédigék (lehetőséget, kötelességet, szükségességet, tiltást kifejező) használatát eleveníti fel, amely révén idegen nyelven sokkal egzaktabb módon tud bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. A segédigék jelentéstartalmának precíz és pontos ismerete alapján alkalmas lesz arra, hogy tudjon tájékozódni a munkahelyi és szabadidő lehetőségekről. Precízen meg tudja majd fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. A kérdésfeltevés alapvető szabályainak elsajátítása révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során. A szórend, a prepozíciók és a kötőszavak pontos használatának elsajátításával olyan egyszerű mondatszerkesztési eljárások birtokába jut, amely által alkalmassá válik arra, hogy az állásinterjún elhangzott kérdésekre relevánsan tudjon felelni, illetve képes legyen tájékozódni a munkakörülményekről és lehetőségekről.

2.3.3. Nyelvi készségfejlesztés

23óra/23 óra

(Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve)

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk során a diák rendszerezi az idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. E szókincset alapul véve valósul meg az induktív nyelvtanulási képességfejlesztés és az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés 6 alapvető társalgási témakör szavai, kifejezésein keresztül. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet, és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- lakás, ház
- utazás,
- étkezés

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

2.3.4. Munkavállalói szókincs

23 óra/23 óra

A 24 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 40 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák folyékonyan tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. Képes lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését, illetve a szakmai önéletrajz és a motivációs levél megírásához szükséges rutint megszerzi. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el. A munkaszerződések kulcskifejezéseinek elsajátítása és fordítása révén alkalmas lesz arra, hogy a leendő saját munkaszerződését, illetve munkaköri leírását lefordítsa és értelmezze.

2.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanterem, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

2.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

2.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	kiselőadás			x	
3.	megbeszélés			x	
4.	vita			x	
5.	szemléltetés			x	
6.	projekt		x		
7.	kooperatív tanulás		x		
8.	szerepjáték		x		
9.	házi feladat	x			
10.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

2.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x			
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			

3.	Komplex információk körében				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal	x			
4.3.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10569-16 azonosító számú

**Gondozási-ápolási alapfeladatok
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10569-16 azonosító számú Gondozási-ápolási alapfeladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat	Szociálpolitikai, jogi és etikai ismeretek	Pszichológiai alapismeretek	Egészségügyi alapismeretek	Ápolási, gondozási alapismeretek	Megfigyelési és elsőségeápolási gyakorlat
FELADATOK						
Tiszteletben tartja a szolgáltatást igénybe vevők értékeit, autonómiáját, identitását, érdekeit szem előtt tartva oldja meg az etikai dilemmákat	x	x	x	x	x	x
Munkája során kezeli előítéleteit, a szerep-összeférhetetlenségeket	x	x	x		x	x
A szakmai titoktartás szabályai szerint kezeli a birtokába jutott információkat	x	x	x		x	x
Együttműködik más szakemberekkel, betartja szakmai illetékessége határait	x				x	x
Alkalmazza az önismeret-fejlesztés, az önvédelem és a szakmai hitelesség megőrzésének technikáit	x					
A segítséget kérőkkel nondirektív, segítő beszélgetést folytat	x				x	
Értelmezi a konfliktusokat, alkalmazza a konfliktuskezelés különböző módszereit	x		x		x	
Értelmezi a szolgáltatást igénybe vevő problémáit a társadalmi, pszichológiai és szociálpszichológiai folyamatok tükrében	x	x	x		x	x
Értelmezi a társadalompolitikai és szociálpolitikai alapfogalmakat, alapvető összefüggéseket	x	x				
Megfigyeli a szolgáltatást igénybe vevő állapotváltozásait, és elvégzi a szükségletekhez és az orvosi utasításokhoz igazodó alapápolási feladatokat, valamint egészségügyi felvilágosító munkát végez			x	x	x	
Elvégzi az alapvető életfunkciók, a vércukorszint, a testsúly, a testmagasság mérését és az adatok rögzítését				x	x	x
Elkészíti a szolgáltatást igénybe vevő ágyneműjét, elvégzi az ágyneműcsere; alkalmazza az állapotnak megfelelő fektetési módokat, kényelmi eszközöket					x	x

A beteg mozgatására, emelésére és a biológiai kóroki tényezők elleni védelemre vonatkozó előírásokat betartja				X	X	X
Megelőzi, felismeri és ellátja a felfekvést; szükség szerint segítséget nyújt a hely- és helyzetváltoztatásban, részt vesz a beteg mobilizálásában				X	X	X
Szükség esetén segítséget nyújt a személyes higiéné megteremtésében, az étkezésben és a folyadékpótlás biztosításában				X	X	X
Az orvos utasításainak megfelelően alkalmazza a fizikális és természetes gyógymódokat, a megfelelő gyógyszereket, felismeri a gyógyszerek esetleges mellékhatását, valamint összeállítja a házi patika szereit és szabályszerűen tárolja a gyógyszereket				X	X	X
Orvosi utasításra intramusculáris és subcután injekciózást végez, jelzi az injekciózás esetleges szövödményeit				X	X	X
Vizsgálatra testvialadékot vesz le és tárol				X	X	X
Részt vesz a járvány kialakulásának megelőzésében és a kialakult járvány lokalizálásában				X	X	X
Alkalmazza a fertőtlenítő eljárásokat; kezeli a veszélyes hulladékokat				X	X	X
Ismeri és alkalmazza a veszélyek és ártalmak ellen védő egyéni védőeszközöket, valamint a védőeszközök használatának szabályait				X	X	X
Felismeri a közvetlen életveszélyt, elsősegélyt nyújt heveny rosszullétek, belgyógyászati kórképek, mérgezések, sebészeti beavatkozást igénylő balesetek esetén, szükség esetén mentőt, vagy sürgősségi segítséget kér				X	X	X
Ellátja a haldokló beteget; szakszerűen intézkedik halál esetén				X	X	X
Közélelmezési feladatokat végez, az egészségi állapotnak megfelelő étrendet állít össze, szükség esetén segítséget nyújt az ételek elkészítésében				X	X	X
Közreműködik a háztartásvitelben; háztartásgazdálkodással kapcsolatos praktikus tanácsokat ad				X	X	X

SZAKMAI ISMERETEK						
Jogi, családjogi, adatvédelmi és államigazgatási alapismeretek, az állam és az önkormányzat felépítése, feladatai		X	X	X	X	X
A szociális, az egészségügyi és a gyermekvédelmi védelmi rendszer önkormányzati és nem önkormányzati keretei, formái, intézményrendszerük		X	X	X	X	X
A szociálpolitika alapfogalmai, alapelvei, technikái, eszközei, a problémának definiált társadalmi jelenségek és a megoldásukra hivatott ellátások		X	X	X	X	X
Szakmai etikai szabályok és alkalmazásuk a szociális szolgáltatások területén, a szociális szakemberek kompetencia határai, az együttműködés etikai szabályai	X			X	X	X
Az önismeret forrásai, az én védő technikák	X			X	X	X
Lelki jelenségek és folyamatok, a pszichológiai megfigyelés módszere			X	X	X	X
Személyiség-pszichológia, fejlődéslélektan, szociálpszichológia			X	X	X	X
A szociális identitás kialakulásának összefüggései, a szerep fogalma és jellemzői, a viselkedési rendellenességek és személyiségzavarok			X	X	X	X
Vonzalmak és taszítások jellemzői, az előítéletek kialakulásának okai és működésének jellemzői			X		X	X
A csoportok kialakulása, szerkezete és a csoportközi viszonyok jellemzői, az együttműködés szociálpszichológiai jellemzői, a konfliktusok fajtái és a konfliktuskezelés módszerei			X		X	X
A kommunikáció csatornái, jellemzői, a non direktív és a segítő beszélgetés jellemzői, az együttműködés szociálpszichológiai jellemzői	X		X			X
A segítség pszichológiai összefüggései			X			
A lelki fejlődés meghatározói, az életút pszichológiai fejlődési szakaszai, a szocializáció folyamata és szinterei			X		X	X
Válságok az életciklus során; veszteségek és feldolgozásuk módszerei			X		X	X
Az emberi test felépítése, szerveződési szintjei, a szervrendszerek felépítése, működése, működésének szabályozási szintjei				X		X

Kórokok holisztikus értelmezése, a betegségek rizikófaktorai, lefolyása és a szervezet reakciói				X	X	X
Gyógyszertani ismeretek, főbb gyógyszercsoportok és alkalmazási területeik, a gyógyszer sorsa a szervezetben, a gyógyszerkezelés szabályai				X	X	X
Gyógyszerelés és a fizikális gyógymódok, fertőtlenítés				X	X	X
Népegészségügy, a leggyakoribb fertőzőbetegségek járványtana				X		
Az alapvető emberi szükségletek és az ápolás összefüggései, ápolási alapismeretek, a betegmegfigyelés szempontjai, az ápolási folyamat lélektani összefüggései			X		X	X
Veszélyeztető állapotból következő elsősegély-nyújtási feladatok, az elsősegélynyújtás alapszabályai, módszerei és technikái						X
A haldokló beteg ellátásának feltételei, a halott körüli tennivalók					X	X
A gondozás fogalma, célja, feladatai, a gondozás célcsoportjai; aktivizálás, foglalkozás, foglalkoztatás			X		X	X
Háztartásgazdálkodás, háztartásvitel					X	X
Közélelmezési feladatok					X	X
Az általános munka-, tűz-baleset- és környezetvédelmi előírások betartása					X	X
Az egészségügyi szolgáltatás keretében használt éles vagy hegyes munkaeszközök által okozott sérülések megelőzése, az ilyen eszközök használatából eredő kockázatok kezelésére vonatkozó követelmények					X	X
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Köznyelvi és szakmai szöveg megértése, írásban és szóban való alkalmazása	X	X	X	X	X	X
Az egészségügyi ellátás állóeszközeinek használata, az ápolási eszközök, műszerek kezelése, textíliák, kötszerek használata						X
Gyógyászati segédeszközök, kényelmi eszközök, háztartási gépek és konyhatechnikai eszközök használata						X

SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat					x	x
Stressz tűrő képesség	x					x
Pontosság	x			x		x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Kapcsolatteremtő készség	x	x	x	x		x
Empatikus készség	x		x	x	x	x
Segítőkézség	x		x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Helyzetfelismerés	x		x			x
Rendszerben való gondolkodás	x		x	x		x
Információgyűjtés	x		x	x	x	x

3. Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat tantárgy

36 óra/óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

3.1. A tantárgy tanításának célja

Támogatni az egyéni tanulási stratégiák kialakítását, a szociális képzés eredményes elvégzését; a segítő kapcsolat létesítéséhez és működtetéséhez szükséges készségek és a személyiség fejlesztése. A reális énkép kialakítása, a viselkedés kontrollálása. A szakmai önismeret fejlesztése és annak tudatosítása, hogy a szociális szakember számára a személyiség munkaeszköz. A nyílt és kongruens kommunikáció alkalmazása. A saját kommunikáció kontrollálása, a kommunikáció fejlesztésének módszereinek, eszközeinek bővítése.

A foglalkozások célja az önismeret és a személyiség fejlesztése, ezért a teljesítmény és az értékelés mindig egyéni. A csoportos munka során a csoportvezető a választott módszernek megfelelően egyéni és csoportos visszajelzést ad. A fejlődés feltétele a jelenlét, amit a csoportvezető aláírásával igazol, és ez megfelel a követelmények teljesítésének. A vizsgára bocsátás feltétele igazolás, amely minimum „120 órás szakmai (60 óra kommunikációs, 60 óra személyiségfejlesztő) készségfejlesztés” teljesítéséről szól.

A tanterv összeállítása a 10525-12 A szociális ellátás általános tevékenységei megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlattantárgy témaköreinek tananyagtartalmával együttesen javasolt (+88 óra).

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Nem információkra, hanem a tanulók családban, a gyermekellátó és oktatási intézményekben, a kortárs csoportokban, szűkebb és tágabb társadalmi közegekben szerzett eddigi élettapasztalataira, önismeretére és személyiségének jellemzőire alapozva folynak a tréningyszerű foglalkozások, ahol a kölcsönös interakciók során felmérhetik saját és mások hatását a társas helyzetekben, társas kapcsolatokban.

3.3. Témakörök

3.3.1. Tanulástechnikai gyakorlat

6 óra/óra

A tanulást befolyásoló külső, belső és lelki (képessegek, készségek, motiváció, érdeklődés, elvárások) tényezők

A tanulási módszerek, eszközök szerepe a hatékony tanulásban

Írás, olvasás, szövegértés, elemzés, visszaadás problémái; az egyes készségek fejlesztése

A modern technikai eszközök használatának előnyei

A sajátélményű tanulás

A szakmai tanulás a terepen

A vizsgadrukk és kezelése

3.3.2. A reális énkép szerepe a szociális segítségben

12 óra/óra

A másik ismerete

Önismeret, önismeret-fejlesztés

A segítő szakmák hatása a személyiségre

Önvédelmi technikák

Rekreációs lehetőségek

A kiégés jelei

A kiégés elleni védekezés

3.3.3. A szakmai együttműködés és a segítő kapcsolat 8 óra/óra

Az együttműködés szociálpszichológiai, csoportdinamikai összefüggései
Az eltérő személyiségek, értékek, életstílus, kultúrák elfogadása a gyakorlatban
Empátia
Az előítéletek
A konfliktusok
Konfliktus-megoldási technikák és módszerek modellálása
A kommunikáció szimmetriája és aszimmetriája
A segítséget kérő ember kommunikációjának értelmezése
A segítséget kérő ember kommunikációs hiányosságainak tolerálása
Az emberi kiszolgáltatottság jeleinek felismerése
Nondirektív kommunikáció
A problémafeltárás kommunikációs eszközei
A segítő beszélgetés

3.3.4. A veszteségek feldolgozása gyakorlat 2 óra/óra

A személyes veszteségek
A veszteségek feldolgozásának szakaszai
A veszteségek feldolgozásának lehetőségei a csoportban

3.3.5. A kongruens kommunikáció 8 óra/óra

A kommunikáció és a társas érintkezés kultúrája
Az adekvát kommunikáció
A sajátos kommunikációs jelzések értelmezése, tolerálása
A saját kommunikáció kontrollálása és hatótényezőinek felismerése
A nyílt és kongruens kommunikáció gyakorlása
A metakommunikációs jelek értelmezése
A kommunikációs zavarok és a kommunikációt zavaró körülmények felismerése
Az írásos és a szóbeli kommunikáció és információszolgáltatás
A kulturált vitakészség fejlesztése
A meggyőzés kommunikációs eszközeinek alkalmazása
A szakmai fogalomkészlet alkalmazása szóban és írásban
A kliens kommunikációs készségének fejlesztése

3.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

8-15 fős csoportokban szervezett csoportmunka, ennyi főre kialakított csoportszobában, ahol lehetőség van a körbeülésre

3.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

3.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	szabad interakciók		x		
2.	encounter	x	x		

3.	dráma		x		
4.	pszichodráma		x		

3.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthatározás	osztálykeret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x	x		
3.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

4. Szociálpolitikai, jogi és etikai ismeretek tantárgy

18 óra/óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

4.1. A tantárgy tanításának célja

Közvetíteni azokat a fogalmakat, összefüggéseket, amelyek a szociálpolitikát, mint elméletet és a társadalmi integráció megteremtésére és megőrzésére törekvő szakmai gyakorlatot meghatározzák; bemutatni azokat az érdekeket, értékeket, amelyek befolyásolják a mindenkori gyakorlatot, az alkalmazott technikákat és eszközöket. Alapismereteket nyújtani az állam-, és jogtudomány témaköréből, alkalmazható tájékozottságot nyújtani a szociális szolgáltatásokról, a gyermekjólét és gyermekvédelem területén érvényesülő jogszabályokról. Felvértezni a tanulókat a feladatuk ellátásához szükséges közigazgatási eljárások szabályaival, hogy mint majdani szociális szakemberek képesek legyenek a fogyatékkal élő és idős emberek, családok, csoportok, közösségek érdekérvényesítését, szükségleteik megszerzését támogatni.

A tanterv összeállítása a 10525-12 A szociális ellátás általános tevékenységei megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó Társadalomismereti, szociálpolitikai, jogi és etikai ismeretek tantárgy témaköreinek tananyagtartalmával együttesen javasolt.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A történelem tantárgy társadalomtörténeti fejezetei, valamint társadalom-földrajzi információk.

4.3. Témakörök

4.3.1. Szociálpolitikai alapismeretek

6 óra/óra

A társadalompolitika, szociálpolitika, jóléti politika, szegénypolitika fogalma

A szociálpolitika, mint elmélet, és mint a társadalmi integritás megőrzésének eszköze, alapvető összefüggései, feladata, intézményrendszere

A szociálpolitika céljai, az értékek szerepe a szociálpolitikában

Az érdekek szerepe a szociálpolitikában; többszektorúság és finanszírozás a szociális ellátások területén

A piac szerepe a szükségletek kielégítésében, a piaci működés differenciáló hatása következtében jelentkező szociális problémák

Az állami újraelosztás és az állami beavatkozás eszközei: piac-befolyásoló intézkedések, adópolitika, pozitív diszkrimináció, stratégiai szabályozás, stb.

Alapelvek: biztonságra törekvés, prevenció, finanszírozhatóság, kiszámíthatóság, a ráfordítások és biztonság egyensúlya, megfelelő időben, a szükséges ideig, szubszidiaritás, a kevésbé választhatóság, értékmegőrzés, rászorultság, érdemesség elve

A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátás állami, egyházi és civil szervezetei, intézményrendszere

A szükségletek rendszere és a szükséglet-kielégítés módjai

A társadalmi integráció fogalma, folyamata és az azt veszélyeztető folyamatok és jelenségek

Az egyes társadalmi rétegek tipikus problémái, a helyi társadalom szerkezete

A problémának definiált társadalmi jelenségek és a hozzájuk kapcsolódó intézkedések, ellátások

A szegénység, munkanélküliség, a munkaképes korúak inaktivitását csökkentő intézkedések, a lakhatási költségek növekedése, a hajléktalanság, elöregedés, devianciák, a fogyatékosok hátrányai

A gyermekek hátrányai, a diszkrimináció és a társadalmi kirekesztés, a migráció, a menekültek

A támogatások rendszere, célcsoportja, megszerzésének feltételei és szabályai

A diszkrimináció és a társadalmi kirekesztés
Területi differenciálódás

4.3.2. A szociálpolitika intézményrendszere **4 óra/óra**

A szociális, foglalkoztatási, családtámogatási, gyermekjóléti, gyermekvédelmi és munkaügyi intézményrendszer feladatai és működésük
Az állami, önkormányzati, egyházi és civil szféra intézményei
A térség intézményeinek köre
A támogatások rendszere, megszerzésének feltételei és szabályai
Az ellátottak helye az intézményi struktúrában, a jogosultságok érvényesítésének lehetőségei és akadályai
A segítő szakmák szerepe az ellátásban

4.3.3. Jogi és családjogi alapismeretek **2 óra/óra**

Átfogó ismeretek nyújtása az állam- és a jogtudomány fogalomrendszeréről, az államszervezet felépítéséről, alkotmányos alapjairól
Az állam fogalma és funkciói
A hatalmi ágak megoszlása
A jogszabályok hierarchiája
Az emberi és polgári jogok szabályai; a személyiség- és adatvédelem szabályai
Az Alkotmánybíróság, az alapvető jogok biztosa
Jog- és adatvédelem, a személyes adatok védelme és a közérdekű adatok nyilvánosságának egymáshoz való viszonya
Az adatvédelem jogi garanciái
A családjogi törvény
Gyermei és szülői jogok, kötelelességek
A szociális jogok és szociális minimumok
Ellátottjogi és gyermekjogi képviselő

4.3.4. A jóléti nagyrendszerek és lokális ellátások **2 óra/óra**

A szociális ellátás átfogó rendszerei és a lokális ellátások
A jóléti védelem keretei, formái
A társadalombiztosítás rendszere, az egészségbiztosítási és nyugdíjbiztosítási ellátások
A családtámogatások
A foglalkoztatással összefüggő ellátások
A munkaerő - piaci szolgáltatások és a foglalkoztatást elősegítő támogatások
A munkanélküliek ellátásai
A fogyatékos személyek jogai és esélyegyenlőségének kérdései
A hajléktalan személyek ellátásai
Munkajogi szabályok (Munkatörvénykönyv): munkaviszony tartama, létesítése, megszüntetése, munkaidő, szabadság, bérezés, érdekvédelem, érdekegyeztetés
Közalkalmazotti, közsolgálati jogviszony létesítése, tartalma, megszüntetése
Közalkalmazotti besorolás, előmenetel, továbbképzési rendszer, működési nyilvántartás
Az egyházi, a civil, nonprofit és közhasznú szervezetek szerepe, lehetőségei a jóléti ellátásban
A jogi szabályozás, alapelvei, rendszere és szereplői
A törvényben szabályozott ellátások és intézményei

Önkormányzati szociális, gyermekjóléti illetve gyermekvédelmi ellátások: pénzübeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó ellátások a szociális és a gyermekvédelmi törvényben és kapcsolódó jogszabályaikban

Lokális hatalmi szervek és szervezetek (kormányhivatalok, járási hivatalok) feladatai
A családjogi törvény

A szülői jogok és kötelezettségek; a felügyeleti jog, és a gyámság

A fogyatékos személyek jogai és esélyegyenlőségének kérdései

Munkanélküliek és a hajléktalan személyek önkormányzati ellátásai

4.3.5. Közigazgatási ismeretek

2 óra/óra

Az állam és az önkormányzatok felépítése, hatáskörei

Alapismeretek a jogalkalmazás és jogérvényesítés lehetőségeiről

A helyi önkormányzás alapelvei, az önkormányzati rendszer általános sajátosságai

Az önkormányzati feladatok és hatáskörök rendszere

A települési önkormányzat szervei

Lokális hatalmi szervek és szervezetek (kormányhivatalok, járási hivatalok) feladatai

Hatósági bizonyítvány, igazolvány, nyilvántartás

4.3.6. A szociális segítség etikája

2 óra/óra

A társadalmi és a szakmai etika

A szociális munka etikai szabályai

Az emberi értékek, méltóság és autonómia tisztelete a szociális ellátás gyakorlatában

A gyermekek autonómiájának, méltóságának, identitásának, magukkal hozott értékeinek, normáinak tiszteletben tartása

A szociális munka értékei és az etikai kódex előírásai

A szociális szakember szerepei, felelőssége

A szakmai kompetenciahatárok és az együttműködés etikája

Az előítéletek hatása a szociális segítségben

Az együttműködés etikai szabályai, a szakmai titoktartás és korrekt tájékoztatás módjai

A szakmai etikai dilemmák értelmezése és megoldási módjai

A szakmai etikai szabályok ismerete és alkalmazása

4.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Átlagos tanterem, előadóterem vagy könyvtár

4.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

4.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	elbeszélés	x			
3.	kiselőadás	x			
4.	megbeszélés		x	x	
5.	vita		x		

6.	házi feladat	x			
----	--------------	---	--	--	--

4.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthatóság	osztálykeret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x	x	
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x	x		
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x	x		
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Pszichológiai alapismeretek tantárgy

18 óra/óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

5.1. A tantárgy tanításának célja

Alapismereteket és alapfogalmakat szolgáltatni az emberi pszichikumról, a személyiségről, a személyiség fejlődéséről és a társas érintkezés sajátosságairól. A pszichológiai és szociálpszichológiai módszerek ismertetésével hozzásegíteni a tanulót ahhoz, hogy saját szemléletének formálásakor támaszkodhasson az elméleti hátterekre. Igénye legyen munkájában az individuális különbségek megértésére.

A tanterv összeállítása a 10525-12 A szociális ellátás általános tevékenységei megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó Pszichológiai és pedagógiai ismeretek tantárgy témaköreinek tananyagtartalmával együttesen javasolt.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A történelem tantárgy kultúrtörténeti fejezetei

5.3. Témakörök

5.3.1. *Pszichológiai alapismeretek*

5 óra/óra

A pszichológia alapvető fogalmai és összefüggései; lelki jelenségek és folyamatok
A motiváció; az érzelmek; a megismerés (észlelés, percepció, figyelem, érdeklődés, emlékezet, képzelet, gondolkodás); a tudatállapotok
Személyészlelést befolyásoló tényezők: szociokulturális környezet, empátia, önértékelés, intellektuális, emocionális jellemzők
A munka során alkalmazható pszichológiai megismerési módszerek: megfigyelés, dokumentumelemzés, kérdezés, kísérlet
A szükségletek rendszere, a szükséglet-kielégítés hiányainak jelei

5.3.2. *Szociálpszichológiai jelenségek és folyamatok*

4 óra/óra

A szociálpszichológia fogalma, tárgyköre
A társadalom kisebb és nagyobb egységeiben működő jelenségek, szabályszerűségek felismerése
A csoport hatása az egyénre, csoportközi viszonyok, a verbális, nonverbális és a metakommunikációs jelzések érvényesülése és hatása
Tömeg, közösség, társadalmi nagycsoport, a csoport szerepe az elsődleges és a másodlagos szocializációban
Csoportdinamikai jelenségek és folyamatok
A társas érintkezés sajátossága, a kommunikáció elmélete, szociálpszichológiai fogalmak és folyamatok
A kommunikáció és a kommunikációs zavarok
Szociális identitás kialakulása, szociális tanulás
Attitűdök, énvédő funkciók
A sztereotípiák, stigmák, az emberi vonzalmak és taszítások, játszmák
Az előítélet kialakulása és okai
Az előítéletek csoportfolyamatokat befolyásoló hatása
A szerep, a szerepstruktúrák, szerep-összeférhetlenségek, szerepkonfliktusok
A konfliktusok keletkezése és megoldásának technikája
Az együttműködés
A segítség pszichikus hatása, jellemzői

5.3.3. *Az életút pszichológiája*

4 óra/óra

Az ember életkori fejlődésének szakaszai, gyermekkor, serdülőkor, ifjúkor, felnőttkor, idősor, ezek fejlődési sajátosságai, az egyéni fejlődést befolyásoló tényezők jellegzetességei

Az emberi pszichikum fejlődésének, érésének folyamata

Az anya-gyermek kapcsolat jelentősége a gyermek érzelmi, szociális és értelmi fejlődésében, szeparáció és hospitalizáció

A motiváció, az érzelem és az akarat összefüggései és fejlődésmenete

Fejlődési, beilleszkedési és viselkedési zavarok, agresszió, pszichoszomatikus tünetek

Az előítéletek életutat befolyásoló hatása

Fejlődési és járulékos krízisek

A játék, tanulás, munka és az aktivitás személyiségalkotó hatásai

Társadalmi traumák, a társadalmi körülmények pszichikus hatásai

Hozzászokások, függőségek, szenvedélyek

A veszteségek fajtái, pszichikus hatása és feldolgozásuk folyamata (a gyász lélektana, gyászreakciók), módszerei

5.3.4. *A személyiség pszichológiája*

5 óra/... óra

A személyiség fogalma

A holisztikus elméletek, humanisztikus személyiségelméletek

Az egyéni fejlődést befolyásoló tényezők hatása a személyiségfejlődésre

A szocializáció fogalma és folyamata

A szocializációs szinterek és hatások: anya, család, kortárs csoport, gyermekintézmények, kiemelten az iskola, munkahely, társadalmi szervezetek és intézmények, a kulturális minták és normák

A szociális identitás

Az előítéletek szocializációt befolyásoló hatása

Énkép, éntudat, önértékelés, játszma, elhárító mechanizmusok

Empátia

A felnőtt személyiség- és viselkedészavarai

A viselkedési rendellenességek és kezelésük, terápiájuk

Személyiségzavarok, fejlődészavarok és a deviánsviselkedés

5.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Átlagos tanterem, előadóterem vagy könyvtár

5.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

5.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	elbeszélés	x	x	x	
3.	kiselőadás	x	x	x	
4.	megbeszélés	x	x	x	

5.	vita	x	x	x	
6.	szemléltetés	x		x	

5.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthatározás	osztálykeret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x		x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x		x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x		x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x	x	
2.2.	Leírás készítése	x		x	
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x		x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x		x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x		x	
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x		x	
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x		x	
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x		x	
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x		x	
3.3.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x	x		
3.4.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
4.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

6. Egészségügyi alapismeretek tantárgy

36 óra/óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

6.1. A tantárgy tanításának célja

A holisztikus egészségszemlélet kialakítása érdekében alapfokú ismereteket nyújtani az emberi test felépítéséről és működéséről, a szervrendszerek élettani szerepéről, működéséről. A szervezet egyensúlyát megbontó kóros tényezők, kóros reakciók megismertetése, a kóros működéseket befolyásoló gyógyszerek alkalmazásához szükséges alapismereteket nyújtása. Megtanítani az egyes betegségcsoportok tüneteit, lefolyását, a fertőző betegségek elterjedésének módozatait és az elterjedésüket megakadályozó óvintézkedéseket. Megismertetni a tanulókkal az emberi egészség testi, lelki, szociális és spirituális összefüggéseit, kölcsönös egymásra hatását. Bemutatni az ország és a helyi társadalom legfontosabb demográfiai és epidemiológiai jellemzőit.

A tanterv összeállítása a 10525-12 A szociális ellátás általános tevékenységei megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó Egészségügyi alapismeretek tantárgy témaköreinek tananyagtartalmával együttesen javasolt.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A biológia tantárgy emberrel foglalkozó fejezetei

6.3. Témakörök

6.3.1. Az emberi test felépítése, szerveződési szintjei

10 óra/óra

Az emberi test felépítése, működése, és szerveződési szintjei (Funkcionális anatómia)

Szimmetria síkok és irányok

Sejtek, szövetek, szervek, szervrendszerek, szervezet működése és élettani szerepe

A kromoszómák és kromoszóma-rendellenességek

A kromoszóma-rendellenességek és fogyatékoságok összefüggései

A kültakaró

A mozgás szervek felépítése, funkciója, morfológiai jellemzőik; morfológiai és funkcionális zavarai

A mozgás szervrendszert érintő fejlődési rendellenességek

A légzés szervrendszere

A keringési rendszer

Az emésztőrendszer

A kiválasztó és elvezető rendszer

A szaporodás szervrendszere

A belső elválasztású mirigyek rendszere

A nyirokrendszer és az immunrendszer

Az érzékszervek

Az idegrendszer

A szervrendszerek működésnek szabályozása

A szervezet egyensúlyi állapotát meghatározó mechanizmusok

Idegi és endokrin szabályozás

Az emberi élet fejlődési szakaszai, a méhen belüli fejlődés, és az egyes szakaszok testi jellemzői

6.3.2. Kórok és kórokok

6 óra/óra

A kórtan fogalma, szerepe

Kórokok és kóros reakciók

Az egészség és a betegség fogalma, holisztikus értelmezése

Az egészségi állapotot befolyásoló tényezők, a természetes és mesterséges környezet hatása az egészségre

Biológiai, pszichikus és szociális kórokok

A betegségek rizikófaktorai

Társadalmi helyzet szociális körülmények, pszichés állapot

Alkat, lezajlott betegségek, öröklés

Nem és életkor

A betegségek lefolyása, stádiumai, a kórlefordulás szakaszai, a betegség kimenetele

6.3.3. A betegségek tünetei, a betegmegfigyelés szempontjai

6 óra/óra

Az élettani adatok

Az állapotváltozások megfigyelési szempontjai

Tipikus kóros reakciók: jelző reakciók (fájdalom), védekező reakciók (allergia, heveny és idült gyulladás), a szövetek kóros elváltozása (degeneráció, sorvadás, elhalás), kóros immunreakciók

Fájdalom, fájdalomfelmérés, fizikai és gyógyszeres fájdalomcsillapítás

A főbb betegségcsoportok és tünetei

Belgyógyászati betegségek

Sebészeti beavatkozást igénylő állapotok

Ideggyógyászati megbetegedések

Bőrgyógyászati betegségek

Reumatológiai betegségek

A fül-, az orr- és a gége megbetegedései

A szem betegségei

A fog és a száj betegségei

Urológiai betegségek

Nőgyógyászati betegségek

A csecsemő- és a gyermekkor betegségei

6.3.4. A gyógyszerelés

8 óra/óra

Általános gyógyszeres ismeretek: a gyógyszer fogalma, elnevezése, a hatás erősség jelzése, a gyógyszerformák

A gyógyszerek bejuttatása a szervezetbe

A főbb gyógyszeres csoportok és alkalmazási területük

A központi idegrendszerre ható szerek

A vegetatív idegrendszerre ható szerek

A szívre és a vérkeringésre ható szerek

A sóháztartásra ható szerek

Az emésztőrendszerre ható szerek

A fertőzés megelőzésére és kezelésére szolgáló szerek

A hormonok

A vitaminok

A házipatika szerelei

A gyógyszerek bevitele, hatása, esetleges mellékhatása
A gyógyszerelés hatásainak és esetleges mellékhatásainak megfigyelése, megfigyelési szempontok szerint
A gyógyszerek beszerzése
A gyógyszerek tárolása, megsemmisítése
A felhasználás dokumentálása
A házipatika szereinek és gyógyszereinek összeállítása, a gyógyszerkezelés szabályai, a fertőtlenítőszeres és eljárások
A fizikális és természetes gyógymódok

6.3.5. A társadalmi helyzet és az egészség 2 óra/óra

Az ártó-védő társadalom
A társadalmi helyzet és az életmód összefüggése az egészséggel és betegséggel
A szegénység és a betegség összefüggései
A foglalkozási betegségek és megelőzésük
Az egészséget veszélyeztető szenvedélyek és szokások és ezek társadalmi vetületei
Adatok tanulmányozása a népesség egészségi állapotáról, a legfontosabb helyi, országos és nemzetközi népegészségügyi adatok, magyarázatuk

6.3.6. Közegészségügyi és járványtani ismeretek 2 óra/óra

Magyarország népegészségügyi helyzete, morbiditás, mortalitás
Társadalom-egészségtani ismeretek, népegészségügyi mutatók,
Magyarország és a település lakosságára jellemző legfontosabb demográfiai adatok, értelmezésük
A Népegészségügyi Program
A népbetegségeknek számító krónikus megbetegedések (cardiovasculáris, daganatos betegségek, alkoholizmus, depresszió, elhízás cukorbetegség) okai, prevenció és rehabilitációs lehetőségei; a prevenció három szintje; a támogató rendszerek
Nemzetközi és világszervezetek, céljaik; WHO; magyar célok
A járvány fogalma, a járványfolyamat elsődleges és másodlagos mozgatóerői (a fertőző forrás, a fertőzés terjedési módjai, a fogékonyság)
A járványok megelőzésének és lokalizálásának teendői (szűrés, oltás, fertőtlenítés, a fertőzőforrás elkülönítése)
A leggyakoribb fertőző és járványt okozó betegségek, azok tünetei és járványtana, a fertőzőbetegek ellátása
A fertőtlenítőszeres és eljárások alkalmazása, a fertőzések elhárítása, a védőfelszerelések és azok használata
Jelentés és dokumentálási kötelezettség
A leggyakoribb fertőzőbetegségek járványtana:
A légutakon keresztül terjedő fertőzőbetegségek (bárányhimlő, rózsahimlő, kanyaró, skarlát, mumpsz, influenza, mononucleosis infectiosa, meningococcus-meningitis, stb.)
A gyomor és bélcsatornán keresztül terjedő betegségek (salmonellozis, Hepatitis-A, bélférgesség)
A kültakarón keresztül terjedő fertőzőbetegségek (tetanusz, rüh, tetvesség, stb.)
A nemi úton terjedő fertőző megbetegedések (gonorrhoea, Hepatitis –B, herpesz, és a HPV-vírus fertőzés, AIDS stb.)
Az állatról emberre terjedő betegségek (kullancs-encephalitis, toxoplazmosis, veszettség, hólyag és galandférgesség)

6.3.7. Egészségmegőrzés

2 óra/óra

Az egészség holisztikus értelmezése: az egészség, mint komplex fogalom

Az egészségtudat jelentősége

Az egészségmagatartás, betegségmagatartás

Az egészséges életvitel feltételeinek értelmezése a Maslow-féle szükséglet-rendszerben

A szükséglet-kielégítés hiányainak hatása az egészségre

Az egészséget veszélyeztető tényezők: az egyén biológiai és pszichológiai adottságaiból eredő rizikófaktorok; mesterséges és természetes környezetből, helytelen életvitelből és a káros anyagok szervezetbe jutásából adódó rizikófaktorok

Az egészséges táplálkozás kritériumai

A tevékeny életmód és az egészség kapcsolata

A környezetszennyezés, környezetvédelem

A civilizáció vívmányainak hatása az egészségre

6.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Átlagos tanterem, előadóterem, egészségügyi szaktanterem és demonstrációs terem

6.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

6.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	elbeszélés	x	x		
3.	kiselőadás	x	x	x	
4.	megbeszélés	x	x		
5.	vita	x	x	x	
6.	szemléltetés	x			
7.	projekt	x	x		
8.	kooperatív tanulás	x	x		

6.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x		x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	

1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x		
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x	x	
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x	x	
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x	x	
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x	x		
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
4.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
5.1.	Részvétel az ügyfélfogadáson, esetmegfigyelés	x			

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Ápolási, gondozási alapismeretek tantárgy

33 óra/óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

7.1. A tantárgy tanításának célja

Alapápolási és gondozási alapismeretek nyújtása, a gondozási és ápolási kapcsolat lélektani és etikai összefüggéseinek értelmezése. A gondozási, ápolási feladatokra való felkészítés. A gondozott mindennapi életvitelének támogatását lehetővé tevő módszerek,

a háztartásgazdálkodás, a háztartásvezetés eljárásainak a munka-, baleset- és tűzvédelem szabályainak bemutatása.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A biológia tantárgy emberrel foglalkozó fejezetei, valamint a szociális gondozás és a gondozási ismeretek tantárgyak témakörei.

7.3. Témakörök

7.3.1. *Általános ápolási ismeretek* 27 óra/óra

Az emberi szükségletek érvényesülése az ápolási munka során
A szolgáltatást igénybevevő ellátott élettere, személyi és tárgyi környezete
A pihenés fogalma, az igénye életkori változásai
A beteg, ellátott ágya, az ágy felszereltsége; az otthoni és intézményi körülmények, lehetőségek
Az ágyazás formái és alapszabályai
A beteg kényelmét szolgáló eszközök (háttámasz, lábtámasz, kapaszkodó, ágyasztal, ülőpárna, sarok- és könyökgyűrű)
Fekvési módok
A beteg állapotának megfelelő fektetési módok
A tartós fekvés szövődményei (tüdőgyulladás, érelzáródás, izomsorvadás, ízületi kötöttség, székrekedés, aranyér, felfekvés)
A mozgás, aktivitás jelentősége az ember életében
Az aktív, passzív mozgás, a helyzetváltoztatás
A beteg mobilizálása
A torna, gyógytorna jelentősége, funkciója
Az ápolást elősegítő eszközök
A személyi higiéné fogalma, főbb területei
A gondozott testének tisztántartása
A menstruáció higiénéje
Az inkontinens beteg higiénéje
A tisztálkodás eszközei
A táplálkozás és a folyadékszükséglet biztosítása
A táplálkozás, mint biológiai szükséglet, mint örömforrás
Az étkezés és étkeztetés feltételei, módjai
A folyadékszükséglet, a folyadék utánpótlás
Az ürítés szükségletének biztosítása
Az ürítéssel kapcsolatos ápolási teendők
Az ürítés életkorral együtt járó problémái
A biztonság szükséglete az ápolási folyamat során
Az emberi kapcsolatok szükséglete az ápolási folyamat során
A tudás, a kompetencia szükséglete az ápolási folyamat során
Az esztétikai szükséglet az ápolási folyamat során
Az önmegvalósítás, az alkotás szükséglete, az ápolási folyamat lélektani összefüggései
A betegmegfigyelés szempontjai
Az időskorú és a fogyatékkal élő emberek speciális ápolási igényei
Együttműködés az ápoló teamben

7.3.2. *Gondozási alapismeretek*

4 óra/óra

A gondozás fogalma, célja, feladatai, tevékenységi formái és értelmezése a szociális munka és a szociálpolitikai ellátás rendszerében

Az emberi szükségletek Maslow-féle rendszerének értelmezése a gondozási folyamat során

A gondozói munka főbb területei:

A személyes gondoskodás a célcsoportok sajátos igényeinek megfelelően

A különböző ellátási formák megszerzésének támogatása

A kapcsolatok fenntartásának segítése

A gondozó szerepei

7.3.3. Az ápolás, gondozás dokumentációja

2 óra/óra

Az ápolási folyamat, az egyes ápolási tevékenységek dokumentációja

A gondozási folyamat adminisztrációja, dokumentálása

Az elhunytal kapcsolatos értesítési és dokumentációs feladatok

7.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Átlagos tanterem, előadóterem vagy egészségügyi szaktanterem és demonstrációs terem

7.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

7.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	elbeszélés	x	x	x	
3.	kiselőadás	x		x	
4.	megbeszélés		x	x	

7.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			

1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x		x	
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x		x	
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése	x			
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
4.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
4.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

8. Megfigyelési és elsősegélynyújtási gyakorlat tantárgy

18 óra/óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

8.1. A tantárgy tanításának célja

A gondozási, ápolási és elsősegélynyújtási feladatokra való felkészítés. Az ápolási feladatok megfigyelése. A gondozott mindennapi életvitelének támogatását lehetővé tevő módszerek, a háztartásgazdálkodás, a háztartásvezetés eljárásainak a munka-, baleset és tűzvédelem szabályainak bemutatása, azok megfigyelése. A gondozó, ápoló szakembert felvértezni az elemi elsősegélynyújtási készségekkel, módszerekkel, rutinokkal, hiszen ezen a területen mindennapos szükség lehet ezekre az eljárásokra.

A tanterv összeállítása a 10559-12 Elsősegélynyújtási feladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó Az elsősegélynyújtás gyakorlata tantárgy témaköreinek tananyagtartalmával együttesen javasolt.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A biológia tantárgy emberrel foglalkozó fejezetei, az egészségügyi ismeretek

8.3. Témakörök

8.3.1. *Az ápolási folyamat megfigyelése*

7 óra/óra

Az emberi szükségletek és az ápolás

Megfigyelni, hogy a pihenés, a mozgás, a személyi higiéné, a táplálkozás az ürítés, a biztonság, az emberi kapcsolatok, a tudás, a kompetencia, az esztétikai és az önmegvalósítás szükségletének biztosítása hogyan valósul meg az ápolási folyamat során

Megfigyelni az időskorú és a fogyatékkal élő emberek speciális ápolási feladatainak végzését

Megfigyelni a gyógyszerek szervezetbe juttatásának technikáit (beleértve az injekciózást)

Megfigyelni a haldokló beteg ápolását, a haldoklóval és hozzátartozóikkal történő kommunikációt; az elhunyt ellátását

Megfigyelni az ápolás etikai szabályainak, a betegek jogainak az érvényesülését

Az ápoló teamben folyó együttműködés megfigyelése

8.3.2. *A gondozási folyamat megfigyelése*

6 óra/óra

Gondozási szerepek gyakorlása: segítő, támogató, szervező, közvetítő, érdekképviselői, stb.

Különböző foglalkozási lehetőségek feltételeinek biztosítása; motiválás, anyag, tárgyi és személyi feltételek biztosítása, foglalkozások szervezése

A mindennapi életvitel szervezése, háztartásgazdálkodási és háztartásvezetési feladatok ellátása különböző körülmények között, háztartási eszközök és gépek kezelése

Munka-, tűz- és balesetvédelmi feladatok ellátása, a szabályok betartása

8.3.3. *Elsősegélynyújtási gyakorlat*

5 óra/óra

Az elsősegélynyújtás szabályai

Veszélyeztető állapotokból következő elsősegélynyújtási feladatok: újraélesztés, eszméletlen beteg ellátása

Törések, vérzések ellátása, idegentest a szemben és a légutakban

Termikus trauma

Belgyógyászati megbetegedések, belgyógyászati balesetek

Mérgeзések
Epilepszia és lázas eklampszia
Tömegbalesetek, tömegkatasztrófák

8.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az iskola demonstrációs termében, illetve ápoló, gondozó intézményekben

8.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

8.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth	osztály	
1.	szimuláció		x		

8.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth-bontás	osztálykeret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Képi információk körében				
2.1.	rajz értelmezése	x	x		
3.	Csoporthos munkaformák körében				
3.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
3.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
4.	Gyakorlati munkavégzés körében				
4.1.	Műveletek gyakorlása	x	x		
4.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		
5.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
5.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x	x		
5.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x	x		

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXС. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10570-16 azonosító számú

**A szükségletek felmérése megnevezésű
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10570-16 azonosító számú A szükségletek felmérése megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Társadalomismeret	Klinikai ismeretek	Ápolási gyakorlat	Gondozási ismeretek	A gondozási szükségletek felmérésének gyakorlata	Monitorozó gyakorlat
FELADATOK						
Részt vesz a szükségletek, erőforrások és a helyi cselekvési lehetőségek felmérésében; értelmezi az emberi szükségleteket és a szükséglet-kielégítés hiányait	x		x	x	x	x
Információkat szerez és tájékoztatást nyújt az idős és fogyatékos emberek szociális és egészségügyi ellátásairól, a jogérvényesítés és jogorvoslat lehetőségeiről				x	x	
Ismeri a leggyakoribb belső szervi megbetegedések okait, tüneteit, szövődményeit, s az ehhez kapcsolódó szükségleteket felméri		x				
Értelmezi a szociális és egészségügyi ellátásokhoz való hozzájutás feltételeit és a szolgáltatást igénybe vevőknek segítséget nyújt azok megszerzésében					x	
Szükség esetén elkíséri a szolgáltatást igénybe vevőt a megfelelő intézménybe, szolgáltatóhoz					x	
Közreműködik az előgondozási feladatok elvégzésében					x	
Felismeri az egyéni, csoportos és közösségi válsághelyzeteket, az elemi életfeltételek hiányát, az idős és a fogyatékos ember pszichés problémáit	x				x	
Részt vesz az egyéni gondozási, ápolási, fejlesztési és a rehabilitációs terv kidolgozásában			x	x	x	
Megbízás alapján képviseli kliense érdekeit			x	x	x	
SZAKMAI ISMERETEK						
A mai magyar társadalom szerkezete, az egyenlőtlenség fogalma, dimenziói, a társadalmi integrációt veszélyeztető jelenségek, a veszélyeztetett csoportok, a szegénység értelmezése és jellemzői	x					
A magyar társadalom térbeli jellemzői, a társadalmi mobilitás fogalma	x					
A fogyatékosokkal élők és az idősek társadalmi helyzete; az esélyegyenlőségüket célzó jogszabályok	x					
Az egészségügyi ellátás formái és intézményei			x	x	x	x
Az idős és fogyatékos ellátás formái és intézményei			x	x	x	x

A szociális munka sajátosságai, elméletei és ideológiái, tevékenységi rendszere, a problémamegoldás módszerei, értékei, a szociális munka szabályai és etikai dilemmái						X
Az egészség, betegség fogalma		X				
A fogyatékoság orvosi és pszichoszociális szempontú értelmezése, fogyatékoságtan		X				
A sejtek felépítése és feladata, a kromoszóma rendellenességek, a szövetek funkciója		X				
A mozgásszervek felépítése, funkciója, morfológiai és funkcionális zavarai		X				
A vér felépítése és a vérképzés; a vérképzőrendszer betegségei, a szív és a keringési rendszer működése, megbetegedései		X				
A légzőszervrendszer felépítése, funkciói és megbetegedései		X				
A kiválasztó rendszer működése és megbetegedései		X				
Az irányító rendszerek működései és betegségei, az idegyógyászat és az elmegyógyászat körébe tartozó leggyakoribb időskori kórképek		X				
Anyagcsere betegségek		X				
Daganatos betegségek		X				
A sebek klinikuma, a sebészeti ellátást igénylő sérülések, műtéti javallatok, a műtéten átesett beteg ápolása			X			
Az időskor leggyakoribb reumatológiai elváltozásai		X				
Az érzékszervek felépítése, funkciói és betegségei		X				
A nemi szervek felépítése, funkciója, betegségei		X				
A fog- és szájbetegségek, az emésztőszervrendszer megbetegedései, endokrin betegségek		X				
A szenvedélybetegségek kialakulásának okai és típusai				X		
Rehabilitáció lehetőségei és formái				X		
Dietetika		X		X		
Geriátria		X		X		
Gondozási, ápolási szükségletek felmérése, a gondozási, ápolási fejlesztési és rehabilitációs tervek készítése			X	X	X	
Az ellátottak érdekérvényesítési és érdekképviseleti lehetőségei				X	X	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése			X			
A demonstrációs termi eszközök és kötszerek használata			X			
Híradástechnikai és számítástechnikai eszközök alkalmazása					X	

SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Elhivatottság, elkötelezettség	x		x	x	x	x
Megbízhatóság			x	x	x	x
Türelmesség			x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Segítőkézség			x	x	x	x
Tolerancia			x	x	x	x
Közérthetőség			x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Információgyűjtés	x	x		x	x	x
Problémaelemzés, - feltárás	x	x			x	
Tervezési képesség					x	

9. Társadalomismeret tantárgy

18 óra/óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

9.1. A tantárgy tanításának célja

A társadalomban és a szűkebb környezetben érvényesülő társadalmi törvényszerűségek felismerésének segítése, a társadalmi folyamatok értelmezése, az egyenlőtlenségek, a szegénység kialakulásának területi és társadalmi okai, jellemzői, és csökkentésük eszközeinek értelmezése az előítéletek keletkezésének okaival való szembenézés.

A tanterv összeállítása a 10525-12 A szociális ellátás általános tevékenységei megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó Társadalomismereti, szociálpolitikai, jogi és etikai ismeretek tantárgy témaköreinek tananyagtartalmával együttesen javasolt.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A társadalomismeret és a történelem tantárgy társadalomtörténeti fejezetei, valamint társadalom-földrajzi információk, a demográfiai és gazdasági adatok ábrázolási technikái

9.3. Témakörök

9.3.1. *A társadalmi egyenlőtlenség és szegénység okai*

6 óra/óra

A társadalom fogalma, működése

A szociológia alapfogalmai és alapvető összefüggései

Különbözőség, másság

A fogyatékos másság, vagy egyenlőtlenséget generáló hátrány?

A társadalmi egyenlőtlenség fogalma, dimenziói, az egyenlőtlenségek újratermelésének, újratermelődésének okai, mechanizmusai

A fogyatékkal élők hátrányainak dimenziói

A szegénység és depriváció értelmezése és jellemzői

A szegénység szubkultúrája

A deviáns jelenségek a társadalomban

A veszélyeztetett csoportok és térségek, a diszkrimináció

A társadalom, a család és az iskola szerepe az egyenlőtlenségek, a szegénység mérséklésében és újratermelésében

A társadalom viszonya a fogyatékos emberhez Európában és Magyarországon

A társadalmi mobilitás fogalma, jellemzői, ösztönzői és akadályai

9.3.2. *A mai magyar társadalom*

6 óra/óra

A mai magyar társadalom szerkezete, az egyes társadalmi csoportok tipikus problémái

A társadalom összetételét mutató adatok (életkori, egyéb demográfiai megoszlás, nemzetiségi, etnikai összetétel, foglalkozási szerkezet, stb.) értelmezése

A társadalmi integráció, dezintegráció fogalma, folyamata

A társadalmi integrációt veszélyeztető jelenségek: munkanélküliség, hajléktalanság, a cigányság hátrányainak halmozódása, kirekesztés, előítéletek

A deviáns jelenségek a társadalomban, okai, formái, mérete és szociológiai jellemzői a mai Magyarországon

A veszélyeztetett csoportok és térségek, diszkrimináció

A magyar társadalom, a politika, a szociálpolitika válasza a fogyatékkal élők hátrányaira

A fogyatékkal élők esélyegyenlőségének biztosítását célzó jogszabályok és azok végrehajtása

A magyar társadalom térbeli viszonyai, jellemzői, területi egyenlőtlenségek

A társadalmi mobilitás jellemzői a mai Magyarországon

A társadalom ártó-védő hatása

9.3.3. A szükségletfelmérés módszerei

6 óra/óra

A társadalom megismerésének sajátosságai

A szociológiai adatfelvétel módszerei: megfigyelés, dokumentumelemzés, kísérlet és a kérdezős technikák

A tapasztalatok értelmezése a szociológia alapfogalmainak és alapvető összefüggéseinek rendszerében

A társadalom összetételét mutató adatok értelmezése és ábrázolása

Adatgyűjtés és értelmezés a helyi társadalom szerkezetének és jellemzőinek tárgykörében

Az egyéni erőforrások és hiányok felmérésének módszerei (genogram, ecomap, környezettanulmány, szükségletlista, erőforrás lista, stb.)

A helyi erőforrások és hiányok felmérési technikáinak gyakorlása

9.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Általános tanterem, előadóterem vagy könyvtár

9.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

9.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthoz	osztályhoz	
1.	magyarázat	x	x		
2.	elbeszélés	x			
3.	kiselőadás	x			
4.	megbeszélés		x		
5.	vita		x	x	
6.	házi feladat	x			

9.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthoz	osztályhoz	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			

1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
3.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.3.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x	x		
3.4.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

10. Klinikai ismeretek tantárgy

54 óra/ óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

10.1. A tantárgy tanításának célja

Elméleti háttér biztosítása a gondozási ápolási feladatok végzéséhez. A leggyakoribb belső szervi megbetegedések okainak, tüneteinek, szövődményeinek és az ezzel kapcsolatos ápolási feladatoknak az ismertetése. A sebészeti, baleseti valamint a műtét utáni feladatok ismertetése.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A biológia tantárgy emberrel foglalkozó fejezetei, az egészségügyi fejezetek

10.3. Témakörök

10.3.1. *A keringés, a vérképző, a légző- és az emésztőrendszer betegségei* 15 óra/óra

A belső szervek felépítése és funkcióik, leggyakoribb megbetegedéseik

A keringési rendszer megbetegedései: a betegség lényege, okai, hajlamosító tényezők, a beteg objektív és szubjektív tünetei, a betegmegfigyelés szempontjai, terápia (különösen: életmódra vonatkozó utasítások, diéta), alapápolási feladatok, szövődmények

A keringési rendszer betegségei: keringési elégtelenség, gyulladós szívbetegségek, a szív vérellátási zavarai, az ingerképzés és az ingervezetés zavarai, az érrendszer betegségei

A vérképző rendszer megbetegedései: a betegség lényege, okai, hajlamosító tényezők, a beteg objektív és szubjektív tünetei, a betegmegfigyelés szempontjai, terápia (különösen: életmódra vonatkozó utasítások, diéta), alapápolási feladatok, szövődmények

A vérképző rendszer megbetegedései: anémiák, fehérvérűség, vérzékenység

A légző rendszer megbetegedései: a betegség lényege, okai, hajlamosító tényezők, a beteg objektív és szubjektív tünetei, a betegmegfigyelés szempontjai, terápia (különösen: életmódra vonatkozó utasítások, diéta), alapápolási feladatok, szövődmények.

A légzőszervek betegségei: a felsőlégutak-, a tüdő-, a tüdő ereinek betegségei, a légutak allergiás megbetegedései, a mellhártya betegségei

Az emésztőrendszer betegségei; a betegség lényege, okai, hajlamosító tényezők, a beteg objektív és szubjektív tünetei, a betegmegfigyelés szempontjai, terápia (különösen az életmódra vonatkozó tanácsok), szövődmények

A száj és a nyelöcső képleteinek megbetegedései, a gyomor betegségei (gyulladás, fekély, daganat), a máj (gyulladás, cirrózis, daganat), az epehólyag és a hasnyálmirigy betegségei, a bélrendszer és betegségei

Az anyagcsere betegségek; a betegség lényege, okai, hajlamosító tényezők, a beteg objektív és szubjektív tünetei, a betegmegfigyelés szempontjai, terápia (különösen az életmódra vonatkozó tanácsok), szövődmények

Cukorbetegség, húgysavanyagcsere zavara, az energiaforgalom zavarai (elhízás, kóros soványság, hiánybetegségek)

10.3.2. *Ideg- és elmeegógyászati alapok, érzékszervek betegségei* 15 óra/óra

A központi idegrendszer és megbetegedései, a vegetatív idegrendszer és megbetegedései, a környéki idegrendszer és megbetegedései, a betegségek tünetei és az ápolási feladatok

Az idegrendszer felépítése és funkciója, leggyakoribb megbetegedései - különös tekintettel az időskori megbetegedésekre

Az idegrendszer megbetegedései: a betegség lényege, okai, hajlamosító tényezők, a beteg objektív és szubjektív tünetei, a betegmegfigyelés szempontjai, terápiás lehetőségek, alapápolási feladatok.

A fenti séma alapján: a központi idegrendszer betegségei (traumák, gyulladós betegedések, agyér betegségek, degeneratív betegségek, epilepszia, daganat), a vegetatív idegrendszer megbetegedései, a környéki idegrendszer megbetegedései

A pszichiátria körébe tartozó kórképek: a betegségek lényege, okai, hajlamosító tényezők, a beteg objektív és szubjektív tünetei, a betegmegfigyelés szempontjai,

A neurózisok, pszichózisok, a devianciák elmeegógyászati vonatkozásai, a betegségek tünetei, terápiás lehetőségek, alapápolási feladatok

A fenti séma alapján: neurózisok, pszichózisok, és a devianciák pszichiátriai vonatkozásai

Az érzékszervek felépítése és funkciója, leggyakoribb megbetegedései - különös tekintettel az időskori megbetegedésekre

Az érzékszervek megbetegedései: a betegség lényege, okai, hajlamosító tényezők, a beteg objektív és szubjektív tünetei, a betegmegfigyelés szempontjai, terápiás lehetőségek, alapápolási feladatok

A bőr baktérium, vírus okozta betegségei és gombás fertőzései, allergia és az élősködők által okozott bőrbetegségek, daganatos bőrelváltozások

A fül betegségei (gyulladások, sérülések, daganatok), hallásvizsgálat; orr-garat és a gége betegségei (gyulladás, vérzés, sérülés, idegentest, vizenyő, daganat)

A szembetegségei (gyulladás, sérülés, idegentest, fénytörési hibák, zöld- és szürkehályog, daganat, a látóideg betegségei, kancsalság) szervi betegségek szemészeti vonatkozásai

A fog- és szájbetegségek (karies, fertőzés okozta gyulladásos állapotok, ínyorrvadás, daganat), kapcsolata a szervezet általános állapotával, a fogpótlás lehetőségei

10.3.3. Endokrin, daganatos és sebészeti beavatkozást igénylő betegségek 8 óra/óra

Az endokrin rendszer megbetegedései: a betegség lényege, okai, hajlamosító tényezők, a beteg objektív és szubjektív tünetei, a beteg megfigyelés szempontjai, terápia (különösen: életmódra vonatkozó utasítások, diéta), alapápolási feladatok, szövődmények

A pajzsmirigy- (struma, hipotireózis, hipertireózis), a mellékpajzsmirigy betegségei (hiperparatireózis, hipoparatireoidizmus), a mellékvesekéreg- (Cushing-, Conn-, adrenogenitális-szindróma, Addison-kór) a mellékvesevelő betegségei

Az agyalapi mirigy hipo- és hiperfunkciós betegségei

A daganatos betegségek: rizikófaktorok, rákmegelőző állapotok felismerése, daganatos betegségek diagnosztikája, a daganatos betegek ápolása, gondozása

A sebészet és a baleseti sebészet körébe tartozó kórképek tünetei és a műtét utáni állapot jellemzői, a tünetek leírása

A beteget veszélyeztető és sürgős beavatkozást igénylő állapotok jellemzői

A sebek fajtái, a sebgyógyulás folyamata, zavarai, a sebellátás alapelvei

A sebészeti ellátást igénylő sérülések: a vérzések -, a vérzéscsillapítás, égési, fagyási sérülések, vegyi- és sugárhatások, az elektromos áram okozta sérülések, zúzódások, rándulások, törések

A leggyakoribb műtéti beavatkozások, a leggyakoribb műtéti szövődmények

10.3.4. A kiválasztó-rendszer, nemi- és a reumatológiai betegségek 8 óra/óra

A nemi szervek, a vizeletkiválasztó- és elvezető rendszer betegségei: a betegség lényege, okai, hajlamosító tényezők, a beteg objektív és szubjektív tünetei, a betegmegfigyelés szempontjai, terápia (különösen az életmódra vonatkozó tanácsok), szövődmények

A kiválasztó rendszer megbetegedései: a vese fertőzőes megbetegedései, érrendszeri zavarai, öröklődő vese betegségek, vesekő betegség, veseelégtelenség

A nemi szervek betegségei, a nemi működés zavarai (gyulladások, daganat, meddőség)

A szülészeti és (terhesség, szülés, gyermekágy), nőgyógyászati (pubertás, a klimaktérium sajátosságai) alapok

A mozgás szervrendszert érintő fejlődési rendellenességek, az ízületek gyulladásos és degeneratív betegségei, anyagcsere-betegségei, a mozgásfunkciók javítása

A mozgásszervek megbetegedései: a betegség lényege, okai, hajlamosító tényezői, a beteg objektív és szubjektív tünetei, a betegmegfigyelés szempontjai, terápiás lehetőségek, alapápolási feladatok

10.3.5. *Dietetikai ismeretek*

3 óra/óra

A táplálkozás, mint biológiai szükséglet, táplálkozástudományi alapfogalmak

A korszerű és egészséges táplálkozás alapelvei, feltételei; az életkornak és egészségi állapotnak megfelelő étrend összeállítása

A leggyakoribb ételallergiák ismerete

A diétás kezelés alapelvei, a diéta fogalma, szerepe a beteg gyógyításában; konyhatechnikai eljárások; a diéták felosztása

Betegségek étrendi kezelése: a gyomor-bélrendszer, a máj, az epe, a hasnyálmirigy, a vese betegségeinek étrendi kezelése; a keringési rendszer betegségeiben szenvedők étrendje; sebészeti betegek étrendje; kalória szegény és roboráló étrend

10.3.6. *Geriátriai ismeretek*

5 óra/óra

Geriátria fogalma; az időskorra jellemző élettani, kóreltani és funkcionális változások

Az egészséges öregedés: biológiai, pszichológiai és szociálpszichológiai jellemzői; a kóros öregedés jelei, azok következményei, az idős ember életvitelére gyakorolt hatása, megelőzésének lehetőségei

A multimorbiditás jellemző összetevői, a betegségek korai felismerésének jelentősége, a védő- és elhárító mechanizmusok működése

A leggyakrabban előforduló időskori megbetegedések és azok jellemzői

A gyógyszeres kezelés sajátosságai időskorban

Diagnosztikai nehézségek idős korban

10.4. **A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)**

Átlagos tanterem, előadóterem vagy egészségügyi szaktanterem és demonstrációs terem

10.5. **A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)**

10.5.1. **A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)**

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthoz	osztályhoz	
1.	magyarázat		x	x	
2.	elbeszélés		x	x	
3.	kiselőadás		x	x	
4.	megbeszélés		x	x	
5.	vita		x	x	
6.	szemléltetés		x	x	
7.	kooperatív tanulás		x	x	

10.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthatás	osztálykeret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x	x		
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal	x			

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

11. Ápolási gyakorlat tantárgy

18 óra/óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

11.1. A tantárgy tanításának célja

Ápolási gyakorlatot szerezni a belgyógyászati betegségekben szenvedő és a sebészeti beavatkozáson átesett betegek körében. Értelmezni és alkalmazni az egészségügyi ismereteket, felismerni és értelmezni az ápolás lélektani és etikai összefüggéseit.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A biológia tantárgy emberrel foglalkozó fejezetei, az egészségügyi, népegészségügyi és klinikai ismeretek

11.3. Témakörök

11.3.1. Alapápolás belgyógyászati betegek körében

10 óra/óra

A belszervi betegségek tüneteinek megfigyelése; a veszélyhelyzetben lévő betegek számára megfelelő orvosi segítség kérése

A keringés- és vérképző rendszer betegségeiben szenvedők ápolása

A légző- és a kiválasztó szervek betegségeiben szenvedők ápolása

A belső-elválasztású mirigyek betegségeiben szenvedők ápolása

Az orvos utasításainak megfelelően alkalmazza a fizikális és természetes gyógymódokat

Felismeri és jelzi a gyógyszerek esetleges mellékhatását

Elsajátítja és orvosi utasításra alkalmazza az intramusculáris és subcután injekciózást

Jelzi az injekciózás esetleges szövődményeit

A daganatos betegek ápolása

11.3.2. Alapápolás sebészeti beavatkozáson átesettek körében

8 óra/óra

A sebészet és a baleseti sebészet körébe tartozó kórképek tüneteinek, a tünetek felismerése, ápolási teendői

Elsajátítja és orvosi utasításra alkalmazza az intramusculáris és subcután injekciózást

A beteget veszélyeztető és sürgős beavatkozást igénylő állapotok felismerése

A veszélyhelyzetben lévő betegek számára megfelelő orvosi segítség kérése

A sebellátás alapelvei és technikái; vérzéscsillapítás, sebellátási eljárások

A gyulladásszerű sebek kezelése; sebészeti fertőzések kezelése

A műtéten átesett beteg ápolása, műtéti sebkötözés, a szövődmények felismerése

11.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Egészségügyi intézetben (fekvőbeteg ellátás, sebészet, belgyógyászat) vagy olyan személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményben, ahol szakápolási tevékenység végzésére szakhatóság általi engedély került kiadásra.

11.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

11.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth	osztály	
1.	megbeszélés		x		
2.	szemléltetés		x		
3.	kooperatív tanulás		x		

11.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Műveletek gyakorlása	x			
6.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x			
7.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
7.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
7.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

12. Gondozási ismeretek tantárgy

36 óra/óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

12.1. A tantárgy tanításának célja

Gondozási ismeretek nyújtása, a gondozási feladatokra való felkészítés, a gondozási kapcsolat lélektani és etikai összefüggéseinek értelmezése. A gondozott mindennapi életvitelének támogatását lehetővé tevő módszerek, a háztartásgazdálkodás, a háztartásvezetés eljárási szabályainak bemutatása.

A tanterv összeállítása a 10556-16 Gondozási-ápolási feladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó Gondozási ismeretek és Gondozási szükségletek tantárgyak témaköreinek tananyagtartalmával együttesen javasolt.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

12.3. Témakörök

12.3.1. A gondozási szükségletek felmérése

12 óra/óra

A gondozás fogalma, célja, feladatai; a komplex gondozás, mint a szükséglet-kielégítés és az autonómia megőrzésének eszköze

Az emberi szükségletek rendszere, a válsághelyzetek; az idős emberek sajátos szükségletei, életminőségét javító tárgyak, eszközök és szolgáltatási lehetőségek

A szükségletfeltárás módszerei és eszközei (genogram, ecomap, környezettanulmány); komplexitása

A szükségletek kielégítése és az életminőség javításának keretei, tervezhetősége

A gondozási folyamat tervezése

Az érdekképviselet lehetőségei és etikája

12.3.2. Gondozás és rehabilitáció fogyatékkal élők körében

8 óra/óra

A károsodás, fogyatékos, rokkantság fogalma; a visszafordíthatóság, gyógyítás és maradandóság problémái, meglévő képességek szinten tartása

A fogyatékos megjelenése, okai

A fogyatékos formái

A fogyatékkal élők társadalmi esélyegyenlőségének, integrációjának lehetőségei, feladatai, a társadalmi elfogadás és segítség lehetőségei, a foglalkozási és munkalehetőségek, a társadalmi aktivitás, a fogyatékos emberek szociális ellátásai

A komplex rehabilitáció és a társadalmi integráció eszközei, intézményrendszere

12.3.3. Gerontológia és az idősek rehabilitációja

8 óra/óra

Gerontológia, geriátria; az idős korra jellemző életteni, biológiai és funkcionális változások

Az idős kor sajátosságai, demográfiai jellemzői, a demográfiai folyamatok főbb trendjei

Az idős ember helye a társadalomban, az idős emberek kapcsolatrendszerének, társadalmi és családi szerepének változása

Az idősök életkörülményeit, életmódját és életminőségét meghatározó tényezők
 Az idősor speciális problémái, szükségletei
 Az idős emberek személyiségének változásai, a változások biológiai és társadalmi vonatkozásai
 Az idős emberek kapcsolatrendszerének, társadalmi és családi szerepének változásai
 Az idősök gondozásának sajátosságai; az idős kori speciális terápiák lehetőségei
 A fogyatékos emberek öregedése, az öregedő emberek fogyatékosága
 A kóros öregedés megelőzésének lehetőségei

12.3.4. Gondozás és rehabilitáció a szenvedélybetegek körében 8 óra/óra

A szenvedélybetegségek, a függőség kialakulásának biológiai, pszichológiai és társadalmi okai
 A szenvedélybetegségek típusai, prevenciós feladatok
 A szenvedélybetegek komplex rehabilitációjának lehetőségei

12.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Átlagos tanterem, előadóterem

12.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

12.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	elbeszélés	x			
3.	kiselőadás	x			
4.	megbeszélés		x		
5.	vita		x		

12.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			

1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x		
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

13. A gondozási szükségletek felmérésének gyakorlata tantárgy

18 óra/óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

13.1. A tantárgy tanításának célja

Az elméletben tanult szükséglet-felmérési technikák gyakorlati alkalmazása különböző célcsoportok körében, valamint a gondozási feladatok és a gondozási folyamat szükségletek szerinti tervezése, melynek során a jogszabályok által előírt dokumentáció elkészítését is megismerik a tanulók.

13.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az egészségnevelés, egészséggondozás területén, a társadalom ismeret, az egészségügyi és klinikai ismeretek, valamint az gondozási és ápolási ismertek

13.3. Témakörök

13.3.1. A gondozási szükségletek felmérése idősek körében

6 óra/óra

Komplex gondozás nyújtása, mint a szükséglet-kielégítés és az autonómia megőrzésének eszköze

Az idős emberek sajátos szükségleteinek kielégítését, illetve életminőségüket javító tárgyak, eszközök és szolgáltatási lehetőségek igénybevétele, alkalmazása

A szükségletfeltárás komplex módszereinek és eszközeinek alkalmazása: szakmai interjú, genogram, ecomap, környezettanulmány

A szükséglet-kielégítés és az életminőség javításának tervezése, a válsághelyzetek elhárítása

Az érdekképviselő ellátása a szociális munka etikai szabályainak megfelelően

13.3.2. A gondozási szükségletek felmérése fogyatékkal élők körében 6 óra/óra

Komplex gondozás nyújtása, mint a szükséglet-kielégítés és az autonómia megőrzésének eszköze

A fogyatékos emberek sajátos szükségleteit, életminőséget javító tárgyak, eszközök és szolgáltatási lehetőségek igénybevétele, alkalmazása

A szükségletfeltárás komplex módszereinek és eszközeinek alkalmazása: szakmai interjú, genogram, ecomap, környezettanulmány készítése

A szükséglet-kielégítés és az életminőség javításának tervezése, a válsághelyzetek elhárítása

Az érdekképviselő ellátása a szociális munka etikai szabályainak megfelelően

13.3.3. A gondozási folyamat tervezése 6 óra/óra

A szükségletekre alapozott tervezés és a tervek elkészítésében való részvétel

A gondozási folyamat tervezése a jogszabályi előírások szerint

Az adekvát gondozási terv kiválasztása (egyéni gondozási terv, egyéni rehabilitációs program, egyéni fejlesztési terv)

Az ápolási feladatok tervezése a jogszabályi előírások szerinti tervezési dokumentáció rendszerében

13.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az intézményi gyakorlathoz az iskola által összeállított, az adott település ellátási rendszerében szerepet játszó intézmények köre, akik együttműködnek az iskolával a gyakorlati képzés lebonyolítása érdekében.

13.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)**13.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)**

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	elbeszélés	x			
3.	kiselőadás		x		
4.	megbeszélés		x		
5.	vita		x		

13.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x		
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		

1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.	Gyakorlati munkavégzés körében				
5.1.	Műveletek gyakorlása	x			
5.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x			
6.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
6.1.	Részvétel az ügyfélfogadáson, esetmegfigyelés	x			
6.2.	Szolgáltatási napló vezetése	x			
6.3.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
6.4.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

13.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

14. Monitorozó gyakorlat tantárgy

18 óra/óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

14.1. A tantárgy tanításának célja

A képző intézmény környezetében található szociális és egészségügyi intézmények megismerése. Az ellátó intézmények struktúrájának, feladatainak és belső rendszerének áttekintése.

14.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A történelem tantárgy társadalomtörténeti fejezetei, valamint társadalom-földrajzi információk, a demográfiai és gazdasági adatok ábrázolási technikái.

14.3. Témakörök

14.3.1. *A szociális ellátás intézményei* 8 óra/óra

A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátás állami, egyházi és civil szervezetei, intézményrendszerük

A képző intézmény/iskola környezetében tevékenykedő, elérhető bentlakásos és nappali szociális, foglalkoztatási, családtámogatási, köznevelési, gyermekjóléti, gyermekvédelmi és munkaügyi intézmények, különösen a fogyatékkal élők és idősek ellátására szakosodott intézmények monitorozás-szintű megtekintése, feladatainak és működésüknek áttekintő megismerése

A jóléti ellátások és támogatások rendszerének megismerése, az ellátások megszerzésének feltételeinek és szabályainak áttekintése

Élmények és motívumok nyújtása annak érdekében, hogy a tanulók segítséget kapjanak majdani munkájuk megismeréséhez

A monitorozás során a tanulók naplót vezetnek, és részletes jegyzeteket készítenek a tapasztalatokról

14.3.2. *Az egészségügyi ellátás intézményei* 4 óra/óra

A képző intézmény/iskola környezetében tevékenykedő egészségügyi intézmények áttekintő megismerése

Az állami, egyházi és civil fenntartók által működtetett intézmények rendszerének monitorozás-szintű megismerése, feladatainak és működésüknek áttekintő megismerése

A területi, a járó-beteg és a kórházi szakosított ellátás területének megismerése

A betegellátás különböző funkciójú, szervezetszerű és felszereltségű intézményeinek megismerése

Élmények és motívumok nyújtása annak érdekében, hogy a tanulók segítséget kapjanak majdani munkájuk megismeréséhez

A monitorozás során a tanulók naplót vezetnek, és részletes jegyzeteket készítenek a tapasztalatokról

14.3.3. *Egy intézmény részletes megismerése* 6 óra/óra

A monitorozás során megismert intézményekből a tanulók érdeklődésüknek megfelelően választanak, hogy az adott intézményt részletesebben megismerjék

Az intézmény helye az adott település idős és fogyatékos ellátási rendszerében

Az intézmény profilja és tevékenységének rendszere

Az intézmény külső és belső kapcsolatrendszerének megismerése

Az intézmény működését szabályozó jogszabályok, pénzforrási lehetőségeinek feltárása

Az intézmény belső struktúrájának, tárgyi feltételeinek, működésének, fenntartásának, döntési folyamatának megismerése

A kínált szolgáltatások és a kliensek szükségletei közötti viszony feltárása

Információk gyűjtése a szolgáltatásokhoz való hozzájutás feltételeiről, lehetőségeiről

Az alkalmazott szupervízió formái; a munkacsoportok közötti együttműködés
 Az intézmény adminisztrációja
 A gyakorlat során a tanulók naplót vezetnek, és részletes jegyzeteket készítenek a tapasztalatokról

14.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az iskolai feldolgozásokhoz átlagos tanterem, vagy könyvtár.

Az intézményi gyakorlathoz az iskola által összeállított, az adott település ellátási rendszerében szerepet játszó intézmények köre, akik együttműködnek az iskolával a gyakorlati képzés lebonyolítása érdekében.

14.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

14.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthoz	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	kiselőadás	x	x		
3.	megbeszélés	x	x		

14.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthoz	osztály	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x		
2.2.	Leírás készítése	x	x		
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x	x	x	
3.2.	rajz készítése leírásból	x	x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			

14.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10571-16 azonosító számú

**Sajátos gondozási feladatok
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10571-16 azonosító számú Sajátos gondozási feladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Szociális munka elmélete	Szociális munka gyakorlata	Szociális gondozás	Szociális gondozás gyakorlata	Mentálhigiéné	Esetmegbeszélés és szupervízió a gyakorlaton
FELADATOK						
Közreműködik az egyéni gondozási, ápolási, fejlesztési és rehabilitációs folyamat tervezésében, megvalósításában	x	x	x	x	x	x
Közreműködik a személyre szóló napirend kialakításában		x	x	x	x	
Segítséget nyújt az állapotnak megfelelő, egészséges életér kialakításában, illetve a környezeti higiéné biztosításában		x	x		x	
Megtanítja és szükség esetén segítséget nyújt a mindennapi tevékenységek elvégzésében; az öltözködésben, az étkezésben		x	x	x		
Segítséget nyújt a gyógyászati segédeszközök beszerzésében és használatában				x		
Támogatja a szolgáltatást igénybevevőt az életkori sajátosságok és az új élethelyzetek elfogadásában	x	x	x	x		
Segítséget nyújt a családi és egyéni krízisek leküzdésében	x	x	x	x		
Segítséget nyújt a személyes és hivatali kapcsolatok fenntartásában	x	x	x	x		
Megszervezi más szolgáltatók közreműködését	x	x	x	x		
Segítséget nyújt a háztartásvezetésben			x	x		
Támogatja a fogyatékos emberek társadalmi befogadásának folyamatát	x	x	x	x		
Együttműködik a foglalkozások, csoportfoglalkozások, csoportülések lebonyolítóival	x	x	x	x		
Részt vesz közösségi szociális munka szervezésében, bonyolításában		x		x		
Szakmai munkája hatékonyabbá tétele érdekében esetmegbeszéléseken vesz részt						x
Szakmai személyisége és személyisége védelmében részt vesz szupervízióban						x
Részt vesz adományok gyűjtésében és elosztásában			x	x		
Munkája során ügyel a munka-, baleset- és a tűzvédelmi utasítások betartására, annak betartatására				x		

SZAKMAI ISMERETEK						
Az egyéni esetkezelés módszerei, a segítő kapcsolat, a segítő tevékenység jellemzői	X		X	X		
A problémamegoldó folyamatban alkalmazott módszerek, az erőforrásokkal való gazdálkodás lehetőségei	X					
A krízis, a krízisintervenció lehetőségei a szociális munkában	X		X			
Családsegítés, családgondozás feladatai, módszerei	X		X			
A szociális csoportmunka modelljei, típusai, a csoporttípusok, csoportdinamikai jelenségek	X					
A szociális csoportmunka folyamata, fázisai, csoportfejlődési modell, a csoport tervezése, elindítása, vezetése, lezárása, az önszegítő csoportok sajátosságai	X					
A közösségi szociális munka formái, folyamata, közösségszervezés és tervezés gyakorlata, a közösségi gyakorlat taktikái és technikái	X					
A helyi közösségek, a hálózati munka szervezése	X					
A gondozás eszközei, praktikus feladatai, korszerű gondozási formák				X		
Az idősek és fogyatékosok alap- és szakosított ellátását végző intézmények tevékenysége			X	X		
Gondozási, ápolási, fejlesztési és rehabilitációs tervek készítése			X	X		
A fogyatékos ember sajátos életterének speciális eszközei			X	X		
A fogyatékkal élők önellátásának fejlesztési módszerei, önálló életvezetésének támogatási módszerei, a fogyatékkal élők képességfejlesztési módszerei, a gyógyászati segédeszközök beszerzése és használata	X					
Az aktivitás, foglalkozás jelentősége, formái, lehetőségei, a foglalkoztatás személyi- és tárgyi feltételei				X		
A bazális stimulálás				X		
Játékformák, a zenei és énekformák, a mozgásformák, a dramatikus játékok, a médiaformák, a szabadban üzhető foglalkozások és alkalmazási lehetőségeik			X	X		
A munka jellegű foglalkozások és a munkavállalási lehetőségek			X	X		
Az ellátottak érdekvérvényesítésének fejlesztési eszközei, az érdekvérviselet gyakorlata, a személyes és hivatalos kapcsolatok fejlesztési módszerei			X	X		
Az időskor sajátosságai, krízisei			X	X		
Gyógyíthatatlan betegek sajátos gondozása, a haldoklás fázisai, a haldoklók kísérése, támogatása			X	X		
Hospice ellátás lényege, formái			X			

A hozzátartozók támogatásának eszközei a haldokló kísérésében, a gyász feldolgozásában, az elhunyt körüli tennivalók			x	x		
A team, az esetmegbeszélés és a szupervízió szerepe						x
A családi költségvetés, bevételek, kiadások főbb csoportjai, a háztartásgazdálkodás és a háztartásvezetés gyakorlata, az adósságkezelés lehetőségei			x	x		
A táplálkozási szokások, táplálkozási hibák, az élelmiszerek összetevői és fiziológiai hatásai; az élelmiszerek elő- és elkészítése, élelmiszerbiztonsági előírások			x	x		
A háztartás berendezései, eszközei, a házimunkák tervezése és szervezése, a ruházat és textíliák kezelése, funkciója és tulajdonságai			x	x		
Egyéni védőeszközök szakszerű alkalmazása			x	x		
A biztonságos élettér kialakítása és higiéniéje, a munkahelyi és háztartási balesetek megelőzésének lehetőségei			x	x		
Érintésvédelem, tűzvédelem				x		
Mérgek tárolása				x		
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Háztartási eszközök használata			x	x		
Híradástechnikai és számítástechnikai eszközök használata			x	x		
Játékok és sporteszközök használata			x	x		
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Stressz tűrő képesség	x	x	x	x	x	
Szervezőképesség			x	x	x	x
Érzelmi stabilitás, kiegyensúlyozottság	x	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Határozottság		x		x	x	x
Empatikus készség	x	x	x	x	x	x
Motiváló készség		x		x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerben való gondolkodás	x	x	x	x	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x	x	x	x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x	x	x	x	x

15. Szociális munka elmélete tantárgy

18 óra/óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

15.1. A tantárgy tanításának célja

Átfogó ismeretek nyújtása a szociális munka sajátosságairól, a segítő foglalkozásokban érvényesülő elméleti irányzatokról, értékekről és etikai követelményekről. A mindennapi szakmai munka során használható tudás kialakítása a szociális munka formáiról, módszereiről, eszközeiről. Ismeretek közvetítése a közvetett és közvetlen szociális munkáról. Felkészíteni a tanulókat az egyéni esetkezelésre, a családokkal, csoportokkal történő szociális munkára. Integrált tudás nyújtása, hogy a szociális asszisztens és a rehabilitációs nevelő, segítő megfelelő segítséget tudjon nyújtani a klienseknek problémáik megoldásában.

15.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A történelem tantárgy társadalom- és kultúrtörténeti fejezetei. A szakképzés során megismert társadalomismereti, jogi, szociálpolitikai, etikai, népegészségi ismeretek és gyakorlatok, valamint a szükségletfelmérés és a problémamegoldás területéről tanult ismeretek.

15.3. Témakörök

15.3.1. Általános szociális munka

5 óra/óra

- A szociális munka definíciója, szándéka, célja, formái és módszerei, színtere
- A szociális munka története, a szociális munka XX. századi megjelenése Magyarországon
- Elméletek, ideológiák a szociális munkában: általános rendszerelméleti, strukturális, ökológiai, szociális tanulás, problémamegoldó, szerepelméletre építő modell
- A szociális munka tevékenységének rendszere; a közvetlen és közvetett szociális munka fogalma; tevékenységének és módszereinek áttekintése
- A szociális munka értékei és etikai szabályai
- A szakmai kompetenciahatárok és az együttműködés a szociális munkában
- A szociális szakember szerepei, felelőssége
- A segítő munka folyamatának tervezése
- A team munka, az esetmegbeszélés és a szupervízió szerepe

15.3.2. Szociális munka egyénekkal és családokkal

5 óra/óra

- Az esetkezelés fogalma és jellemzői
- A problémamegoldó modell alkalmazása, szakaszai és a szakaszokhoz kapcsolódó módszerek és technikák
- Krízis, a krízis állapot, krízishelyzet
- A krízisek csoportosítása
- A krízisek lefolyása, kimenetele
- A krízisben lévő személy jellemzői
- A krízisintervenció lépései
- A családsegítés, a családgondozás
- A családstruktúra fogalma, a családi alrendszerek, a családi hierarchia
- A családi életciklus, krízisek
- Szociális munka a családokkal

15.3.3. Szociális munka csoportokkal

4 óra/óra

A csoport fogalma, célja, a csoport alkalmazásának lehetőségei, keretei a szociális munkában

A csoportmunka modelljei:

társadalmi célmodell (bizottságok, adminisztratív csoport, képviseleti testületek, teamek, esetkezelési konferenciák, társadalmi akciócsoportok)

gyógyító modell (oktató csoport, személyiségfejlesztő csoport, terápiás csoport, szocializációs csoport)

reciprok modell (önsegítő csoport)

Az egyetemes emberi jogok és azok érvényesülése a csoportmunka folyamán

A szociális csoportmunka folyamata

Tervezés

Szervezés

A csoportfejlődés öt szakasza

Csoportszerepek

A csoportmunka lezárása

Csoportdinamikai jelenségek

A csoport kommunikációs és interakciós mintái

Csoportkohézió

Csoportnorma, szociális kontroll

Csoportkultúra

A csoportszerepek közötti dinamizmus, építő és destruktív folyamatok

A csoport vezetése

A vezetést meghatározó tényezők

Vezetői stílusok

Kommunikációs hibák

Kezelési technikák

15.3.4. Közösségi szociális munka

4 óra/óra

A közösségi szociális munka formái és folyamata

Szociális tervezés

Közösségfejlesztés, szociális fejlesztés

Közösségszervezés

Szociális akció

Szociális tervezés, közösségfejlesztés

A szociális tervezésszemponyjai, fázisai

A közösségfejlesztés szemlélete

A közösségfejlesztés meghatározása

A közösségfejlesztés kialakulás Magyarországon, a XX. századvégi kísérletek (Bakony, Csenger)

A közösségfejlesztési folyamat fázisai

Cselekvési technikák a közösségfejlesztésben

Közösségszervezés

A közösségi szociális munka történeti gyökerei, az elméletalkotást segítő tudományterületek

A közösségszervezés céljai, a célok elérését szolgáló programok és eljárások

Támogató rendszerek

Szomszédságok megismerése, szomszédsági szociális munka

Közösségi profil
A közösségszervező legfontosabb szerepei
A projektépítés főbb szakaszai

15.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Átlagos tanterem, előadóterem vagy könyvtár

15.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

15.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth	osztály	
1.	magyarázat	x		x	
2.	elbeszélés	x		x	
3.	kiselőadás	x	x	x	
4.	megbeszélés	x	x	x	
5.	vita		x	x	
6.	szemléltetés		x	x	
7.	projekt		x		
8.	kooperatív tanulás		x		
9.	szerepjáték		x		

15.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x		x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x		x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x		x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			

2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x		x	
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
3. Komplex információk körében					
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.4.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x	x	
4. Csoportos munkaformák körében					
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		

15.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

16. Szociális munka gyakorlata tantárgy

15 óra/óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

16.1. A tantárgy tanításának célja

Az elméleti tudás, a gyakorlati készségek és a szakmai attitűd integrációjának elősegítése a mindennapi szakmai munka során használható tudás kialakítása érdekében. A gyakorlata során megismerni az eseti, a családokkal, a csoportokkal és a közösségekben végzett szociális munkát. A tanulók 2-3 fős kiscsoportokban személyre szabott feladatokban próbálhassák ki felkészültségüket.

16.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelem, etika. A szakképzés során megismert társadalomismereti, jogi, szociálpolitikai, etikai, egészségügyi ismeretek és gyakorlatok, valamint a szociális munka elméletéről tanult ismeretek.

16.3. Témakörök

16.3.1. Egyénnel és családokkal végzett szociális munka gyakorlata 5 óra/óra

A tereptanár munkájának, módszereinek, technikáinak, magatartásának és a kliensekkel kialakított viszonyának megfigyelése

Az esetkezelés és a családsegítés rendjének szabályainak megfigyelése, alkalmazása

Az esetvitel és a családsegítés folyamatának megfigyelése

A korábbi családsegítő folyamatok megismerése, a folyó ügyek figyelemmel kísérése

A tereptanárral közösen kiválasztott család problémáinak megoldásában való részvétel

Az esetmegoldáshoz kapcsolódó adatok, információk gyűjtése

Az esetkezeléshez és a családsegítéshez kapcsolódó adminisztráció megfigyelése, elkészítése, alkalmazása

A családsegítő munkához szükséges adatok, információk, jogszabályok összegyűjtése, értelmezése

A szükségletek és erőforrások feltárásában való részvétel
 Más, az esetvitelre és a családsegítésre befolyást gyakorló intézményekkel, a jelzőrendszer tagjaival való kapcsolat
 Az egyéni esetkezelés és a családsegítés feladatainak gyakorlása, a segítő beszélgetés elemeinek alkalmazása
 Az erőforrások alkalmazásának tervezésében való részvétel az egyéni esetsegítés és a családsegítés során
 A krízisek jeleinek felismerése és a krízisintervencióban való részvétel

16.3.2. A csoportokkal végzett szociális munka gyakorlata **5 óra/óra**

A tereptanár munkájának, módszereinek, technikáinak, magatartásának és a kliensekkel kialakított viszonyának megfigyelése
 A csoportmunka folyamatának, módszereinek és a csoportdinamikai folyamatoknak megfigyelése
 Részvétel a csoportmunka tervezésében, a csoportmunka eszközeinek, módszereinek kiválasztásában
 Részvétel a csoportok szervezésében, működési feltételeik kialakításában és vezetésében
 Részvétel a csoportmunka eredményeinek értékelésében
 Részvétel önszegítő csoportok munkájában, működési feltételeik javításában
 A csoportmunka adminisztrációjának megfigyelése és gyakorlása

16.3.3. Közösségi szociális munka gyakorlata **5 óra/óra**

A tereptanár munkájának, módszereinek, technikáinak, magatartásának és a kliensekkel kialakított viszonyának megfigyelése
 A közösségi szociális munka formáinak és folyamatának megfigyelése (a szociális tervezés, a közösségfejlesztés, a szociális fejlesztés, a közösségszervezés, a szociális akció)
 Részvétel a közösségi szükségletek és erőforrások feltárásában, a felmérés módszereinek kiválasztásában, a felmérési folyamat lebonyolításában
 Részvétel hálózati munka szervezésében
 A helyi társadalom spontán önszerveződéseinek, önszegítő szervezeteinek megismerése
 Nonprofit szervezetek megjelenési formáinak, struktúrájának és irányítási rendszerének megismerése
 Részvétel közösségi munkában, együttműködés más intézményekkel és az önkormányzatokkal

16.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az iskola környezetében található, különböző fenntartású szociális alap- illetve szakosított ellátás intézményei, szociális munkát végző civil szervezetek stb.

16.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

16.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x			

2.	elbeszélés		x	
3.	kiselőadás		x	
4.	megbeszélés		x	
5.	vita		x	
6.	szemléltetés	x		
7.	projekt	x		
8.	kooperatív tanulás		x	
9.	szerepjáték		x	

16.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x		
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x		
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x	x		
3.2.	rajz készítése leírásból	x	x		

4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése	x			
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.3.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kics csoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Műveletek gyakorlása	x			
6.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		
7.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
7.1.	Részvétel az ügyfélfogadáson, esetmegfigyelés	x	x		
7.2.	Szolgáltatási napló vezetése	x			
7.3.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
7.4.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

16.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

17. Szociális gondozás tantárgy

36 óra/óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

17.1. A tantárgy tanításának célja

Célja a gondozás fogalmának, feladatainak és tevékenységi formáinak komplex bemutatása. A szellemi és fizikai képességek megőrzését, fejlesztését célzó foglalkoztatás főbb elveinek és formáinak rendszerezése. Az ellátott mindennapi életvitelének megszervezéséhez szükséges módszerek, és a háztartásgazdálkodás és háztartásvitel főbb kérdéseinek áttekintése. A gondozással, a foglalkoztatással és a háztartásvezetéssel kapcsolatos munka-, baleset- és tűzvédelmi szabályok és eljárások ismertetése.

17.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelem, etika. A szakképzés során megismert társadalomismereti, jogi, szociálpolitikai, etikai, egészségügyi ismeretek és gyakorlatok, valamint a szociális munka elméletéről tanult ismeretek.

17.3. Témakörök

17.3.1. Idős és fogyatékkal élő emberek ellátásai

6 óra/óra

A gondozás fogalmának értelmezése az időskorúak ellátásában, az idős emberek életének segítésében: mikor segítsünk, hogyan segítsünk, mivel segítünk?

A gondozás elemei, eszközei, célcsoportjai, praktikus feladatai

Az idősek és fogyatékos emberek ellátását szolgáló szociális alapszolgáltatások és a szakosított ellátások

A gyermek jóléti alapellátások és a gyermekvédelmi szakellátások

Az egyes ellátások igénybevételének módja, feltételei, az igénybevétellel kapcsolatos eljárások

A gondozási tervek típusai, az egyéni gondozási terv tartalma, a gondozási tervet készítő team munkája, a gondozási terv adminisztrálása

A szociális alapellátásban működő korszerű gondozási formák tartalma és jelentősége

Az érdekvédelem céljának, fokozatainak, az érdekképviselő megvalósítását szolgáló eszközök

Az ellátottak speciális és általános jogai, a jogérvényesítés garanciái

Az érdekképviselő színterei

17.3.2. *Aktivitás és foglalkoztatás*

6 óra/óra

A tevékenység, a foglalkozás funkciója, jelentősége: az önmegvalósítás eszköze, a fizikai, a szellemi aktivitás, az önállóság fenntartásának eszköze

A családi és emberi kapcsolatok megőrzésének eszköze, a nyitottság és az új ismeretek szerzésének lehetősége, a szórakozás és a rekreáció eszköze

A foglalkozás főbb elvei: önkéntesség, személyre szabottság, célszerűség, hasznosság, rendszeresség, folyamatosság, az érdeklődést felkeltő és fenntartó változatosság, érték, elismerés

A tevékenységek formái: az önellátáshoz kapcsolódó, rekreációs és gyógytorna jellegű, a családi és emberi kapcsolatok fenntartásához kapcsolódó, szellemi és kulturális, művészeti tevékenységek, és a termelő jellegű foglalkozások

A különböző programok személyi és tárgyi feltételeinek számbavétele

17.3.3. *Háztartási ismeretek*

6 óra/óra

A háztartásgazdálkodás: a családi költségvetés, a bevételek (tőkejellegű, örökség, munkajövedelmek, a társadalmi újraelosztásból származó bevételek, a kölcsönös segítségéből származó bevételek)

A családi kiadások: lakásszerzés, nagyberuházások költségei, a lakásfenntartás, a hiteltörlesztés, az ételmezés, a ruházkodás, a munkába járás, az iskoláztatás, az egészségmegőrzés, az egészségügyi ellátás költségei, a szórakozás, pihenés költségei

A háztartásvezetéshez szükséges ismeretek; az idős emberek igényei szerinti, a minél teljesebb önellátás segítésének eszközei és módszerei a háztartásvitel során

Az adósságok kialakulásának megelőzése, törlesztése; adósságkezelési szolgáltatás lehetősége

A házi munkák tervezése, rendszerezése az idős ember igényeinek és lehetőségeinek figyelembevételével

A háztartásvezetés technikai megoldásai

A háztartási feladatok ellátása során jelentkező veszélyforrások figyelembevétele

17.3.4. *Munka-, baleset- és tűzvédelem*

6 óra/óra

A munka-, baleset- és tűzvédelmi szabályok és jelentőségük

A munkavégzéssel összefüggő általános baleseti és egyéb veszélyforrások, a munkahelyre és munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági szabályok

A veszélyforrások csoportosítása: a háztartási veszélyek, a munkahelyi veszélyek, a közlekedési veszélyek, a különböző sajátos tevékenységi formák veszélyei

Különböző anyagok (vegyszerek, mérgek, gyógyszerek stb.) biztonságos tárolása, nyilvántartások vezetése, veszélyes hulladékok tárolásának szabályai

A munka-, baleset- és tűzvédelmi szabályok adaptálása az idős emberek adottságaihoz

A veszélyek elhárításának lehetőségei, módszerei, eszközei; mindennapi érintésvédelmi és szigetelési eljárások; a menekülési útvonalak kijelölési feltételei, egyéni védőeszközök használata

17.3.5. A gyógyászati segédeszközök beszerzése

6 óra/óra

A gyógyászati segédeszközök beszerzése, használatának ismerete

A gyógyászati segédeszközök karbantartása, tisztítása

A célok megválasztása, a támogatási folyamat tervezése, az eszközök és módszerek kiválasztása

A mindennapi életmenet biztosításának feladatai az ellátott képességeihez adaptált módon; a környezet átalakításának lehetőségei, feladatai, eszközei

A fejlesztés és rehabilitáció eszközei, szakmai lehetőségei

17.3.6. Gyógyíthatatlan betegek és haldoklók gondozása

6 óra/óra

A célok megválasztása, a támogatási folyamat tervezése, az eszközök és módszerek kiválasztása

A mindennapi életmenet biztosításának feladatai az ellátott képességeihez adaptált módon; a környezet átalakításának lehetőségei, feladatai, eszközei

A gyógyíthatatlan betegek gondozásának sajátos módszerei

A haldokló ember kísérése, a halott körüli teendők, a gyász feldolgozásának segítése, a család támogatása

Az eutanázia; hospice-ellátás

A hospice célja, alapelvei

A hospice ellátás formái

17.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Átlagos tanterem, előadóterem.

17.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

17.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthoz	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	elbeszélés	x			
3.	kiselőadás	x			
4.	megbeszélés		x	x	
5.	vita		x	x	
6.	szemléltetés	x	x	x	
7.	kooperatív tanulás		x	x	

17.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		egyéni	csoporthatás	osztálykeret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
3.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
3.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
3.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
4.	Gyakorlati munkavégzés körében				
4.1.	Műveletek gyakorlása	x	x	x	
4.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x	x	

17.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

18. Szociális gondozás gyakorlata tantárgy

18 óra/óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

18.1. A tantárgy tanításának célja

Célja a gondozás feladatainak, folyamatának és tevékenységi formáinak gyakorlása. A szellemi és fizikai képességek megőrzését, fejlesztését célzó foglalkoztatás alkalmazása. Az ellátott mindennapi életvitelének megszervezéséhez szükséges módszerek alkalmazása és a háztartásgazdálkodás és háztartásvitel segítése. A gondozással, a foglalkozással, foglalkoztatással és a háztartásvezetéssel kapcsolatos munka-, baleset- és tűzvédelmi szabályok betartása, alkalmazása.

18.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelem, etika. A szakképzés során megismert társadalomismereti, jogi, szociálpolitikai, etikai, egészségügyi ismeretek és gyakorlatok, valamint a szociális munka és a szociális gondozás elméletéről tanult ismeretek.

18.3. Témakörök

18.3.1. Idős ember gondozása

3 óra/óra

Az idős emberek gondozásának, segítségének megfigyelése; a gondozás, segítség dilemmáinak értelmezése, a korlátok és lehetőségek mérlegelése

Részvétel a gondozási, támogatási folyamat tervezésében, az eszközök és módszerek kiválasztásában

Részvétel a személyes környezet kialakításban, az életvitel támogatásában, a napirend kidolgozásában és a megvalósítás támogatásában

A gondozási terv elkészítésének és megvalósításának segítése

Az idős emberek érdekérvényesítő képességének segítése, támogatása felhatalmazásának mértékében

A gyógyászati segédeszközök beszerzése, tisztítása, kezelése, használata, használatának megtanítása

A gyógyíthatatlan betegek sajátos gondozási módszereinek alkalmazása

A haldokló ember kísérése, a halott körüli teendők, a gyász feldolgozásának segítése, a család támogatása

18.3.2. Fogyatékkal élők gondozása

3 óra/óra

A fogyatékos emberek gondozásának, segítségének megfigyelése

A gondozás, segítség dilemmáinak értelmezése, a korlátok és lehetőségek mérlegelése

Részvétel a gondozási, támogatási folyamat tervezésében, az eszközök és módszerek kiválasztásában

Részvétel a mindennapi környezet kialakításban, az életvitel támogatásában a napirend kidolgozásában és a megvalósítás támogatásában

A testi ellátás és a testi érintkezés formái, jelentősége

A bazális stimulálás

Játékformák, a zenei és énekformák, a mozgásformák, a dramatikus játékok, a médiaformák, a szabadban üzhető foglalkozások és alkalmazása

A fejlesztési és rehabilitációs terv kialakításának, és megvalósításának segítése

Segíteni a fogyatékos emberek integrációjának megvalósítását, az akadályok elhárítását, a lehetőségek felkutatását

A gyógyászati segédeszközök beszerzése, tisztítása, kezelése, használata, a használatuk megtanítása

18.3.3. Foglalkozási gyakorlat

3 óra/óra

A tevékenységek tervezésének és szervezésének megfigyelése

Részvétel a tevékenységek tervezésében és szervezésében a tevékenységek feltételeinek kialakításban, a gondozottak motiválásában, az igények felmérésében

Részvétel a mindennapi önellátási tevékenységek megvalósításában, támogatásában a házi gondozás és a bentlakásos intézményekben

Részvétel a rekreációs és gyógytorna-jellegű foglalkozások megvalósításában, a családi és emberi kapcsolatok ápolásában, a szellemi, kulturális és művészeti tevékenységek megvalósításában, a termelő és munka jellegű foglalkozások szervezésében

18.3.4. Háztartási gyakorlat

3 óra/óra

Részvétel háztartásgazdálkodással kapcsolatos tervezésben és háztartási költségvetés kialakításban

A háztartásvitel megfigyelése és részvétel a háztartási teendők szervezésében és megvalósításában; az idős emberek minél nagyobb önállóságának fenntartása, támogatása

Háztartási gépek, konyhatechnikai eszközök használata, tisztítása, karbantartása, az ételek tárolása, ételminta vételének higiénés előírásai, mosás, szárítás, vasalás, érintésvédelmi szabályok betartása, háztartási vegyszerek, mérgek szabályszerű tárolása

Részvétel az idős ember lakásának átalakításában, a szükséges források megszerzésében; részvétel a személyi- és a lakás higiénéjének megteremtésében

18.3.5. Munka-, baleset- és tűzvédelem gyakorlata **3 óra/óra**

A munka-, baleset- és tűzvédelmi szabályok értelmezése és alkalmazása

Munkavégzéssel és a munkahellyel összefüggő baleseti és egyéb veszélyforrások felismerése, megszüntetése vagy intézkedés kérése azok megszüntetésére

Mérgek, vegyszerek biztonságos tárolása, nyilvántartása; veszélyes hulladék tárolása

Gépek, berendezések áramtalanítása veszély esetén vagy a munkafolyamat befejezésével

Tűzoltó készülék használata

A munka-, baleset- és tűzvédelmi szabályok adaptálása az idős ember adottságaihoz, az adott környezet viszonyaihoz (lakás, foglalkozási terem, csoportszoba stb.)

A veszélyelhárítás lehetőségeinek, módszereinek, eszközeinek alkalmazása

A mindennapi érintésvédelmi és szigetelési eljárások alkalmazása; a menekülési útvonalak kijelölése

Egyéni védőeszközök használata

18.3.6. Gyógyíthatatlan betegek és haldoklók gondozása **3 óra/óra**

A gyógyíthatatlan betegek sajátos gondozási módszereinek alkalmazása

A testi ellátás és a testi érintkezés formái, jelentősége

A haldokló ember kísérése

A halott körüli teendők ellátása

A gyász feldolgozásának segítése, a család támogatása

18.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az intézményi gyakorlathoz az iskola által összeállított, az adott település ellátási rendszerében szerepet játszó intézmények köre, akik együttműködnek az iskolával a gyakorlati képzés lebonyolítása érdekében.

18.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

18.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	elbeszélés	x			

3.	kiselőadás		x		
4.	megbeszélés		x		
5.	vita		x		

18.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthatás	osztálykeret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x		
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.	Gyakorlati munkavégzés körében				
5.1.	Műveletek gyakorlása	x			
5.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x			
6.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
6.1.	Részvétel az ügyfélfogadáson, esetmegfigyelés	x			

6.2.	Szolgáltatási napló vezetése	x			
6.3.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
6.4.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

18.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

19. Mentálhigiéné tantárgy

15 óra/óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

19.1. A tantárgy tanításának célja

A megszerzett ismeretek integrációja, a lelki egészség megőrzésének, a holisztikus szemlélet kialakításának segítése, a tapasztalatok holisztikus szemlélet szerinti átgondolása érdekében. Az egyéni életvezetés segítése, a személyiséget védő mechanizmusok kialakítása.

19.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A természetismereti összefüggések, a történelem tantárgy társadalom- és kultúrtörténeti fejezetei. A szakképzés során megismert társadalomismereti, jogi, szociálpolitikai, etikai, egészségügyi ismeretek és gyakorlatok, a szociális gondozás gyakorlata során szerzett tapasztalatok élmények.

19.3. Témakörök

19.3.1. Elméleti ismeretek

8 óra/óra

A mentálhigiéné fogalma, szerepe, szükségessége

A mentálhigiéné fajtái (egyéni-közösségi, preventív-korrektív); a közösségi mentálhigiéné szinterei

Az elmélet és a gyakorlat integrálása, az emberi kapcsolatok komplexitása, az ember holisztikus értelmezése

Egészség és társadalom, deviancia és a másság a társadalomban, a természetes támaszok, az emberi szükségletek változása az életkorok szerint

A mentálhigiéné konzultáció formái (eset-, pedagógus-, programközpontú, segítő)

Az egészség holisztikus szemlélete; a természetes támogató rendszerek, életmód és életvezetés

Az egyéni és közösségi válsághelyzetek

Az én-védő mechanizmusok, a pszichoszomatikus betegségek, krízis és a krízisintervenció

A segítő kapcsolat működtetésének mentálhigiéné vetülete, a segítő beszélgetés, mint sajátos kommunikációs forma

A társadalmi szolgáltató rendszerek mentálhigiéné vonatkozásai

A munkapszichológiája

Az esetmegbeszélés módszertana

Az esetmegbeszélés, mint segítség a szociális szakemberek számára

A szupervízió módszertana

A szupervízió, mint segítség a szociális szakemberek számára

19.3.2. A gondozás mentálhigiéné vonatkozásai

7 óra/óra

A társadalmi szolgáltató rendszerek mentálhigiénés vonatkozásai

A segítők mentálhigiénéje: a segítő kapcsolat csapdái, a szindrómás segítség jellemzői és kialakulásának okai, a pihenés, rekreáció formái; szabadidős tevékenység, a kapcsolati és a személyes erőforrások feltárása

A munka társas vonatkozásai; szervezetpszichológia; vezetők és vezetettek

A saját munka szervezése, időgazdálkodás;

A munka- és lelki egészség, a pihenés pszichológiája

A munkanélküliség lelki hatása

19.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Átlagos tanterem, előadóterem vagy könyvtár

19.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

19.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x		x	
2.	elbeszélés			x	
3.	kiselőadás			x	
4.	megbeszélés			x	
5.	vita		x		
6.	szemléltetés		x		
7.	projekt	x	x	x	
8.	kooperatív tanulás		x		
9.	szerepjáték		x		

19.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x		x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x		x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x		x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x		
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		

2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
4.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		

19.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

20. Esetmegbeszélés és szupervízió a gyakorlaton tantárgy

15 óra/ óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

20.1. A tantárgy tanításának célja

Az esetmegbeszélés a gyakorlat egész időszakában támogatja a tanulót a felkészülésben és a szakmai felelősségek felismerésében. Kiscsoportos team munkában segíti a tanulót a gyakorlat során szerzett élmények feldolgozásában, végiggondolásában. A tanulók tapasztalatot szerezhetnek arról, hogy az eseteket, hogyan lehet több szempont szerint értelmezni, s ez szerepet játszik abban, hogy gondolkodásuk rugalmasabb legyen, előítéleteik oldódjanak. A szupervízió lehetőséget biztosít a tanulónak, hogy tudja használni a személyiség védelmének eszközeit a szupervízió folyamatában és igényelje a szupervíziós támogatást szakmai személyisége fejlődése érdekében.

A tantárgy értékelésének módja: miután a foglalkozások célja a tapasztalatok feldolgozása, a szakmai személyiség fejlesztése, védelme ezért a teljesítmény és az értékelés mindig egyéni. A csoportos munka során a csoportvezető a választott módszernek megfelelően egyéni és csoportos visszajelzést ad. A fejlődés feltétele a jelenlét, amit a csoportvezető aláírásával igazol, és ez megfelel a követelmények teljesítésének.

20.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A történelem tantárgy társadalom- és kultúrtörténeti fejezetei. A szakképzés során megismert társadalomismereti, jogi, szociálpolitikai, etikai, egészségügyi ismeretek és a gondozó munka gyakorlata során szerzett tapasztalatok.

20.3. Témakörök

20.3.1. Esetmegbeszélés

7 óra/ óra

Az esetmegbeszélés módszertana

Az esetmegbeszélés, mint segítség a szociális szakemberek számára

A folyamatos gyakorlat támogatása: esetelemzésekkel, esetbemutatókkal

A személyiségi jogok védelme, a segítő szerepének és céljainak ismertetése, szerepelemzés, a problémák meghatározása, a kompetenciák tisztázása

A személyes érintettség feltárása, megoldási, kimeneti lehetőségek felvázolása, az elvárások és az érzelmek feltárása, nehézségek, a felmerülő problémák, dilemmák felvázolása

A munkafolyamatban való részvétel értelmezése

Az esetmegbeszélése, elemzése (kiválasztás, megfigyelés, elemzés, értékelés, stb.)

Az eset bemutatása

Életvesztés- találkozás a halállal

A megoldás, a kimeneti lehetőségek felvázolása

Elvárások, érzelmek feltárása

A nehézségek, felmerülő problémák

A munkafolyamatban való részvétel értelmezése

A gyakorlat során felmerült etikai kérdések mérlegelése, a dilemmák értelmezése a tereptanár és a gyakorlólóhely más szakembereinek segítségével

Az emberi értékek és autonómia tisztelete a szociális gondozás gyakorlatában

20.3.2. Szupervízió

8 óra/óra

A szupervízió módszertana

A szupervízió, mint segítség a szociális szakemberek számára

A szupervíziós támogatás, mint a személyiség védelmének és fejlesztésének eszköze
 A segítő munka személyiséget, a kommunikációt, a szakmai munkát fenyegető, kiegészít eredményező hatásai

A szakmai munkával való találkozás első élményének feldolgozása védett környezetben

A csoportmunka támogató lehetőségének alkalmazása a szakmai gyakorlat során

Önreflexió alkalmazásával megelőzni a kiegészít

A szupervíziós támogatásra vonatkozó belső igény kiépítése

20.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Csoportszoba a gyakorlóhelyen, vagy a képző iskolában

20.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

20.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	elbeszélés		x		
3.	kiselőadás		x		
4.	megbeszélés		x		
5.	vita		x		
6.	kooperatív tanulás		x		
7.	szimuláció		x		
8.	szerepjáték		x		

20.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoportbontás	osztálykeret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.2.	Információk önálló rendszerezése		x		
1.3.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		
2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		

3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése		x		
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján		x		
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
5.1.	Részvétel az ügyfélfogadáson, esetmegfigyelés	x	x		
5.2.	Szolgáltatási napló vezetése	x			
5.3.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x	x		
5.4.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x	x		

20.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10572-16 azonosító számú

**Gondozási-ápolási adminisztráció
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10572-16 azonosító számú Gondozási-ápolási adminisztráció megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	A szociális adminisztráció gyakorlata
FELADATOK	
Részt vesz a gondozási anamnézis, az egyéni gondozási, ápolási terv készítésében	x
Dokumentálja saját gondozási munkájának folyamatát	x
Előírászerűen dokumentált gyógyszernyilvántartást vezet	x
Szükség esetén nyilvántartásokat vezet és adatokat szolgáltat	x
Vezeti a gondozási, ápolási naplót vagy egyéni gondozási ápolási lapot	x
Vezeti az egészségi állapotot rögzítő dokumentumokat	x
Részt vesz a pályázatok írásában és projektek adminisztrálásában	x
Részt vesz a minőségbiztosítással és a szakmai protokollokkal kapcsolatos adminisztratív feladatok ellátásában	x
Megbízásra környezettanulmányt készít	x
A szolgáltatást igénybe vevő megbízására beadványokat, kérelmeket fogalmaz	x
SZAKMAI ISMERETEK	
A szükségletfelmérés dokumentumai	x
Az ellátottak nyilvántartása	x
Az ellátásokkal kapcsolatos adatok és tények gyűjtése	x
A kérvények, beadványok tartalmi és formai követelményei	x
Esetleírás tartalmi és formai követelményei	x
Környezettanulmány tartalmi és formai követelményei	x
Az előgondozási munka adminisztrációja	x
Gondozási terv készítése, dokumentációja	x
Gondozási-ápolási napló szakszerű vezetése	x
A szakmai protokollok és a minőségbiztosítási adminisztráció	x
Foglalkoztatási terv készítése	x
Háztartási napló vezetése	x
Ügyiratkezelés szabályai	x
Az ellátottak adatainak és dokumentumainak kezelése, ellátások nyilvántartásainak kezelése	x
Ápolási terv készítése, adminisztrációja	x

Az életfunkciók és az egészségi állapot adatrögzítése	x
Az alapápolási feladatok dokumentációja	x
A gyógyszerelés adminisztrációja	x
A gyógyszernyilvántartás vezetése	x
A pályázatok lehetőségei, elkészítési, és dokumentálási szabályai	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Köznyelvi és szakmai szöveg megértése, írásos és szóbeli alkalmazása	x
Elemi szintű számítógép-használat	x
Információforrások kezelése	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Megbízhatóság	x
Precizitás	x
Felelősségtudat	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Irányíthatóság	x
Nyelvhelyesség	x
Tömör fogalmazás készsége	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Rendszerező képesség	x
Információgyűjtés	x
Kontroll (ellenőrzőképesség)	x

21. A szociális adminisztráció gyakorlata tantárgy

15 óra/óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

21.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló ismerje meg az intézményekhez tartozó adminisztrációs feladatokat és dokumentumokat. Részt tudjon venni a pályázatok megírásában, munkája során tudja alkalmazni a számítástechnikai és technikai eszközöket. Ismerje meg az internet használatát és az elektronikus ügyintézés alapjait, azokat a programokat, amelyek segítik napi munkáját.

21.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A szakképzés során megismert társadalomismereti, jogi, szociálpolitikai, ismeretek és az ápolási és gondozási gyakorlatok.

21.3. Témakörök

21.3.1. Az ápolás adminisztrációja

5 óra/óra

Az ápolási folyamat dokumentálása, az ápolási adminisztráció vezetése

Az életfunkciók és egészségi állapotra vonatkozó értékek rögzítése az intézményben szokásos jelölések és dokumentumok alapján

A gyógyszernyilvántartás és a gyógyszerelés adminisztrációjának vezetése

Részvétel az ápolási protokollok és a minőségbiztosítási dokumentumok kidolgozásában és alkalmazásában

21.3.2. A gondozás adminisztrációja

5 óra/óra

Az előgondozási munka adminisztrációjának és a gondozási munka folyamatának dokumentálása, gondozási-ápolási napló, szükségletfelmérés dokumentumai

Kérvények, beadványok készítése, esetleírás, környezettanulmány, foglalkozási terv készítése, háztartási napló vezetése

Ügyiratkezelés

Az intézményi nyilvántartások vezetése az intézményben használt számítástechnikai programok segítségével

Részvétel a szakmai protokollok és a minőségbiztosítási dokumentumok kidolgozásában és alkalmazásában

A pályázatokkal kapcsolatos általános feladatok

Pályázatfigyelés, tájékoztatás, team megszervezése

A pályázatírás tartalmi és formai követelményei

21.3.3. Számítástechnika a gondozás adminisztrációjában

5 óra/óra

A számítógép alapfokú ismerete és a hozzá tartozó hardver illetve szoftver programok ismerete (Windows Office Word, Excel, stb., vírusirtó programok, internet használata)

Az ügyintézéshez szükséges alapvető technikák elsajátítása (Szövegszerkesztés, táblázat kezelés stb.)

Szövegbevitel, szövegek szerkesztése, szerkesztett szöveg mentése, nyomtatása

Az egyes ellátásokhoz kapcsolódó ügyiratok használata a tartalmi és formai követelmények betartásával

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményekben alkalmazott dokumentumok

E-mail küldése, fogadása, törlése, csatolt állomány küldése e-mailben

21.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Osztályterem, tábla és projektor, illetve számítástechnika terem, általános tanterem megfelelő számítógép, laptop elhelyezésével.

21.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)**21.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)**

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	elbeszélés		x		
3.	kiselőadás		x		
4.	megbeszélés		x		
5.	vita		x		
6.	szemléltetés		x		
7.	kooperatív tanulás		x		

21.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x	x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			

3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
3.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.	Gyakorlati munkavégzés körében				
4.1.	Műveletek gyakorlása	x			
5.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
5.1.	Szolgáltatási napló vezetése	x			
5.2.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
5.3.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

21.5.3.

21.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10525-12 azonosító számú

**A szociális ellátás általános tevékenységei
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10525-12 azonosító számú A szociális ellátás általános tevékenységei megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat	Társadalomismereti, szociálpolitikai, jogi és etikai ismeretek	Társadalomismereti és szociálpolitikai gyakorlat	Pszichológiai és pedagógiai ismeretek	Pszichológiai gyakorlat	Egészségügyi alapismeretek
FELADATOK						
Tiszteletben tartja a szolgáltatást igénybe vevők értékeit, autonómiáját, identitását, érdekeit szem előtt tartva oldja meg az etikai dilemmákat	X	X	X	X	X	X
Munkája során kezeli előítéleteit, a szerep-összeférhetetlenségeket	X	X	X	X	X	
A szakmai titoktartás szabályai szerint kezeli a birtokába jutott információkat	X	X		X		
Együttműködik más szakemberekkel, betartja szakmai illetékessége határait	X	X		X		X
Alkalmazza az önismeret-fejlesztés, az önvédelem és a szakmai hitelesség megőrzésének technikáit	X	X		X		
A segítséget kérőkkel kapcsolatot épít ki, nondirektív, segítő beszélgetést folytat	X					X
Értelmezi a konfliktusokat, alkalmazza a konfliktuskezelés különböző módszereit	X	X	X	X	X	
Értelmezi a szolgáltatást igénybe vevő problémáit a fiziológiai, a társadalmi, pszichológiai és szociálpszichológiai folyamatok tükrében	X	X		X	X	X
Értelmezi a társadalompolitikai és szociálpolitikai jelenségeket, alapfogalmakat, alapvető összefüggéseket	X	X	X			
SZAKMAI ISMERETEK						
Az államigazgatás alapjai, a közigazgatási és hatósági eljárás szabályai, az állam és az önkormányzatok felépítése, feladatai		X				
Jog, család- és gyermekjog, adatvédelem, a jóléti és társadalombiztosítási ellátások jogi keretei		X				
A szociális, az egészségügyi, a közoktatási és a gyermekvédelmi rendszer önkormányzati és nem önkormányzati keretei, formái, intézményrendszerük		X				

A szociálpolitika alapjai, az érdekek és ideológiák összefüggései, a szociálpolitika céljai, értékei és dilemmái; a problémának definiált társadalmi jelenségek és a megoldásukra hivatott állami beavatkozás technikái, eszközei, formái		X				
Szakmai etikai szabályok és alkalmazásuk a szociális szolgáltatások területén, az intézmények etikai kódexei, a szociális szakemberek kompetencia határai	X	X			X	X
Szociológiai alapfogalmak, szociológiai adatfelvételi módszerek		X				
A társadalmi struktúrát létrehozó, rejtett és láthatóvá tevő viszonyok, a társadalmi integráció, dezintegráció, szegregáció fogalma		X				
A társadalmi egyenlőtlenségek, a szegénység, a társadalmi integrációt veszélyeztető jelenségek és újratermelődésük okai, deviáns jelenségek a társadalomban, a veszélyeztetett csoportok és térségek jellemzői		X				
A mai magyar társadalom szerkezete, a társadalmi mobilitás jellemzői, a problémának definiált társadalmi jelenségek		X				
A helyi társadalom szerkezete, a helyi erőforrások és hiányok		X				
Az egyén társadalmi meghatározottsága, a társadalom ártó-védő hatásai		X	X	X	X	
A család és életmód fogalma, a családi életciklus, életút szakaszai, a család szocializációs szerepe, az átörökítés összefüggései		X	X	X	X	
Az életútinterjú készítésének fázisai		X	X	X	X	
Az emberi test felépítése, szerveződési szintjei, a szervrendszerek felépítése, működése és működésének szabályozási szintjei						X
A gyermek biológiai fejlődését meghatározó tényezők, életkori szakaszok és jellemzői, rendellenes fejlődésre utaló, a kóros állapotot jelző tünetek				X		X
Lelki jelenségek és folyamatok, a pszichológiai adatszerzés módszerei				X		
Személyiség-pszichológia, fejlődéslelektan és szociálpszichológia				X		
Vonzalmak és taszítások jellemzői, az előítéletek kialakulásának okai és működésének jellemzői	X			X		
A csoportok kialakulása, szerkezete és a csoportközi viszonyok jellemzői, az együttműködés szociálpszichológiai jellemzői	X			X		
A konfliktusok fajtái és a konfliktuskezelés módszerei	X			X		
A segítség pszichológiai összefüggései	X			X		
Az önismeret forrásai, az én-védő technikák	X			X		

A kommunikáció csatornái, jellemzői, a nondirektív és a segítő beszélgetés jellemzői	x			x		
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Köznyelvi és szakmai szöveg megértése, írásban és szóban való alkalmazása	x		x	x	x	x
Informatikai eszközök használata			x		x	
Információforrások kezelése			x		x	
Diagramm, nomogram olvasása, értelmezése, készítése			x			
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Elhivatottság, elkötelezettség	x	x			x	x
Döntésképeség			x		x	x
Stressztűrő képesség					x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Empátia készség					x	x
Tolerancia					x	x
Kapcsolatteremtő képesség					x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Információgyűjtés			x		x	x
Problémaelemzés és-feltárás		x	x		x	x
Rendszerben való gondolkodás		x	x	x	x	x

22. Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat tantárgy 120 óra/120 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

22.1. A tantárgy tanításának célja

Támogatni az egyéni tanulási stratégiák kialakítását, a szociális képzés eredményes elvégzését; a segítő kapcsolat létesítéséhez és működtetéséhez szükséges készségek és a személyiség fejlesztése. A reális énkép kialakítása, a viselkedés kontrollálása. A szakmai önismeret fejlesztése és annak tudatosítása, hogy a szociális szakember számára a személyiség munkaeszköz. A nyílt és kongruens kommunikáció alkalmazása. A saját kommunikáció kontrollálása, a kommunikáció fejlesztésének módszereinek, eszközeinek bővítése.

A foglalkozások célja az önismeret és a személyiség fejlesztése, ezért a teljesítmény és az értékelés mindig egyéni. A csoportos munka során a csoportvezető a választott módszernek megfelelően egyéni és csoportos visszajelzést ad. A fejlődés feltétele a jelenlét, amit a csoportvezető aláírásával igazol, és ez megfelel a követelmények teljesítésének. A vizsgára bocsátás feltétele igazolás, amely minimum „120 órás szakmai (60 óra kommunikációs, 60 óra személyiségfejlesztő) készségfejlesztés” teljesítéséről szól.

22.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Nem információkra, hanem a tanulók családban, a gyermekellátó és oktatási intézményekben, a kortárs csoportokban, szűkebb és tágabb társadalmi közegekben szerzett eddigi élettapasztalataira, önismeretére és személyiségének jellemzőire alapozva folynak a tréningyszerű foglalkozások, ahol a kölcsönös interakciók során felmérhetik saját és mások hatását a társas helyzetekben, társas kapcsolatokban.

22.3. Témakörök

22.3.1. Tanulástechnikai gyakorlat 36 óra/36 óra

A tanulást befolyásoló külső, belső és lelki (képességek, készségek, motiváció, érdeklődés, elvárások) tényezők

A tanulási módszerek, eszközök szerepe a hatékony tanulásban

Írás, olvasás, szövegértés, elemzés, visszaadás problémái; az egyes készségek fejlesztése

A modern technikai eszközök használatának előnyei

A sajátélményű tanulás

A szakmai tanulás a terepen

A vizsgadrukk és kezelése

22.3.2. A reális énkép szerepe a szociális segítségben 12 óra/12 óra

A másik ismerete

Önismeret, önismeret-fejlesztés

A segítő szakmák hatása a személyiségre

Önvédelmi technikák

Rekreációs lehetőségek

A kiégés jelei

A kiégés elleni védekezés

22.3.3. A szakmai együttműködés készségei 20 óra/20 óra

Az együttműködés szociálpszichológiai, csoportdinamikai összefüggései

Az eltérő személyiségek, értékek, életstílus, kultúrák elfogadása a gyakorlatban

Empátia

Az előítéletek
 A konfliktusok
 Konfliktus-megoldási technikák és módszerek modellálása

22.3.4. A veszteségek feldolgozása gyakorlat **19 óra/19 óra**

A személyes veszteségek
 A veszteségek feldolgozásának szakaszai
 A veszteségek feldolgozásának lehetőségei a csoportban

22.3.5. A kongruens kommunikáció gyakorlása **11 óra/11 óra**

A kommunikáció és a társas érintkezés kultúrája
 Az adekvát kommunikáció
 A sajátos kommunikációs jelzések értelmezése, tolerálása
 A saját kommunikáció kontrollálása és hatótényezőinek felismerése
 A nyílt és kongruens kommunikáció gyakorlása
 A metakommunikációs jelek értelmezése
 A kommunikációs zavarok és a kommunikációt zavaró körülmények felismerése

22.3.6. A segítő kapcsolat eszközeinek alkalmazása **11 óra/11 óra**

A kommunikáció szimmetriája és aszimmetriája
 A segítséget kérő ember kommunikációjának értelmezése
 A segítséget kérő ember kommunikációs hiányosságainak tolerálása
 Az emberi kiszolgáltatottság jeleinek felismerése
 Non-direktív kommunikáció
 A problémafeltárás kommunikációs eszközei
 A segítő beszélgetés

22.3.7. A szakmai kommunikáció fejlesztése **11 óra/11 óra**

Az írásos és a szóbeli kommunikáció és információszolgáltatás
 A kulturált vitakészség fejlesztése
 A meggyőzés kommunikációs eszközeinek alkalmazása
 A szakmai fogalomkészlet alkalmazása szóban és írásban
 A kliens kommunikációs készségének fejlesztése

22.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

8-15 fős csoportokban szervezett csoportmunka, ennyi főre kialakított csoportszobában, ahol lehetőség van a körbeülésre

22.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

22.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Szabad interakciós gyakorlat		x		
2.	Encounter-csoport		x		

3.	Dráma, pszichodrámastruktúrált gyakorlatok		x		
----	--	--	---	--	--

22.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthatás	osztálykeret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			

22.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

23. Társadalomismereti, szociálpolitikai, jogi és etikai ismeretek tantárgy 311 óra/311 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

23.1. A tantárgy tanításának célja

A társadalomban és a szűkebb környezetben érvényesülő társadalmi szabályok felismerésének segítése, a társadalmi folyamatok értelmezése, az előítéletek keletkezésének okaival való szembenézés, a társadalom struktúrájának, működésének megismerése, az egyenlőtlenségek, a szegénység kialakulásának területi és társadalmi okai, jellemzői és csökkentésük eszközeinek értelmezése.

Közvetíteni azokat a fogalmakat, összefüggéseket, amelyek a szociálpolitikát, mint önálló diszciplínát és a társadalmi integráció megteremtésére és megőrzésére törekvő szakmai gyakorlatot meghatározzák; bemutatni azokat az ideológiákat, érdekeket, értékeket, amelyek befolyásolják a mindenkori gyakorlatot, az alkalmazott technikákat és eszközöket. Alapismereteket nyújtani az állam-, és jogtudomány témaköréből, alkalmazható tájékozottságot nyújtani a szociális szolgáltatások, a gyermekjólét és gyermekvédelem területén érvényesülő jogszabályokról, a közigazgatási eljárás

szabályaival felvértezni a majdani szociális szakembereket, hogy a gyermekek, családok, csoportok, közösségek és a különböző szociális problémákkal küzdő kliensek érdekérvényesítését támogathassák.

23.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A középiskolai társadalomismeret, a történelem tantárgy társadalomtörténeti fejezetei, társadalomföldrajzi információk, valamint a demográfiai és gazdasági adatok ábrázolási technikái.

23.3. Témakörök

23.3.1. Szociológiai és szociálpolitikai alapismeretek I

40 óra/40 óra

A társadalom fogalma, működése

A szociológia alapfogalmai és alapvető összefüggései, a társadalom megismerésének sajátosságai

A szociológiai adatfelvétel módszerei: megfigyelés, dokumentumelemzés, kísérlet és a kérdezőes technikák

A társadalom összetételét mutató adatok (életkori, egyéb demográfiai megoszlás, nemzetiségi, etnikai összetétel, foglalkozási szerkezet, stb.) értelmezése és ábrázolási technikái

A helyi társadalom szerkezete és jellemzői

A helyi erőforrások és hiányok felmérésének dimenziói és módszerei

A társadalompolitika, szociálpolitika, jóléti politika, szegénypolitika fogalma

A szociálpolitika, mint önálló diszciplína, és mint a társadalmi integritás megőrzésének eszköze, alapvető összefüggései, feladata, intézményrendszere

A szociálpolitika céljai, az értékek szerepe a szociálpolitikában: szabadság, egyenlőség, szolidaritás, tolerancia, igazságosság; az értékek érvényesítésének dilemmái

Az ideológiák (liberalizmus, konzervativizmus és a szociáldemokratizmus) jóléti politikája és az érdekek szerepe a szociálpolitikában; többszektóruság és finanszírozás a szociális ellátások területén

A szükségletek rendszere és a szükséglet-kielégítés módjai

A piac szerepe a szükségletek kielégítésében, a piaci működés differenciáló hatása következtében jelentkező szociális problémák

Az állami újraelosztás és az állami beavatkozás eszközei: piac-befolyásoló intézkedések, adópolitika, pozitív diszkrimináció, stratégiai szabályozás, stb.

Alapelvek: biztonságra törekvés, prevenció, finanszírozhatóság, kiszámíthatóság, a ráfordítások és biztonság egyensúlya, megfelelő időben, a szükséges ideig, szubszidiaritás, a kevésbé választhatóság, értékmegőrzés, rászorultság, érdemesség elve

A problémának definiált társadalmi jelenségek és a hozzájuk kapcsolódó intézkedések, ellátások

A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátás állami, egyházi és civil szervezetei, intézményrendszere

Az ellátás technikái, dilemmái: prevenció-korrekcio, integráció-szegregáció, pénzbeli-természetbeni, normativitás - diszkrecionalitás, univerzalitás-szelektivitás, hatékonyság- hatásosság, autonómia-kontroll

23.3.2. A társadalmi struktúra, a mai magyar társadalom

36 óra/36 óra

Alapfogalmak (társadalmi struktúra, rétegződés, státusz, státuszcsoport)

A struktúrát generáló és manifeszt viszonyok

Az egyén társadalmi meghatározottsága
Társadalmi újratermelés, újratermelődések
A társadalmi egyenlőtlenségek újratermelésének, újratermelődésekének okai, mechanizmusai
A társadalmi egyenlőtlenségek dimenziói, ezek feltárásának és ábrázolásának technikái
A társadalom ártó-védő hatása
Különbözőség, másság
A deviancia fogalma, elméletei, kialakulásuk okai, társadalmi megítélése és annak változása
A társadalmi integráció, dezintegráció fogalma, folyamata
Az anómia jelensége, megjelenése a társadalomban
A mai magyar társadalom szerkezete, térbeli jellemzői
Az egyenlőtlenség fogalma, dimenziói a mai magyar társadalomban
A szegénység és depriváció értelmezése és jellemzői
A szegénység szubkultúrája
A társadalmi integrációt veszélyeztető jelenségek: munkanélküliség, hajléktalanság, a cigányság hátrányainak halmozódása, kirekesztés, előítéletek
A deviáns jelenségek a társadalomban, okai, formái, mérete és szociológiai jellemzői a mai Magyarországon
A veszélyeztetett csoportok és térségek, diszkrimináció
A társadalom, a család és az iskola szerepe az egyenlőtlenségek, a szegénység mérséklésében és újratermelésében
A társadalmi mobilitás fogalma és jellemző

23.3.3. A család és életmód

32 óra/32 óra

A család fogalma és funkciói és ezek történelmi változása
A család helye, szerepe, szerkezete, jelentősége, működése és működési zavarai
Az életmód, életvitel összetevői
Az életmódkutatás technikái
Családi és társadalmi szerepek
Az emberi szükségletek rendszere
A család szocializációs szerepe, a családi gazdálkodás
A családi életciklus, életút
Az életútinterjú tervezése, szervezése, készítése, feldolgozása és értelmezése
A kultúra, szubkultúra, hagyományok, életmód, szokások, életvitel fogalma, meghatározó tényezői, összetevői
Értékek, normák, szankciók; normáktól való eltérés
A család szerkezete és annak ábrázolása
A család, mint támogató rendszer, és mint problémaforrás
A család szerepe a társadalmi egyenlőtlenségek újratermelésében
A gyerek, az idős, a beteg és a fogyatékos ember helye a családban, magányosság a családon belül

23.3.4. Szervezetszociológia

35 óra/35 óra

A szervezet fogalma, a bürokratikus szervezet
A szervezetek, mint nyílt rendszerek kialakulását, működését és megváltozását befolyásoló tényezők; belső és külső kapcsolatok
A szervezeti struktúrák: munkamegosztás, hatáskör, koordinációs eszközök, konfiguráció, döntési szintek, szabályzatok, célok, küldetés, hatékonyság
A szociális ellátás állami, egyházi és civil szervezetei, intézményeik

A szociális és gyermek ellátási intézmények, mint szervezetek
A döntési szintek és szabályok
A kliens, a gyermek helye az ellátás folyamatában, az ellátó intézményekben

23.3.5. Szociálpolitikai beavatkozást igénylő problémák, a szociálpolitika intézményrendszere **54 óra/54 óra**

A szegénység, munkanélküliség, a munkaképes korúak inaktivitását csökkentő intézkedések, a lakhatási költségek növekedése, a hajléktalanság, előregedés, devianciák, a fogyatékosok hátrányai
A gyermekek hátrányai, a diszkrimináció és a társadalmi kirekesztés, a migráció, a menekültek
A szociális, foglalkoztatási, családtámogatási, gyermekjóléti, gyermekvédelmi és munkaügyi intézményrendszer feladatai és működésük
A támogatások rendszere, megszerzésének feltételei és szabályai
Az ellátottak helye az intézményi struktúrában, a jogosultságok érvényesítésének lehetőségei és akadályai
A segítő szakmák szerepe az ellátásban
A diszkrimináció és a társadalmi kirekesztés
Területi differenciálódás, a térség intézményeinek köre

23.3.6. Jogi és családjogi alapismeretek **36 óra/36 óra**

Átfogó ismeretek nyújtása az állam- és a jogtudomány fogalomrendszeréről, az államszervezet felépítéséről, alkotmányos alapjairól
Az állam fogalma és funkciói, az állam történeti változásai
A hatalmi ágak megoszlása
A jogszabályok hierarchiája
Az emberi és polgári jogok szabályai; a személyiség- és adatvédelem szabályai
Az Alkotmánybíróság, az alapvető jogok biztosa
Jog- és adatvédelem, a személyes adatok védelme és a közérdekű adatok nyilvánosságának egymáshoz való viszonya
Az adatvédelem jogi garanciái
A gyermekek jogairól szóló nemzetközi megállapodások és hazai jogszabályok
A gyermek és fiatalkorúak büntethetősége, a gyermek és fiatalkorúak büntetésének irányelvei, a velük szemben alkalmazható büntetési tételek
A családjogi törvény
Gyermeki és szülői jogok, köteleességek
A szociális jogok és szociális minimumok
Ellátottjogi és gyermekjogi képviselő

23.3.7. A jóléti nagyrendszerek **18 óra/18 óra**

A jóléti védelem keretei, formái
A társadalombiztosítás rendszere, az egészségbiztosítási és nyugdíjbiztosítási ellátások
A családtámogatások
A foglalkoztatással összefüggő ellátások
A munkaerő - piaci szolgáltatások és a foglalkoztatást elősegítő támogatások
A munkanélküliek ellátásai
A fogyatékos személyek jogai és esélyegyenlőségének kérdései
A hajléktalan személyek ellátásai

Munkajogi szabályok (Munkatörvénykönyv): munkaviszony tartama, létesítése, megszüntetése, munkaidő, szabadság, bérezés, érdekvédelem, érdekegyeztetés
Közalkalmazotti, közszolgálati jogviszony létesítése, tartalma, megszüntetése
Közalkalmazotti besorolás, előmenetel, továbbképzési rendszer, működési nyilvántartás

Az egyházi, a civil, a nonprofit és a közhasznú szervezetek szerepe, lehetőségei a jóléti ellátásban

23.3.8. A lokális ellátások

21 óra/21 óra

Önkormányzati szociális, gyermekjóléti illetve gyermekvédelmi ellátások: pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó ellátások a szociális és a gyermekvédelmi törvényben és kapcsolódó jogszabályaikban

A jogi szabályozás, alapelvei, rendszere és szereplői

A törvényben szabályozott ellátások és intézményei

A gyermekek jogairól szóló nemzetközi megállapodások és hazai jogszabályok

A gyermek és fiatalkorúak büntethetősége, a gyermek és fiatalkorúak büntetésének irányelvei, a velük szemben alkalmazható büntetési tételek

A családjogi törvény

A szülői jogok és kötelezettségek; a felügyeleti jog, és a gyámság

A fogyatékos személyek jogai és esélyegyenlőségének kérdései

Munkanélküliek és a hajléktalan személyek önkormányzati ellátásai

23.3.9. Közigazgatási ismeretek

21 óra/21 óra

A közigazgatás alapfogalmai

Az állam és az önkormányzatok felépítése, hatáskörei

Alapismeretek a jogalkalmazás és jogérvényesítés lehetőségeiről

A helyi önkormányzás alapelvei, az önkormányzati rendszer általános sajátosságai

Az önkormányzati feladatok és hatáskörök rendszere

A települési önkormányzat szervei

Lokális hatalmi szervek és szervezetek (kormányhivatalok, járási hivatalok) feladatai

A közigazgatási eljárás jogi szabályai, alapfogalmai, alapeljárás, jogorvoslat, végrehajtás

Hatósági bizonyítvány, igazolvány, nyilvántartás

A közigazgatási eljárás adminisztrációja

23.3.10. A szociális segítség etikája

18 óra/18 óra

A társadalmi és a szakmai etika

A szociális munka etikai szabályai

Az emberi értékek, méltóság és autonómia tisztelete a szociális ellátás gyakorlatában

A gyermekek autonómiájának, méltóságának, identitásának, magukkal hozott értékeinek, normáinak tiszteletben tartása

A szociális munka értékei és az etikai kódex előírásai

A szociális szakember szerepei, felelőssége

A szakmai kompetenciahatárok és az együttműködés etikája

Az előítéletek hatása a szociális segítségben

Az együttműködés etikai szabályai, a szakmai titoktartás és korrekt tájékoztatás módjai

A szakmai etikai dilemmák értelmezése és megoldási módjai

A szakmai etikai szabályok ismerete és alkalmazása

23.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Átlagos tanterem, vagy könyvtár

23.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

23.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	kiselőadás	x	x		
3.	megbeszélés		x	x	
4.	vita				
5.	szemléltetés			x	
6.	kooperatív tanulás		x		
7.	házi feladat	x			

23.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x	x		
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			

3.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		

23.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

24. Társadalomismereti és szociálpolitikai gyakorlat tantárgy

72 óra/72 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

24.1. A tantárgy tanításának célja

Olyan módszerek, technikák, praktikus információ szerzési lehetőségek nyújtása, alkalmazásuk gyakorlása, amelyek segítségével a tanulók képesek lesznek feltárni, megérteni az őket körülvevő társadalom elemi jellemzőit, összefüggéseit, a szociálpolitika és a szociálpolitikai intézmények működését.

24.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A középiskolai társadalomismeret, a történelem tantárgy társadalomtörténeti fejezetei, társadalomföldrajzi információk, valamint a demográfiai és gazdasági adatok ábrázolási technikái.

24.3. Témakörök

24.3.1. Gyakorlat a család és életmód körében

18 óra/18 óra

Egy, a tanulók által kiválasztott (nem a szociális ellátás klienseként élő) család egy felnőtt tagjával készített életútinterjú előkészítése, megvalósítása, értelmezése és feldolgozása; az SZVK-ban előírt formában: („Párbeszédes formában, minimum 15 oldalon leírt, önállóan felvett életútinterjú”).

24.3.2. Szociológiai alapismereti gyakorlat

18 óra/18 óra

A tapasztalatok értelmezése a szociológia alapfogalmainak és alapvető összefüggéseinek rendszerében

A szociológiai adatfelvétel módszereinek alkalmazása (megfigyelés, dokumentumelemzés, kísérlet és a kérdezős technikák)

A társadalom összetételét mutató adatok értelmezése és ábrázolása

Adatgyűjtés és értelmezés a helyi társadalom szerkezetének és jellemzőinek tárgykörében

A helyi erőforrások és hiányok felmérési technikáinak gyakorlása

24.3.3. Szociálpolitikai monitorozás

18 óra/18 óra

A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátás állami, egyházi és civil szervezetei, intézményrendszerük

A képző intézmény/iskola környezetében tevékenykedő, elérhető szociális, foglalkoztatási, családtámogatási, köznevelési, gyermekjóléti, gyermekvédelmi és munkaügyi intézmények monitorozás-szintű megtekintése, feladatainak és működésüknek áttekintő megismerése

A jóléti ellátások és támogatások rendszerének megismerése, az ellátások megszerzésének feltételeinek és szabályainak áttekintése

Élmények és motívumok nyújtása annak érdekében, hogy a tanulók segítséget kapjanak a specializáció, az elsajátítani kívánt konkrét szakképesítés kiválasztásához. A monitorozás során a tanulók naplót vezetnek, és részletes jegyzeteket készítenek a tapasztalatokról

24.3.4. Az intézmény megismerése **18 óra/18 óra**

A monitorozás során megismert intézményekből a tanulók érdeklődésüknek megfelelően választanak, hogy az adott intézményt részletesebben megismerjék

Az intézmény helye a szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi, köznevelési, közigazgatási rendszerben; az adott település ellátási rendszerében

Az intézmény profilja és tevékenységének rendszere

Az intézmény külső és belső kapcsolatrendszerének megismerése

Az intézmény működését szabályozó jogszabályok, pénzforrási lehetőségeinek feltárása

Az intézmény belső struktúrájának, tárgyi feltételeinek, működésének, fenntartásának, döntési folyamatának megismerése

A kínált szolgáltatások és a kliensek szükségletei közötti viszony feltárása

Információk gyűjtése a szolgáltatásokhoz való hozzájutás feltételeiről, lehetőségeiről

Az alkalmazott szupervízió formái; a munkacsoportok közötti együttműködés

Az intézmény adminisztrációja

A gyakorlat során a tanulók naplót vezetnek, és részletes jegyzeteket készítenek a tapasztalatokról

„Az előzetesen megvalósított, egybefüggő, két hetes gyakorlatról szóló Napló”

24.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az iskolai feldolgozásokhoz átlagos tanterem, vagy könyvtár

Az intézményi gyakorlathoz az iskola által összeállított a szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi, köznevelési, szociális igazgatási rendszerben; az adott település ellátási rendszerében szerepet játszó intézmények köre, akik együttműködnek az iskolával a gyakorlati képzés lebonyolítása érdekében.

24.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

24.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	kiselőadás	x			
3.	megbeszélés	x			

24.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				

1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x	x		
3.2.	rajz készítése leírásból	x	x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			

24.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

25. Pszichológiai és pedagógiai ismeretek tantárgy

176 óra/176 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

25.1. A tantárgy tanításának célja

Alapismereteket és alapfogalmakat szolgáltatni az emberi pszichikumról, a személyiségről, a személyiség fejlődéséről és a társas érintkezés sajátosságairól. A pszichológiai és szociálpszichológiai módszerek ismertetésével hozzásegíteni a tanulót ahhoz, hogy saját szemléletének formálásakor támaszkodhasson az elméleti hátterekre. Igénye legyen munkájában az individuális különbségek figyelembe vételével alkalmazni a pedagógiai módszereket.

25.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A középiskolai történelem és filozófia tantárgyak kultúrtörténeti fejezetei

25.3. Témakörök

25.3.1. *Pszichológiai alapismeretek*

36 óra/36 óra

A pszichológia alapvető fogalmai és összefüggései; lelki jelenségek és folyamatok
A motiváció; az érzelmek; a megismerés (észlelés, percepció, figyelem, érdeklődés, emlékezet, képzelet, gondolkodás); a tudatállapotok
Személyészlelést befolyásoló tényezők: szociokulturális környezet, empátia, önértékelés, intellektuális, emocionális jellemzők
A munka során alkalmazható pszichológiai megismerési módszerek: megfigyelés, dokumentumelemzés, kérdezés, kísérlet
A szükségletek rendszere, a szükséglet-kielégítés hiányainak jelei

25.3.2. *Szociálpszichológiai jelenségek és folyamatok*

36 óra/36 óra

A szociálpszichológia fogalma, tárgyköre
A társadalom kisebb és nagyobb egységeiben működő jelenségek, szabályszerűségek felismerése

A csoport hatása az egyénre, csoportközi viszonyok, a verbális, nonverbális és a metakommunikációs jelzések érvényesülése és hatása
Tömeg, közösség, társadalmi nagycsoport, a csoport szerepe az elsődleges és a másodlagos szocializációban
A társas érintkezés sajátossága, a kommunikáció elmélete, szociálpszichológiai fogalmak és folyamatok
Csoportdinamikai jelenségek és folyamatok
Szociális identitás kialakulása, szociális tanulás
Attitűdök, én-védő funkciók
A sztereotípiák, stigmák, az emberi vonzalmak és taszítások, játszmák
Az előítélet kialakulása és okai
Az előítéletek csoportfolyamatokat befolyásoló hatása
A szerep, a szerepstruktúrák, szerep-összeférhetlenségek, szerepkonfliktusok
Konfliktusok és a konfliktuskezelés
Konformitás és nonkonformitás
A konfliktusok keletkezése és megoldásának technikája
Az eltérő fejlődésből eredő hátrányok: sérült gyermek a családban; sérültek a társadalomban
A szociálpszichológiai ismeretek gyakorlati alkalmazása a problémák felismerésében, kezelésében, megoldásában

25.3.3. *Az életút pszichológiája*

32 óra/32 óra

Az ember életkori fejlődésének szakaszai, gyermekkor, serdülőkor, ifjúkor, felnőttkor, időskor, ezek fejlődési sajátosságai, az egyéni fejlődést befolyásoló tényezők jellegzetességei
Az emberi pszichikum fejlődésének, érésének folyamata
A szenzomotoros és a kognitív fejlődés menete
Az ember megismerő tevékenységének területei, törvényszerűségei és azok időbeli lefolyása
A fejlődés, érés, nevelés összefüggése
Az anya-gyerek kapcsolat jelentősége a gyermek érzelmi, szociális és értelmi fejlődésében, szeparáció és hospitalizáció
A motiváció, az érzelem és az akarat összefüggései és fejlődésmenete
A játékfejlődés jellemzői a különböző életkori szakaszokban
Az átlagtól eltérő fejlődés jellemzői, a tünetek jelentősége, a fejlesztés lehetőségei
Fejlődési, beilleszkedési és viselkedési zavarok, tanulási nehézségek, agresszió, pszichoszomatikus tünetek
Az énkép, identitás, önbecsülés és önállóság kialakulásának folyamata, az érzelmi akarat, élet fejlődésmenete
Az előítéletek életutat befolyásoló hatása
A kortárs csoportok szerepe az egyes életkori szakaszokban
Fejlődési és járulékos krízisek
A játék, tanulás és munka személyiségalkotó hatásai
Válságok az életciklusokban
Társadalmi traumák, a társadalmi körülmények pszichikus hatásai
Hozzászokások, függőségek, szenvedélyek
A veszteségek fajtái, pszichikus hatása és feldolgozásuk folyamata (a gyász lélektana, gyászreakciók), módszerei

25.3.4. *A személyiség pszichológiája*

20 óra/20 óra

A személyiség fogalma, személyiség elméletek (pl. típusok, behaviorista elméletek, kognitív személyiségelméletek, vonás elméletek, pszichoanalitikus elméletek, holisztikus elméletek, humanisztikus személyiségelméletek)

Személyiség típusok

Az egyéni fejlődést befolyásoló tényezők hatása a személyiségfejlődésre

A személyiség szerkezete, alakulása a kultúra, a család és a kortárs csoport hatására, vizsgálata

Énkép, éntudat, önértékelés, játszma, elhárító mechanizmusok

Empátia

Személyiségzavarok, fejlődészavarok és a deviáns viselkedés

A serdülők és az ifjúkorúak inadaptációja

A felnőtt személyiség- és viselkedészavarai

A viselkedési rendellenességek és kezelésük, terápiájuk

25.3.5. Szocializáció

20 óra/20 óra

A szocializáció fogalma és folyamata

A szocializációs színterek és hatások: anya, család, kortárs csoport, gyermekintézmények, kiemelten az iskola, munkahely, társadalmi szervezetek és intézmények, a kulturális minták és normák

A szociális identitás

Az előítéletek szocializációt befolyásoló hatása

25.3.6. Pedagógiai alapismeretek

32 óra/32 óra

A nevelés fogalma, célja, feladatai, a nevelési folyamat törvényszerűségei

A nevelési folyamat résztvevői

A gyermek megismerésének lehetőségei, módszerei, a módszerválasztást befolyásoló tényezők

Közvetett és közvetlen nevelési módszerek

A nevelő személyisége, nevelésben betöltött szerepe

Nevelési stílusok és attitűdök

Sikerek és kudarcok a nevelésben

Egyéni, csoportos, közösségi nevelés lehetőségei, formái

Pedagógiai folyamatok tudatos tervezése, elemzése a nevelőmunkában

A gyermek környezetének kialakítása az életkornak megfelelő, öntevékeny, szabad mozgás és játék feltételeinek megteremtése

Egyéni képességek kibontakoztatásának lehetőségei

A csoportban nevelkedő gyermek nehézségeinek megismerése, a beilleszkedés elősegítése pedagógiai eszközökkel, módszerekkel

A gyermek etnikai, vallási és kulturális sajátosságainak, hagyományainak és szokásainak figyelembevétele

Tanulási folyamat, a tanulás segítése, a tanulási nehézségek

Egyéni bánásmód alkalmazása

Korai fejlesztés, sajátos nevelési igény szükségességének felismerése, fejlesztési módszerek

A sajátos ütemű fejlődés megnyilvánulási jelei, a gyógypedagógiai segítséget igénylő problémák

A sajátos szükségletű gyermekek oktatásának, fejlesztésének intézményei, lehetőségei

Az előítéletek működésének oktatást befolyásoló hatása

A heti óraszámot emeltük 1 óra/héttel a szabadsáv terhére, a tananyagtartalom megegyezik az előzőekben részletezettekkel, azt kiegészítjük többszörös gyakorlással, összefoglalással, ismétléssel.

A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Átlagos tanterem vagy könyvtár

25.4. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

25.4.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth	osztály	
1.	magyarázat	x		x	
2.	elbeszélés	x		x	
3.	kiselőadás	x		x	
4.	megbeszélés	x		x	
5.	vita	x		x	
6.	szemléltetés	x		x	

25.4.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x		x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x		x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x		x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x		x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x		x	
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x		x	
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x		x	
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x		x	
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x		x	

3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x		x	
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x		x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
4.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

25.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

26. Pszichológiai gyakorlat tantárgy

18 óra/54 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

26.1. A tantárgy tanításának célja

Élményeket, tapasztalatokat és ismereteket nyújtani a személyiségfejlődés szakaszairól, a különböző élethelyzetek pszichés összefüggéseiről. Erősíteni a tanulók holisztikus szemléletét, segíteni a személyes tapasztalatok, a saját személyes életút pszichikus összefüggéseinek feldolgozását.

26.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A középiskolai történelem és filozófia tantárgyak kultúrtörténeti fejezetei, a saját élmények, tapasztalatok.

26.3. Témakörök

26.3.1. Gyermektanulmányok

9 óra/27óra

Helyszínek vagy életkori csoportok alapján egy-egy gyerek viselkedésének megfigyelése

Helyszínek:

bölcsőde

óvoda

általános iskola, középiskola

ifjúsági klub

gyermekotthon, átmeneti otthon

család

Életkori csoportok:

csecsemő- és kisgyermekkor (0-3 év)

óvodáskor (3-6 év)

iskoláskor (6-10 év)

prepubertáskor (10-14 év)

pubertáskor (14-18 év)

Eltérő környezetben – vérszerinti családban, nevelőszülőknél vagy gyermekotthonban nevelkedő azonos korosztályba tartozó egy-egy gyermek viselkedésének megfigyelése és összehasonlítása

26.3.2. Az életút pszichikus jellemzői**9 óra/27óra**

Az elkészített életút interjú alanya pszichikus jellemzőinek feltárása
 A társadalmi jelenségek pszichés okainak megismerése
 Az ember viselkedésének és döntéseinek megértése
 Az előítéletek életutat befolyásoló hatása

26.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

A tanulók által kiválasztott helyszín (család vagy intézmény), a feldolgozó órákon az iskola átlagos berendezésű tanterme, csoportszobája

26.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)**26.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)**

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x		
2.	elbeszélés	x	x		
3.	kiselőadás	x	x		
4.	megbeszélés	x	x		
5.	vita	x	x		

26.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x	x	
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x	x	
3.	Komplex információk körében				

3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
3.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x	x	
4.	Gyakorlati munkavégzés körében				
4.1.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x			

26.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

27. Egészségügyi alapismeretek tantárgy

266 óra/288 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

27.1. A tantárgy tanításának célja

A holisztikus egészségszemlélet kialakítása érdekében alapfokú ismereteket nyújtani az emberi test felépítéséről és működéséről, a megbetegítő tényezőkről az egyes betegségcsoportok tüneteiről, a betegségek lefolyásáról és a gyógykezelés laikus módszereiről

27.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A biológia tantárgy emberrel foglalkozó fejezetei

27.3. Témakörök

27.3.1. Az emberi test felépítése és működése

72 óra/78 óra

Az emberi test felépítése, működése, és szerveződési szintjei (Funkcionális anatómia)

Szimmetria síkok és irányok

Sejtek, szövetek, szervek, szervrendszerek, szervezet

A szervek, szervrendszerek működése és élettani szerepe

A kültakaró

A mozgás szervrendszere

A légzőrendszer

A keringési rendszer

Az emésztőrendszer

A kiválasztórendszer

A szaporodás szervrendszere

A belső elválasztású mirigyek rendszere

A nyirokrendszer és az immunrendszer

Az érzékszervek

Az idegrendszer

A szervrendszerek működésnek szabályozása

A szervezet egyensúlyi állapotát meghatározó mechanizmusok

Idegi és endokrin szabályozás

Az emberi élet fejlődési szakaszai, a méhen belüli fejlődés, és az egyes szakaszok testi jellemzői

27.3.2. Kórok és kórokok

54 óra/59 óra

Az egészség és a betegség fogalma, holisztikus értelmezése
Az egészségi állapotot befolyásoló tényezők, a természetes és mesterséges környezet hatása az egészségre
Biológiai, pszichikus és szociális kórokok
A betegségek rizikófaktorai
A betegségek lefolyása
Tipikus kóros reakciók
Degeneráció
Sorvadás, elhalás
Heveny és idült gyulladás
Kóros immunreakciók

27.3.3. A betegségek tünetei, a betegmegfigyelés szempontjai

72 óra/78 óra

Az élettani adatok
Az állapotváltozások, a kórokok és kóros reakciók, a betegségek tünetei, az állapotváltozások és a betegmegfigyelés szempontjai
Kórokok és kóros reakciók, a betegségek tünetei
A főbb betegségcsoportok és tüneteik
Belgyógyászati betegségek
Sebészeti beavatkozást igénylő állapotok
Ideggyógyászati megbetegedések
Bőrgyógyászati betegségek
Reumatológiai betegségek
A fül-, az orr- és a gége megbetegedései
A szem betegségei
A fog és a száj betegségei
Urológiai betegségek
Nőgyógyászati betegségek
A csecsemő- és a gyermekkor betegségei

27.3.4. A gondozás és a betegellátás laikus módszerei

68 óra/73 óra

A gondozás fogalma, célja, feladatai
A gondozás célcsoportjai, tevékenységformái
A szükséglet-kielégítés és a gondozás komplexitása
Az autonómia megőrzésének lehetősége a gondozás folyamán
Az aktivitás fontossága és fenntartásának lehetőségei
A gondozási folyamat tervezése
A házipatika szerelei, a gyógyszerkezelés szabályai, a fertőtlenítőszeres és eljárások
A fizikális és természetes gyógy módok
A házipatika szereinek és gyógyszereinek összeállítása
A fertőtlenítőszeres és eljárások alkalmazása
A gyógyszerek bejuttatása a szervezetbe
A gyógyszerelés hatásainak és esetleges mellékhatásainak megfigyelése, megfigyelési szempontok szerint
A gyógyszerelés, gyógyszerkezelés, gyógyszerértékelés szabályai és gyakorlata

27.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Átlagos tanterem vagy egészségügyi szaktanterem és demonstrációs terem

27.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

27.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	elbeszélés	x			
2.	kiselőadás	x			
3.	megbeszélés		x		
4.	vita		x		
5.	szemléltetés	x			

27.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x		
2.2.	Leírás készítése	x	x		
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
3.2.	rajz elemzés, hibakeresés		x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x	x		

4.2.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x	x	
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal	x	x		
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

27.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10559-12 azonosító számú

**Elsősegélynyújtási feladatok
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10559-12 azonosító számú Elsősegélynyújtási feladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Népegészségügyi ismeretek	Az elsősegélynyújtás gyakorlata
FELADATOK		
Felismeri a közvetlen életveszélyt	x	
Felismeri az egészségi állapot gyors megváltozását		x
Megméri, rögzíti az életműködés főbb adatait, elvégzi a testsúly és testmagasság mérését		x
Elsősegélyt nyújt heveny rosszullétek, belgyógyászati kórképek, mérgezések, sebészeti beavatkozást igénylő balesetek esetén		x
Alkalmazza a szükséges első-segélynyújtási módszereket, eszközöket		x
Szükség esetén mentőt vagy sürgősségi segítséget hív	x	
Segítséget nyújt a fedél nélkül élők elemi fizikai ellátásában	x	
SZAKMAI ISMERETEK		
Az egészség holisztikus értelmezése	x	
Népegészségügyi alapismeretek	x	
A társadalmi helyzet és az egészség	x	
A leggyakoribb gyermekbetegségek és tüneteik, a tünetek enyhítésének technikái és módszerei gyermekkorban, védőoltások és kísérő tüneteik		x
Egészségmegőrzés	x	
Az életműködés adatai		x
Az életműködés adatainak értelmezése		x
Az elsősegélynyújtás gyakorlata		x
A légutak átjárhatóságának biztosítási technikái		x
Az eszméletlen beteg ellátásának technikái		x
A stabil oldalfekvés biztosításának módjai		x
A vérzések jellemzői és ellátásuk technikái		x
Áramütés jelei és a segítségnyújtás lehetőségei, módszerei, technikái		x
A háztartási balesetek sérülései, ellátásuk		x
A cukorbetegség jelei és a cukorbeteg ellátásának lehetőségei		x
A törések jellemzői és ellátásuk lehetőségei		x
A fagyások jellemzői és ellátásuk lehetőségei, módszerei		x
Az égési sérülések jellemzői és ellátásuk módszerei, technikái		x

Mérgezesek jellemzői és a segítségnyújtás módszerei, technikái		x
Az éhezés, a kiszáradás jelei és a segítségnyújtás módszerei, technikái		x
A sokkos és görcsös állapotok és a segítségnyújtás módszerei, technikái		x
Orvosi segítségkérés, mentőhívás		x
Tűzoltóság, katasztrófavédelem értesítése		x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Köznyelvi és szakmai szöveg megértése, írásban és szóban való alkalmazása	x	x
A hírközlési eszközök használata		x
Az elsősegélynyújtáshoz szükséges eszközök és kötszerek használata		x
Szakmai nyelvű beszédképesség	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Döntésképeség		x
Szervezőképesség		x
Stressztűrő képesség		x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Adekvát kommunikáció		x
Segítőkézség		x
Kapcsolatteremtő készség		x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Helyzetfelismerés		x
Gyakorlatias feladatértelmezés		x
Általános ismeretek speciális helyzetekben való alkalmazására vonatkozó készség	x	x

28. Népegészségügyi ismeretek tantárgy

78 óra/78 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

28.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók holisztikus szemléletének kialakulása érdekében megismertetni az emberi egészség testi, lelki, szociális és spirituális összefüggéseit, kölcsönös egymásra hatását. Bemutatni az ország és a helyi társadalom legfontosabb demográfiai és epidemiológiai jellemzőit.

28.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A középiskolai biológia tantárgy emberrel foglalkozó fejezetei.

28.3. Témakörök

28.3.1. A társadalmi helyzet és az egészség

26 óra/26 óra

A társadalom ártó-védő hatása

A társadalmi helyzet és az életmód összefüggése az egészséggel és betegséggel

A szegénység és a betegség összefüggései

A foglalkozási betegségek és megelőzésük

Az egészséget veszélyeztető szenvedélyek és szokások és ezek társadalmi vetületei

Adatok tanulmányozása a népesség egészségi állapotáról, a legfontosabb helyi, országos és nemzetközi népegészségügyi adatok, magyarázatuk

28.3.2. Közegészség

26 óra/26 óra

Társadalom-egészségtani ismeretek, népegészségügyi mutatók,

Magyarország és a település lakosságára jellemző legfontosabb demográfiai adatok, értelmezésük

A Népegészségügyi Program

A népbetegségek számító krónikus megbetegedések okai, prevenció és rehabilitációs lehetőségei; a prevenció három szintje; támogató rendszerek

Nemzetközi és világszervezetek, céljaik; WHO; magyar célok, NNP

A járványok megelőzésének és lokalizálásának teendői

A leggyakoribb fertőző és járványt okozó betegségek, azok tünetei és járványtana, a fertőzőbetegek ellátása

A fertőtlenítőszeres eljárások, a fertőzések elhárítása, a védőfelszerelések és azok használata

Egészségtudatos magatartás

28.3.3. Egészségmegőrzés

26 óra/26 óra

Az egészség holisztikus értelmezése: az egészség, mint komplex fogalom

Az egészségtudat jelentősége

Az egészséges életvitel feltételeinek értelmezése a Maslow-féle szükséglet-rendszerben

A szükséglet-kielégítés hiányainak hatása az egészségre

Az egészséget veszélyeztető tényezők: az egyén biológiai és pszichológiai adottságaiból eredő rizikófaktorok; mesterséges és természetes környezetből, helytelen életvitelből és a káros anyagok szervezetbe jutásából adódó rizikófaktorok

Az egészséges táplálkozás kritériumai

A tevékeny életmód és az egészség kapcsolata

A környezetszennyezés, környezetvédelem

A civilizáció vívmányainak hatása az egészségre

A heti óraszámot emeltük 1 óra/héttel a szabadsáv terhére, a tananyagtartalom megegyezik az előzőekben részletezettekkel, azt kiegészítjük többszörös gyakorlással, összefoglalással, ismétléssel.

28.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Átlagos tanterem vagy egészségügyi szaktanterem és demonstrációs terem

28.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

28.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth	osztály	
1.	elbeszélés	x	x		
2.	kiselőadás	x	x	x	
3.	megbeszélés	x	x		
4.	vita	x	x	x	
5.	szemléltetés	x			
6.	magyarázat	x	x	x	
7.	projekt	x	x		
8.	kooperatív tanulás	x	x		

28.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x		x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x		
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x			

2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			

3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x	x		
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.4.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x	x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		

28.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

29. Az elsősegélynyújtás gyakorlata tantárgy

36 óra/36 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

29.1. A tantárgy tanításának célja

A humán szolgáltatások területén dolgozó szakembert felvértetni az elemi elsősegélynyújtási készségekkel, módszerekkel, rutinokkal, hiszen ezen a területen mindennapos szükség lehet ezekre az eljárásokra, akkor is, ha nem egészségügyi jellegű szolgáltatásokat nyújtanak.

29.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A biológia tantárgy emberrel foglalkozó fejezetei

29.3. Témakörök

29.3.1. Mechanikai sérülések, gyermekbetegségek ellátása

18 óra/18 óra

Az életműködési adatok rögzítése

Testsúly, testmagasság mérése

Az elsősegélynyújtási kötelezettség

Az elsősegélynyújtás alapszabályai

A stabil oldalfekvés biztosításának módjai

Mechanikai sérülések ellátása

Törések, a vérzések jellemzői és ellátásuk technikái

Idegentest a szemben és a légutakban

A légutak átjárhatóságának biztosítási technikái

Áramütés jelei és a segítségnyújtás lehetőségei, módszerei, technikái

A fagyások jellemzői és ellátásuk lehetőségei, módszerei

Az égési sérülések jellemzői és ellátásuk módszerei, technikái

A háztartási balesetek sérülései, ellátásuk

A cukorbetegség jelei és a cukorbeteg ellátásának lehetőségei

A leggyakoribb gyermekbetegségek és tüneteik, a tünetek enyhítésének technikái és módszerei

Védőoltások és kísérő tüneteik enyhítése

29.3.2. *Veszélyeztető állapotok*

18 óra/18 óra

A közvetlen életveszély felismerése

Felismeri az egészségi állapot gyors megváltozását

Veszélyeztető állapotokból következő feladatok: újraélesztés, eszméletlen beteg ellátása, heveny rosszullétek, belgyógyászati balesetek

Mérgeзések jellemzői és a segítségnyújtás módszerei, technikái

Belgyógyászati megbetegedések

Elsősegélyt nyújt sebészeti beavatkozást igénylő balesetek esetén

Epilepszia és lázas eklampszia

A sokkos és görcsös állapotok és a segítségnyújtás módszerei, technikái

Segítségnyújtás a fedél nélkül élők elemi fizikai ellátásában

Az éhezés, a kiszáradás jelei és a segítségnyújtás módszerei, technikái

Tömegbalesetek, tömegkatasztrófák

Mentőhívás, rendőrség, katasztrófavédelem értesítése

A heti óraszámot emeltük 1 óra/héttel a szabadsáv terhére, a tananyagtartalom megegyezik az előzőekben részletezettekkel, azt kiegészítjük többszörös gyakorlással, összefoglalással, ismétléssel.

29.4. **A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)**

Egészségügyi demonstrációs terem

29.5. **A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)**

29.5.1. **A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)**

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthoz	osztályhoz	
1.	szimuláció		x		

29.5.2. **A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)**

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthoz	osztályhoz	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Képi információk körében				
2.1.	rajz értelmezése	x	x		
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Kics csoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
3.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		

29.6. **A tantárgy értékelésének módja**

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10556-16 azonosító számú

**Gondozási-ápolási feladatok
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10556-16 azonosító számú Gondozási-ápolási feladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Ápolási ismeretek	Alapápolási gyakorlat	Gondozási ismeretek	Gondozási szükségletek	Gondozási gyakorlat
FELADATOK					
Részt vesz az alapvető ápolási szükségletek felmérésében; közreműködik a személyre szabott ápolási-gondozási terv, a rehabilitációs program készítésében	x			x	
Megfigyeli a szolgáltatást igénybe vevő állapotváltozásait, és elvégzi a szükségletekhez és az orvosi utasításokhoz igazodó alapápolási feladatokat	x				
Elvégzi az alapvető életfunkciók, a testsúly és testmagasság, valamint a vércukorszint mérését és az adatok rögzítését	x	x			x
Elkészíti a szolgáltatást igénybe vevő ágycsúszóját, elvégzi az ágycsúszó felállítását; alkalmazza az állapotnak megfelelő fektetési módokat, kényelmi eszközöket		x			x
Megelőzi, felismeri és ellátja a felfekvést; szükség szerint segítséget nyújt a hely- és helyzetváltoztatásban		x			x
Szükség esetén segítséget nyújt a személyes higiéné megteremtésében, az étkezésben és a folyadékpótlás biztosításában	x			x	
Az orvos utasításainak megfelelően alkalmazza a fizikális és természetes gyógymódokat, a megfelelő gyógyszereket, felismeri a gyógyszerek esetleges mellékhatását, valamint összeállítja a házi patika szereit és szabályszerűen tárolja a gyógyszereket	x	x			
Orvosi utasításra intramusculáris és subcután injekciózást végez, jelzi az injekciózás esetleges szövődményeit	x	x			
Vizsgálatra testvélőanyagot vesz le és tárol	x	x			
Részt vesz a járvány kialakulásának megelőzésében és a kialakult járvány lokalizálásában	x	x		x	x
Alkalmazza a fertőtlenítő eljárásokat; kezeli a veszélyes hulladékokat		x		x	
Ellátja a haldokló beteget; szakszerűen intézkedik halál esetén	x		x	x	
Egészségügyi felvilágosító munkát végez			x	x	

Közélelmezési feladatokat végez, az egészségi állapotnak megfelelő étrendet állít össze, szükség esetén segítséget nyújt az ételek elkészítésében				x	x
Közreműködik a háztartásvitelben; háztartásgazdálkodással kapcsolatos praktikus tanácsokat ad					x
Betartja és betartatja a munkahellyel kapcsolatos munka-, tűz és környezetvédelmi előírásokat.					x
Alkalmazza a beteg mozgatására, emelésére vonatkozó, az egészség védelmét szolgáló módszereket.					x
Betartja a biológiai kóroki tényezők elleni védelemre vonatkozó előírásokat.					x
SZAKMAI ISMERETEK					
Az alapvető emberi szükségletek és az ápolás összefüggései, az ápolás alapjai, a betegmegfigyelés szempontjai, az ápolási folyamat lélektani összefüggései		x			
A szociális identitás kialakulásának összefüggései, a szerep fogalma és jellemzői, válságok az életciklus során, a viselkedési rendellenességek és személyiségzavarok				x	
Veszteségek és feldolgozásuk módszerei				x	
Kórokok holisztikus értelmezése, a betegségek rizikófaktorai, lefolyása és a szervezet reakciói	x			x	
Gyógyszertani ismeretek, főbb gyógyszercsoportok és alkalmazási területeik, a gyógyszer sorsa a szervezetben, a gyógyszerkezelés szabályai	x				
Gyógyszerelés, fizikális gyógymódok, fertőtlenítés	x				
Népegészségügy, a leggyakoribb fertőzőbetegségek járványtana	x				
A haldokló beteg ellátásának feltételei, a halott körüli tennivalók; hospice ellátás	x				
A gondozás fogalma, célja, feladatai, a gondozás célcsoportjai; aktivizálás, foglalkozás, foglalkoztatás	x				
Háztartásgazdálkodás, háztartásvitel	x				
Közélelmezési feladatok	x				
Munka- és balesetvédelem	x				
Az általános munka-, tűz-baleset- és környezetvédelmi előírások betartása					x
Egyéni védőeszközök szakszerű alkalmazása					x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK					
Köznyelvi és szakmai szöveg megértése, írásban és szóban való alkalmazása	x				
Az egészségügyi ellátás állóeszközeinek használata, az ápolási eszközök, műszerek kezelése, textíliák, kötszerek használata	x				

Gyógyászati segédeszközök, kényelmi eszközök, háztartási gépek és konyhatechnikai eszközök használata	x				
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK					
Felelősségtudat	x				
Stressztűrő képesség	x				
Pontosság	x				
TÁRSAS KOMPETENCIÁK					
Kapcsolatteremtő képesség	x				
Empatikus készség	x				
Segítőkézség	x				
MÓDSZERKOMPETENCIÁK					
Helyzetfelismerés	x				
Rendszerben való gondolkodás	x				
Információgyűjtés	x				

30. Ápolási ismeretek tantárgy

63 óra/63 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

30.1. A tantárgy tanításának célja

A szociális szakgondozó, az orvos és felsőfokú diplomával rendelkező szakember irányításával képessé váljon a szociális ellátás intézményi és intézményen kívüli, a személyes szolgáltatások és a személytől távoli területeken szükséges ápolási feladatok ellátására. Képes legyen a járvány kialakulásának megelőzésében és a kialakult járvány lokalizálásában. Tudja alkalmazni a fertőtlenítő eljárásokat; szakszerűen kezelje a veszélyes hulladékokat. Ellátja a haldokló beteget; szakszerűen intézkedik halál esetén. Egészségügyi felvilágosító munkát végez. Orvosi utasításra kompetencia határain belül gyógyszerelési feladatokat lát el.

30.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A középiskolai biológia tantárgy emberrel foglalkozó fejezetei. A gondozási-ápolási alapfeladatok tantárgy szintetizáló, felhasználja az alapozó és a speciális szakmai ismereteket, ezért szükségszerűen kapcsolódik csaknem valamennyi modul anyagához: egészségügyi alapismeretek, elsősegélynyújtás feladatai, népegészségügyi ismeretek, a szakmai személyiségfejlesztés, kommunikációs készségfejlesztés, pszichológia, egészségtan, speciális ismeretek, mentálhigiéné.

30.3. Témakörök

30.3.1. Alapápolási feladatok

33 óra/33 óra

Az emberi és ápolási szükségletek felmérése és az ápolási terv elkészítése

A pihenés, a mozgás, a személyi higiéné, a táplálkozás, az ürítés szükségessége

A biztonság, az emberi kapcsolatok, a tudás, a kompetencia, az esztétikai és az önmegvalósítás szükséglete

Az ápolási folyamat lélektani összefüggései

30.3.2. Ápolási szükségletek, betegmegfigyelés szempontjai, etikai szabályai és a betegek jogai

10 óra/10 óra

Az egészség fogalma, az egészségi állapotot befolyásoló tényezők

Alapvető emberi és ápolási szükségletek felmérése, személyre szabott ápolási terv

Betegmegfigyelési szempontok, tünetek

Az időskorú és a fogyatékkal élő emberek speciális ápolási igényei

Ápolói szerep, ápolási modellek

Alapvető emberi szükségletek és az ápolás összefüggései

Az ápolási folyamat lélektani összefüggései

A betegek speciális jogai

30.3.3. Haldoklók és elhunytak

10 óra/10 óra

A haldoklás fázisai, a haldokló speciális szükséglete

A halálhoz, haldokláshoz való viszony

A haldokló beteg ápolása, kommunikáció a haldoklóval és hozzátartozóikkal

A haldoklóbeteg ellátásának feltételei, ellátórendszer

Az ápolási folyamat lélektani összefüggései

Az elhunyt ellátása, szakmai, etikai és jogi szempontok

30.3.4. Gyógyszerelési alapismeretek**10 óra/10 óra**

Általános gyógyszeres ismeretek

A gyógyszerek és azok hatása, esetleges mellékhatása

A gyógyszercsoportok, gyógyszerformák és hatásmechanizmusuk

Élő kórokozók elleni szerek

Az allergiaellenes szerek

A vérre ható gyógyszerek

30.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*Az iskolai feldolgozásokhoz átlagos tanterem vagy könyvtár.***30.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)****30.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)**

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	kiselőadás	x			
3.	megbeszélés		x		
4.	vita		x		
5.	szemléltetés			x	
6.	kooperatív tanulás		x		
7.	szerepjáték		x		
8.	házi feladat	x			

30.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			

2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			

30.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

31. Alapápolási gyakorlat tantárgy

77 óra/77 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

31.1. A tantárgy tanításának célja

Az általános, egészségügyi- és szakmai alapok elméleti ismerete alapján általános ápolási ismeretek elmélyítése a gyakorlatban

Megismerteti az ápolási folyamat lélektani összefüggéseit

A tanuló részt vesz az alapvető ápolási szükségletek felmérésében, közreműködik a személyre szabott ápolási terv készítésében

Elvégzi a szükségletekhez és az orvosi utasításokhoz igazodó alapápolási feladatokat

Elvégzi az alapvető életfunkciók, a vércukorszint, a testsúly, a testmagasság mérését és az adatok rögzítését

Gyakorolja a pihenés, a mozgás, a személyi higiéné, a táplálkozás, a folyadék szükségletének biztosítását, a lázmérést, gyógyszeres és fizikális lázcsillapítást, a pulzus és vérnyomásmérést, légzésszámolást, a testsúly, a testmagasság mérését, a váladékok felfogására, mintavételre szolgáló eszközök használatát, az eszközök tisztántartását, fertőtlenítését, a tünetek, illetve a betegmegfigyelés eredményeinek dokumentálását

31.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A gondozási-ápolási alapfeladatok tantárgy szintetizáló, felhasználja az alapozó és a speciális szakmai ismereteket, ezért szükségszerűen kapcsolódik csaknem valamennyi modul anyagához: egészségügyi alapismeretek, elsősegélynyújtás feladatai, népegészségügyi ismeretek, a szakmai személyiségfejlesztés, kommunikációs készségfejlesztés, pszichológia, egészségtan, speciális ismeretek, mentálhigiéné

31.3. Témakörök

31.3.1. Szükségletfelmérés, ápolási terv készítése és az alapápolási feladatok gyakorlása 30 óra/30 óra

Az egészség fogalma, az egészségi állapotot befolyásoló tényezők feltárása

Ápolási szerep, ápolási modellek, általános etikai kérdések az ápolás során

Betegmegfigyelés, tünetek, ápolási szükségletek,

Betegjogok

Ápolási terv, a szükségletek kielégítése

31.3.2. Speciális ápolási feladatok 30 óra/30 óra

Betegmegfigyelés, a megfigyelési tapasztalatok összegzése és a kompetens szakember felé való közvetítése

Speciális, belgyógyászati, sebészeti betegségekkel összefüggő ápolási feladatok

Az időskorú és a fogyatékkal élő emberek speciális ápolási feladatok végzése
 A haldokló beteg ápolása, kommunikáció a haldoklóval és hozzátartozóikkal
 Az elhunyt ellátása, ellátás utáni feladatok

31.3.3. Gyógyszerelés gyakorlata

17 óra/17 óra

A gyógyszerelés, gyógyszerkezelés, gyógyszerértékelés szabályai és gyakorlata
 A gyógyszerformák, gyógyszerek alkalmazási módjai és technikája
 Az inzulinadag számítása, subcutan, intramusculáris injekciózás előkészítése és kivitelezése
 A gyógyszerelés hatásainak és esetleges mellékhatásainak megfigyelése, megfigyelési szempontok szerint
 A házipatika szereinek és gyógyszereinek összeállítása, a fertőtlenítőszeres és eljárások alkalmazása
 A fizikális és természetes gyógy módok alkalmazása
 A védőfelszerelések használata, a fertőtlenítő eljárások, a fertőtlenítő szerek alkalmazása és a fertőtlenítő oldatok készítése, a veszélyes hulladék kezelése

31.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

*Az iskolai feldolgozásokhoz átlagos tanterem vagy könyvtár
 Az intézményi gyakorlathoz az iskola által összeállított a szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi, köznevelési, szociális igazgatási rendszerben; az adott település ellátási rendszerében szerepet játszó intézmények köre, akik együttműködnek az iskolával a gyakorlati képzés lebonyolítása érdekében.*

31.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

31.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthoz	osztály	
1.	magyarozat			x	
2.	kiselőadás	x			
3.	megbeszélés		x		
4.	vita		x		
5.	szemléltetés			x	
6.	kooperatív tanulás		x		
7.	szerepjáték		x		
8.	házi áldás	x			

31.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthoz-bontás	osztálykeret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			

1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			

31.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

32. Gondozási ismeretek tantárgy

63 óra/63 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

32.1. A tantárgy tanításának célja

A gondozás fogalmának, feladatainak és tevékenységi formáinak komplex ismertetése. A szellemi és fizikai képességek megőrzését, fejlesztését szolgáló foglalkoztatás főbb elveinek, formáinak rendszerezése. A gondozott mindennapi életvitelének megszervezéséhez szükséges módszerek, a háztartásgazdálkodás főbb kérdéseinek áttekintése. A munkavédelmi, tűz- és balesetvédelmi szabályok elsajátítása. A gondozással, foglalkoztatással, a háztartásvezetéssel és háztartásgazdálkodással, a tűz- és munkavédelemmel kapcsolatos gyakorlati eljárások elsajátítása.

32.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A gondozási alapeladatok tantárgy szintetizáló, felhasználja az alapozó és a speciális szakmai ismereteket, ezért szükségszerűen kapcsolódik csaknem valamennyi modul anyagához: egészségügyi alapismeretek, elsősegélynyújtás feladatai, népegészségügyi ismeretek, a szakmai személyiségfejlesztés, kommunikációs készségfejlesztés, pszichológia, egészségtan, speciális ismeretek, mentálhigiéné

32.3. Témakörök

32.3.1. A gondozás fogalma, célja, célcsoportja

31 óra/31 óra

A gondozás fogalma, célja

A gondozás célcsoportjai: családok, idős, fogyatékos emberek, peremhelyzetű személyek és csoportok, gyógyíthatatlan betegek és haldoklók

A személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatások, ellátások

32.3.2. A gondozás feladata, tevékenységi formái és a gondozó szerepe.32 óra/32 óra

Gondozásba vétel, előgondozás, szükséglet felmérés szabályai

A foglalkozás, aktivizálás, foglalkoztatás

A háztartásgazdálkodás, háztartásvitel

Közélelmezési feladatok

Tűz-, baleset- és munkavédelem

A gondozó szerepe

A heti óraszámot emeltük 2 óra/héttel a szabadsáv terhére, a tananyagtartalom megegyezik az előzőekben részletezettekkel, azt kiegészítjük többszörös gyakorlással, összefoglalással, ismétléssel.

32.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Általános tanterem, vagy könyvtár

32.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)**32.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)**

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	kiselőadás	x			
3.	megbeszélés		x		
4.	vita		x		
5.	szemléltetés			x	
6.	kooperatív tanulás		x		
7.	szerepjáték		x		
8.	házi feladat	x			

32.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			

1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			

32.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

33. Gondozási szükségletek tantárgy

31 óra/31 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

33.1. A tantárgy tanításának célja

A szociális gondozás elemeinek megismerése, a gondozási szükségletek felmérésének, az előgondozás módszereinek és szabályainak elsajátítása annak érdekében, hogy a valós szükségletekre megfelelő választ tudjanak adni. Tanuljanak meg hatékonyan, végrehajtható és kontrollálható gondozási szükség szerint ápolási tervet készíteni.

33.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A gondozási szükségletek tantárgy szintetizáló, felhasználja az alapozó és a speciális szakmai ismereteket, ezért szükségszerűen kapcsolódik csaknem valamennyi modul anyagához: gondozási ismeretek, egészségügyi alapismeretek, elsősegélynyújtás feladatai, népegészségügyi ismeretek, a szakmai személyiségfejlesztés, kommunikációs készségfejlesztés, pszichológia, egészségtan, speciális ismeretek, mentálhigiéné.

33.3. Témakörök

33.3.1. Egészségügyi és fizikai ellátás

20 óra/20 óra

Gondozási szükséglet felmérése

A gondozott tágabb és szűkebb környezete

A gondozott élelmezése, ruházata, személyi higiénéje, mobilitása

A gondozott biztonsága, lakókörnyezet és háztartási gépek, berendezési tárgyak szakszerű karbantartása használata

Holisztikus egészségszemlélet, a lakosság egészségi állapota

Társadalmi-gazdasági helyzet és az egészség

Az egészségügyi ellátórendszer felépítése, struktúrája, feladatai és intézményrendszere

A betegek jogai

A betegvizsgálat

33.3.2. Mentálhigiéné gondozás és foglalkoztatás

11 óra/11 óra

A mentálhigiéné gondozás feladatai, mentális irányítás

Társas kapcsolatok fenntartása, kiépítése

Környezet ártalmainak megelőzőse

Egyéni bánásmód

A foglalkoztatás/foglalkozás hiányának pszichés következményei

A foglalkoztatás célja

A foglalkoztatás elvei

A foglalkoztatás módjai

A foglalkoztatás szervezése

A heti óraszámot emeltük 1 óra/héttel a szabadsáv terhére, a tananyagtartalom megegyezik az előzőekben részletezettekkel, azt kiegészítjük többszörös gyakorlással, összefoglalással, ismétléssel.

33.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Átlagos tanterem vagy könyvtár

33.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

33.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	kiselőadás	x			
3.	megbeszélés		x		
4.	vita		x		
5.	szemléltetés				
6.	kooperatív tanulás		x		
7.	szerepjáték		x		
8.	házi feladat	x			

33.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				

2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			

33.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

34. Gondozási gyakorlat tantárgy

62 óra/62 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

34.1. A tantárgy tanításának célja

Csoportonkénti sajátos gondozási feladatok: csecsemők, idősek, fogyatékosokkal élők, pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek gondozási eszközei és praktikus feladatai. A gyógyászati segédeszközök, járást, mozgást segítő eszközök használata, karbantartásuk. A gyógyíthatatlan betegek gondozásának eszközei, eljárásai. Az elhunyt körüli tennivalók.

A szolgáltatások, ellátások igénybeviteléhez kapcsolódó adminisztrációs feladatok. A gondozási tervek elkészítése az aktuális szükségletnek megfelelően. A gondozási lapok, ápolási-gondozási napló vezetése szempontjainak megismerése és kitöltésének gyakorlása. Az egyéni gyógyszer-felhasználási lap vezetése.

34.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A gondozás gyakorlata tantárgy szintetizáló, felhasználja az alapozó és a speciális szakmai ismereteket, ezért szükségszerűen kapcsolódik csaknem valamennyi modul anyagához: gondozási ismeretek, egészségügyi alapismeretek, elsősegélynyújtás feladatai, népegészségügyi ismeretek, a szakmai személyiségfejlesztés, kommunikációs készségfejlesztés, pszichológia, egészségtan, speciális ismeretek, mentálhigiéné

34.3. Témakörök

34.3.1. Gondozási szükségletfelmérés, gondozási terv készítése, feladatok gyakorlása 30 óra/30 óra

A kiválasztott célcsoport/ok tagjaival végzett gondozási szükségletfelmérésben aktívan részt vesz

Közreműködik a gondozási terv elkészítésében

A meghatározott feladatokat a tereptanár irányításával, vagy vele együttműködve elvégzi

Részt vesz az értékelésben

34.3.2. Foglalkozás, aktivizálás és foglalkoztatás 20 óra/20 óra

A foglalkoztatás tervezésének és az esetleges kellékek készítésének gyakorlása

Az aktivizálás lehetőségeinek feltárása, a járást, mozgást, sportolást, rekreációt segítő eszközök használatának, karbantartásának, betanításának gyakorlása

A szabadidős foglalkozások szervezésének feladatai, eszközeinek használata

Megismerkedik a foglalkoztatható célcsoporttal, a foglalkoztatás jellegével, és tevékenyen részt vesz benne

34.3.3. Háztartás körüli feladatok

12 óra/12 óra

A háztartási munkák feladatainak tervezése

A háztartási gépek, konyhatechnikai eszközök használata, tisztítása, karbantartása

Az étkezéshez kapcsolódó tennivalók (nyersanyag, készétel tárolása, higiénés feladatok, tálalás) megismerése

Mosás, szárítás, vasalás

A tűz- és munkavédelemmel összefüggő ismeretek elsajátítása (érintésvédelmi, szigetelési technikák, eljárások, a háztartásban használatos vegyszerek, mérgek tárolása, nyilvántartása)

A tűzoltó készülék kezelése, tűzjelzési, tűzoltási eljárások

34.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az intézményi gyakorlathoz az iskola által összeállított a szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi, köznevelési, szociális igazgatási rendszerben; az adott település ellátási rendszerében szerepet játszó intézmények köre, akik együttműködnek az iskolával a gyakorlati képzés lebonyolítása érdekében.

34.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

34.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthoz	osztályhoz	
1.	magyarázat			x	
2.	kiselőadás	x			
3.	megbeszélés		x		
4.	vita		x		
5.	szemléltetés			x	
6.	kooperatív tanulás		x		
7.	szerepjáték		x		
8.	házi feladat	x			

34.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthoz	osztályhoz	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			

1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			

34.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10574-16 azonosító számú

**Személyes gondoskodás
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10574-16 azonosító számú Személyes gondoskodás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Szociális munka	A szociális munka gyakorlata	Szociális gondozás	A szociális gondozás gyakorlata	A szociális szakember személyiségének védelme
FELADATOK					
Közreműködik az egyéni gondozási, ápolási, fejlesztési és rehabilitációs folyamat megtervezésében, megvalósításában			x	x	
Közreműködik a személyre szóló napi- és heti rend kialakításában			x	x	
Szükség esetén segítséget nyújt a szolgáltatást igénybe vevőnek a mindennapi tevékenységek elvégzésében, az öltözködésben, az étkezésben				x	
Segítséget nyújt az állapotnak megfelelő, egészséges élettér kialakításában, illetve a környezeti higiéné biztosításában				x	
Segítséget nyújt a gyógyászati segédeszközök beszerzésében és használatában				x	
Támogatja a szolgáltatást igénybevevőt az életkori sajátosságok és az új élethelyzetek elfogadásában	x			x	
Segítséget nyújt a családi és egyéni krízisek	x	x			
Támogatja a szolgáltatást igénybevevő társadalmi integrációját, segítséget nyújt az izoláció megakadályozásában	x			x	
Segítséget nyújt a személyes és hivatali kapcsolatok fenntartásában		x		x	
Megszervezi más szolgáltatók közreműködését		x			
Együttműködik a foglalkozások lebonyolítóival		x			
Részt vesz adományok gyűjtésében és elosztásában	x	x			
SZAKMAI ISMERETEK					
A társadalom ártó-védő hatásai	x	x			
A helyi társadalom szerkezete, a helyi erőforrások és hiányok felmérése	x	x			
Életinterjú készítése, az egyén társadalmi meghatározottsága	x	x			
A család életmódjának, értékeinek, normáinak és ezek átörökítésének összefüggései	x	x			
Az adott család, mint támogató rendszer, és mint problémaforrás jellemzői	x	x			
Az adott család elhelyezése a mai magyar és a helyi társadalom rendszerében	x	x			

A szociális intézmények, mint szervezetek	x				
A kliens helye a szociális intézményekben				x	
Problémamegoldás a szociális munkában, az esetkezelés fogalma			x	x	
A segítő kapcsolat, a segítő tevékenység jellemzői				x	
A problémamegoldó folyamat szakaszaiban alkalmazható módszerek	x	x			
A hiányok és erőforrások felmérése	x	x			
Krízis, krízisintervenció a szociális munkában	x	x			
Családsegítés, családgondozás feladatai és módszerei	x	x			
A csoportmunka alkalmazása a szociális munkában	x	x			
A szociális csoportmunka modelljei, csoporttípusok	x	x			
A csoportdinamikai jelenségek, a csoportmunka fejlődési szakaszainak és a csoportban kialakuló szerepek értelmezése	x	x			
A közösségi szociális munka formái és folyamata	x	x			
A szociális tervezés, közösségszervezés és közösségfejlesztés elméleti alapjai	x	x		x	
A közösségi szociális munka gyakorlata		x			
A gondozási folyamat tervezésének szempontjai, a gondozási terv készítésének jogszabályi és helyi előírásai				x	
A gondozási feladatok helyi munkamegosztási rendszere				x	
A gondozás gyakorlati módszerei és technikái, a team munka jelentősége				x	
A kiegészítő jelei és a szupervízió funkciója					x
Az esetmegbeszélések funkciója					x
Alkalmazott pszichológia					x
Az idős, fogyatékos és beteg ember szükségleteinek sajátosságai			x	x	
A veszteségek feldolgozásának pszichikus folyamata			x		x
A haldoklás folyamata és a haldokló segítése			x	x	
A gyászreakciók és a gyászolók támogatása			x	x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK					
Köznyelvi és szakmai szöveg megértése, írásban és szóban való alkalmazása	x	x	x	x	x
Az egészségügyi ellátás állóeszközeinek, az ápolási eszközöknek használata, műszerek kezelése, textíliák, kötszerek használata				x	
Gyógyászati segédeszközök, kényelmi eszközök, háztartási gépek és konyhatechnikai eszközök használata				x	
Információforrások kezelése	x				
Diagramm, nomogram olvasása, értelmezése, kitöltése, készítése	x			x	

SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK					
Állóképesség		x		x	
Megbízhatóság		x	x	x	
Döntésképesség, szervezőképesség	x	x	x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK					
Kapcsolatteremtő-, fenntartó készség	x	x		x	
Segítőkézség	x	x		x	
Motiváló készség	x	x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK					
Rendszerszervező képesség		x		x	
Gyakorlatias feladatértelmezés		x		x	
Eredményorientáltság		x		x	x

35. Szociális munka tantárgy

62 óra/62 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

35.1. A tantárgy tanításának célja

Átfogó ismeretek nyújtása a szociális gondoskodás sajátosságairól, a segítő foglalkozásokban érvényesülő értékekről és etikai követelményekről. A mindennapi munka során használható tudás kialakítása a szociális munka formáiról, módszereiről, eszközeiről. Felkészíteni a tanulót a szociális problémák összefüggéseinek megértésére és hozzájárulni a tanulók szociális érzékenységének a fejlődéséhez.

35.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Tanulástechnika, szakmai személyiségfejlesztés, kommunikációs készségfejlesztés, a csoportos munka készségeinek fejlesztése, a szupervízió használati készségfejlesztés, társadalomismeret, szociálpolitika, pszichológia, jogi és közigazgatási ismeretek, egészségtan, ápolástan, gondozási ismeretek, speciális ismeretek, szervezési és gazdálkodási ismeretek.

35.3. Témakörök

35.3.1. *A szociális munka társadalmi közege*

14 óra/14 óra

Adatok feldolgozása a szegénység, a hajléktalanság, a munkanélküliség, a társadalmi egyenlőtlenségek, a területi hátrányok, a társadalmi mobilitás témaköréből

Szocioséta saját településen megfigyelési szempontok alapján: a szegregáció, az infrastrukturális egyenlőtlenségek, az utazási lehetőségek, a közoktatási, egészségügyi, szociális, közigazgatási közintézmények elérhetősége témakörben

Esszé összeállítása a saját település valamely társadalmi problémájának bemutatására

35.3.2. *Egyéni esetkezelés*

12 óra/12 óra

Az esetkezelés fogalma, az elméletek sokféleségén alapuló szemlélet a szociális esetmunkában

A segítő kapcsolat elméletének érvényesülése a szociális esetmunkában

A problémamegoldó folyamat lépéseinek érvényesülése a szociális esetmunkában; az erőforrásokkal való gazdálkodás a szociális problémamegoldásban

A krízis értelmezése, a krízisintervenció feladatai

35.3.3. *Családsegítés*

10 óra/10 óra

A családsegítés fogalma, az elméletek sokféleségén alapuló szemlélet a családsegítő munkában

A segítő kapcsolat elméletének érvényesülése a családsegítő munkában

A problémamegoldó folyamat lépéseinek érvényesülése a családsegítésben; az erőforrásokkal való gazdálkodás a szociális problémamegoldásban

A krízis értelmezése, a krízisintervenció feladatai

35.3.4. *Szociálismunka csoportokkal*

12 óra/12 óra

A csoportmunka alkalmazásának lehetőségei a szociális munkában

A csoportmunkához szükséges ismeretek és készségek

A csoportmunka modelljei és típusai

A csoportdinamikai jelenségek, a csoportmunka folyamata és fázisai; a csoportfejlődés

A csoportmunka tervezése, a csoport szervezése, a csoportmunka elindítása, a csoport, a csoport folyamatok vezetése, a csoportmunka lezárása
Az önszorgító csoportok funkciója, sajátosságai és segítségének eszközei

35.3.5. **Közösségi szociális munka**

14 óra/14 óra

A közösség, a közösségi szociális munka fogalma

A közösségi szociális munka formái és folyamata: a szociális tervezés, a közösségfejlesztés, a szociális fejlesztés, a közösségszervezés, a szociális akció

A közösségi szükségletek és erőforrások feltárása, a felmérés módszereinek kiválasztása, a felmérési folyamat

A hálózati munka szervezésének feladatai

A közösségi gyakorlat taktikai és technikái

35.4. **A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)**

Általános felszereltségű tanterem.

35.5. **A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)**

35.5.1. **A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)**

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	elbeszélés		x		
3.	kiselőadás		x		
4.	megbeszélés		x		
5.	vita		x		
6.	szemléltetés	x			
7.	projekt	x			
8.	kooperatív tanulás		x		
9.	szerepjáték		x		

35.5.2. **A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)**

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x		
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		

1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x		
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x	x		
3.2.	rajz készítése leírásból	x	x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése	x			
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.3.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Műveletek gyakorlása	x			
6.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		
7.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
7.1.	Részvétel az ügyfélfogadáson, esetmegfigyelés	x	x		
7.2.	Szolgáltatási napló vezetése	x			
7.3.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
7.4.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

35.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

36. A szociális munka gyakorlata tantárgy

61 óra/61 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

36.1. A tantárgy tanításának célja

Az elméleti tudás, a gyakorlati készségek és a szakmai attitűd integrációjának elősegítése a mindennapi szakmai munka során használható tudás kialakítása érdekében. A gyakorlata során megismerni az eseti, a családokkal, a csoportokkal és a közösségekben végzett szociális munkát. A tanulók 2-3 fős kiscsoportokban személyre szabott feladatokban próbálhassák ki felkészültségüket. Irányítással és önállóan végezhetnek a kompetenciájuknak, felkészültségüknek megfelelő információnyújtási és szolgáltatási munkákat, végezhetnek a munkához kapcsolódó adminisztrációt. A gyakorló terepek kiválasztásakor és a tanulók terepre helyezésekor vegyék figyelembe az egyén szakmai érdeklődést és motivációt. A tereptanárok a saját felkészültségüknek és munkakörüknek megfelelő munkába vezetik be a tanulókat. Itt mutatják be a szociális munka formáit, módszereit, eszközeit. Ezek a gyakorlatok fontos szerepet töltenek be a tanulók integrált tudásának kialakításában, hogy a szociális asszisztens és a rehabilitációs nevelő, segítő megfelelő segítséget tudjon nyújtani a klienseknek problémáik megoldásában.

36.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A középiskolai történelem tantárgy társadalom- és kultúrtörténeti fejezetei. A szakképzés során megismert társadalomismereti, jogi, szociálpolitikai, etikai, népegészségi ismeretek és gyakorlatok, valamint a szükségletfelmérés, a problémamegoldás területéről és a szociális munka elméletéről tanult ismeretek.

36.3. Témakörök

36.3.1. Az egyéni esetkezelés és a családsegítés gyakorlata 25 óra/25 óra

A tereptanár munkájának, módszereinek, technikáinak, magatartásának és a kliensekkel kialakított viszonyának megfigyelése

Az intézmény szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi rendszerben és a település szociális ellátásában betöltött helyének megismerése

Az intézmény belső struktúrájának tanulmányozása

A döntések kialakulásának megfigyelése

Az intézményben megoldott szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi problémák és a segítségért forduló klienskör megismerése

A kínált szolgáltatások és a klienskör szükségletei közötti viszony

Az esetkezelés és a családsegítés rendjének szabályainak megfigyelése, alkalmazása

Az esetvitel és a családsegítés folyamatának megfigyelése

Az esetkezelés és a családsegítés során alkalmazandó jogszabályok összegyűjtése és értelmezése

Részvétel a kliensek fogadásában, a fogadó tér kialakításában, az információszolgáltatásban

A problémamegoldó modell működésének megfigyelése és alkalmazása

A választott egyén problémáinak előtörténete

A korábbi családsegítő folyamatok megismerése, a folyó ügyek figyelemmel kísérése

A tereptanárral közösen kiválasztott család problémáinak megoldásában való részvétel

Az esetmegoldáshoz kapcsolódó adatok, információk gyűjtése

Az esetkezeléshez és a családsegítés kapcsolódó adminisztráció megfigyelése, elkészítése, alkalmazása

A családsegítő munkához szükséges adatok, információk, jogszabályok összegyűjtése, értelmezése

A szükségletek és erőforrások feltárásában való részvétel

Más az esetvitelre és a családsegítésre befolyást gyakorló intézményekkel, a jelzőrendszer tagjaival való kapcsolat
A kliensek más intézményekkel, saját családjukkal, munkahelyükkel való kapcsolatának közvetett és közvetlen segítése
Az esetmegoldás és a családsegítés eredményességének értékelésében való részvétel
Egyéni és családi krízisek, krízisintervenció
Az adminisztrációs munka végzését segítő számítástechnikai programok használata
Jegyzőkönyvek, nyilvántartások vezetése
Adatok gyűjtése, rögzítése
„A képzés során összegyűjtött, az egyéni esetkezelés adminisztrációja során használt nyomtatvány-sablonok”

36.3.2. A csoportokkal végzett szociális munka gyakorlata **18 óra/18 óra**

A tereptanár munkájának, módszereinek, technikáinak, magatartásának és a kliensekkel kialakított viszonyának megfigyelése
A csoportmunka folyamatának, módszereinek és a csoportdinamikai folyamatok megfigyelése
Részvétel a csoportmunka tervezésében, a csoportmunka eszközeinek, módszereinek kiválasztásában
Részvétel a csoportok szervezésében, működési feltételeik kialakításában és vezetésében
Co-vezetőként való részvétel a csoport munkájában
Részvétel a csoportmunka eredményeinek értékelésében
Részvétel önszorgató csoportok munkájában, működési feltételeik javításában
A csoportmunka adminisztrációjának megfigyelése és gyakorlása

36.3.3. A közösségi szociális munka gyakorlata **18 óra/18 óra**

A tereptanár munkájának, módszereinek, technikáinak, magatartásának és a kliensekkel kialakított viszonyának megfigyelése
A lakóhely, lakóközvet szociális szükségleteinek és erőforrásainak felmérése, összevetése
A helyi közösségi szociális munka tanulmányozása
A helyi társadalom spontán önszerveződéseinek, önszorgató szervezeteinek megismerése
Nonprofit szervezetek megjelenési formáinak, struktúrájának és irányítási rendszerének megismerése
Részvétel közösségi munkában, együttműködés más intézményekkel és az önkormányzatokkal
A lakásotthoni, lakóotthoni feladatok
A hajléktalan-ellátásban jelentkező feladatok
Pályázatírásban való részvétel
Projekt tervezésében, szervezésében és megvalósításában való részvétel
A közösségi szociális munka adminisztrációjának megfigyelése és gyakorlása
Az adminisztrációs munka végzését segítő számítástechnikai programok használata

36.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az iskola környezetében található, különböző fenntartású, jóléti ellátó intézmények: családsegítő és gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézetek, önkormányzatok szociális és közművelődési intézményei, bentlakásos intézetek, nappali és éjszakai ellátást nyújtó intézmények, szociális konyha, nappali melegedő, hajléktalan szálló, stb.

36.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

36.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	elbeszélés		x		
3.	kiselőadás		x		
4.	megbeszélés		x		
5.	vita		x		
6.	szemléltetés	x			
7.	projekt	x			
8.	kooperatív tanulás		x		
9.	szerepjáték		x		

36.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x		
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x		
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x	x		

3.2.	rajz készítése leírásból	x	x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése	x			
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.3.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Műveletek gyakorlása	x			
6.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		
7.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
7.1.	Részvétel az ügyfélfogadáson, esetmegfigyelés	x	x		
7.2.	Szolgáltatási napló vezetése	x			
7.3.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
7.4.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

36.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

37. Szociális gondozás tantárgy

61 óra/61 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

37.1. A tantárgy tanításának célja

A gondozás fogalmának, feladatainak és tevékenységi formáinak komplex ismertetése. A szellemi és fizikai képesség megőrzését, fejlesztését szolgáló foglalkoztatás főbb elveinek, formáinak rendszerezése. A gondozott mindennapi életvitelének megszervezéséhez szükséges módszerek, a háztartásgazdálkodás főbb kérdéseinek áttekintése. A munkavédelmi, tűz-és balesetvédelmi szabályok elsajátítása.

37.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A szociális gondozás szintetizáló tantárgy felhasználja az alapozó és speciális szakmai ismereteket, ezért szükségszerűen kapcsolódik valamennyi modul anyagához.

37.3. Témakörök

37.3.1. A személyes gondoskodás dilemmái

16 óra/16 óra

A gondozás fogalmának értelmezése a szociális ellátásban, az emberek életének segítésében: mikor segítsünk, hogyan segítsünk, mivel segítsünk?

A gondozás, fejlesztés dilemmáinak értelmezése a szociális ellátásban; a társadalmi, családi, egyéni, technikai korlátok és lehetőségek számbavétele

A célok megválasztása, a támogatási folyamat tervezése, az eszközök és módszerek kiválasztása

A mindennapi életmenet biztosításának feladatai az ellátott képességeihez adaptált módon; a környezet átalakításának lehetőségei, feladatai, eszközei

A fejlesztés és rehabilitáció eszközei, szakmai lehetőségei; a gyógyászati segédeszközök beszerzése, használata

Az idős és beteg emberek társadalmi integrációjának akadályai, az akadályok leküzdésének társadalmi, jogi és technikai lehetőségei

A másság társadalmi egyenlőtlenséget generáló hatásának csökkentési feladatai, eszközei, módszerei

A haldokló ember kísérése, a halott körüli teendők, a gyász feldolgozásának segítése, a család támogatása

37.3.2. Aktivitás és foglalkoztatás

16 óra/16 óra

A tevékenység, a foglalkozás funkciója, jelentősége: az önmegvalósítás eszköze, a fizikai, a szellemi aktivitás, az önállóság fenntartásának eszköze

A családi és emberi kapcsolatok megőrzésének eszköze, a nyitottság és az új ismeretek szerzésének lehetősége, a szórakozás és a rekreáció eszköze

A foglalkozás főbb elvei: önkéntesség, személyre szabottság, célszerűség, hasznosság, rendszeresség, folyamatosság, az érdeklődést felkeltő és fenntartó változatosság, értékelés, elismerés

A tevékenységek formái: az önellátáshoz kapcsolódó, rekreációs és gyógytorna jellegű, a családi és emberi kapcsolatok fenntartásához kapcsolódó, szellemi és kulturális, művészeti tevékenységek, és termelő jellegű foglalkozások

37.3.3. Háztartási ismeretek

12 óra/12 óra

A háztartásgazdálkodás: a családi költségvetés, a bevételek (tőkejellegű, örökség, munkajövedelmek, a társadalmi újraelosztásból származó bevételek, a kölcsönös segítségéből származó bevételek)

A családi kiadások: lakásszerzés, nagyberuházások költségei, a lakásfenntartás, a hiteltörlesztés, az ételmezés, a ruházkodás, a munkába járás, az iskoláztatás, az egészségmegőrzés, az egészségügyi ellátás költségei, a szórakozás, pihenés költségei
A háztartásvezetéshez szükséges ismeretek; a fogyatékkal élők igényei szerinti, a minél teljesebb önellátás segítésének eszközei és módszerei a háztartásvitel során

37.3.4. *Munka-, tűz- és balesetvédelem*

17 óra/17 óra

A munka-, baleset- és tűzvédelmi szabályok jelentősége

A munka-, baleset- és tűzvédelmi szabályok adaptálása a fogyatékkal élő emberek adottságaihoz

A veszélyforrások csoportosítása: a háztartási veszélyek, a munkahelyi veszélyek a közlekedési veszélyek, a különböző sajátos tevékenységi formák veszélyei

A veszélyek elhárításának lehetőségei, módszerei, eszközei; mindennapi érintésvédelmi és szigetelési eljárások; a menekülési útvonalak kijelölési feltételei

37.4. **A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)**

Általános felszereltségű tanterem

37.5. **A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)**

37.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	elbeszélés		x		
3.	kiselőadás		x		
4.	megbeszélés		x		
5.	vita		x		
6.	szemléltetés	x			
7.	projekt	x			
8.	kooperatív tanulás		x		
9.	szerepjáték		x		

37.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x		
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			

1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x		
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x	x		
3.2.	rajz készítése leírásból	x	x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése	x			
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
4.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Műveletek gyakorlása	x			
6.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		
7.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
7.1.	Részvétel az ügyfélfogadáson, esetmegfigyelés	x	x		
7.2.	Szolgáltatási napló vezetése	x			
7.3.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
7.4.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

37.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

38. A szociális gondozás gyakorlata tantárgy

62 óra/62 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

38.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló legyen képes a tantárgy elméleti részében megismerni a gondozással, foglalkoztatással, a háztartásvezetéssel és a háztartásgazdálkodással, a tűz-, és munkavédelemmel kapcsolatos eljárások, gyakorlatban való alkalmazására a szociális ellátások és szolgáltatások különböző szakterületén.

38.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Mivel a tantárgy felhasználja az alapozó és speciális szakmai ismereteket, ezért szükségszerűen kapcsolódik valamennyi modul anyagához.

38.3. Témakörök

38.3.1. A személyes gondoskodás gyakorlata

23 óra/23 óra

A fogyatékos emberek gondozásának, segítségének megfigyelése

A gondozás, segítség dilemmáinak értelmezése, a korlátok és lehetőségek mérlegelése

Részvétel a gondozási, támogatási folyamat tervezésében, az eszközök és módszerek kiválasztásában

Részvétel a mindennapi környezet kialakításban, az életvitel támogatásában, a napirend kidolgozásában és a megvalósítás támogatásában

A fejlesztési és rehabilitációs terv kialakításának és megvalósításának segítése

Segíteni a fogyatékos emberek integrációjának megvalósítását, az akadályok elhárítását, a lehetőségek felkutatását

A gyógyászati segédeszközök beszerzése, tisztítása, kezelése, használata, a használatuk megtanítása. A haldokló ember kísérése, a halott körüli teendők, a gyász feldolgozásának segítése, a család támogatása

38.3.2. Foglalkozási gyakorlat

13 óra/13 óra

A tevékenységek tervezésének és szervezésének megfigyelése, részvétel a spontán és szervezett játékok lebonyolításban

Részvétel a tevékenységek tervezésében és szervezésében a tevékenységek feltételeinek kialakításban, a gondozottak motiválásában, az igények felmérésében

Részvétel a mindennapi önellátási tevékenységek megvalósításában, támogatásában a házi gondozás, a lakóotthonok és a bentlakásos intézményekben

Részvétel a rekreációs és gyógytorna jellegű foglalkozások megvalósításában, a családi és emberi kapcsolatok ápolásában, a szellemi, kulturális és művészeti tevékenységek megvalósításában, a termelő és munka jellegű foglalkozások szervezésében

38.3.3. Háztartási gyakorlat

8 óra/8 óra

Részvétel háztartásgazdálkodással kapcsolatos tervezésben és háztartási költségvetés kialakításban

A háztartásvitel megfigyelése és részvétel a háztartásvitel feladatainak szervezésében és megvalósításában; a fogyatékkal élők minél nagyobb önállóságának fenntartásának támogatása

A háztartási gépek és konyhatechnikai eszközök használata, tisztítása és karbantartása, az ételek tárolása, ételminta higiénés előírásai, mosás, szárítás, vasalás, érintésvédelmi szabályok betartása, a háztartási vegyszerek és mérgek szabályszerű tárolása

Részvétel a fogyatékkal élők lakásának átalakításában, a szükséges források megszerzésében

38.3.4. Munka-, tűz-és balesetvédelem gyakorlata **8 óra/8 óra**

A munka-, baleset- és tűzvédelmi szabályok értelmezése és alkalmazása

A munka-, baleset- és tűzvédelmi szabályok adaptálása az idős emberek adottságaihoz, adott környezet viszonyaihoz (lakás, foglalkozási terem, csoportszoba, stb.)

A veszélyek elhárítási lehetőségeinek, módszereinek, eszközeinek alkalmazása; mindennapi érintésvédelmi és szigetelési eljárások alkalmazása; a menekülési útvonalak kijelölése

A veszélyek elhárítása; mindennapi érintésvédelmi és szigetelési eljárások alkalmazása; a menekülési útvonalak kijelölése

38.3.5. A gyógyászati segédeszközök beszerzése és használata **10 óra/10 óra**

A gyógyászati segédeszközök beszerzése, használatának ismerete

A gyógyászati segédeszközök karbantartása, tisztítása

A célok megválasztása, a támogatási folyamat tervezése, az eszközök és módszerek kiválasztása

A mindennapi életmenet biztosításának feladatai az ellátott képességeihez adaptált módon; a környezet átalakításának lehetőségei, feladatai, eszközei

A fejlesztés és rehabilitáció eszközei, szakmai lehetőségei

38.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az iskola környezetében található, különböző fenntartású, jóléti ellátó intézmények: családsegítő és gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézetek, önkormányzatok szociális és közművelődési intézményei, bentlakásos intézetek, nappali és éjszakai ellátást nyújtó intézmények, szociális konyha, nappali melegező, hajléktalan szálló, stb.

38.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

38.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	elbeszélés		x		
3.	kiselőadás		x		
4.	megbeszélés		x		
5.	vita		x		
6.	szemléltetés	x			
7.	projekt	x			
8.	kooperatív tanulás		x		
9.	szerepjáték		x		

38.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthatóság	osztálykeret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x		
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x		
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x	x		
3.2.	rajz készítése leírásból	x	x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése	x			
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.3.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		

6.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
6.1.	Részvétel az ügyfélfogadáson, esetmegfigyelés	x	x		
6.2.	Szolgáltatási napló vezetése	x			
6.3.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
6.4.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

38.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

39. A szociális szakember személyiségének védelme tantárgy

78 óra/78 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

39.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók részére új elméleti ismeretek nyújtása a lelki egészség megőrzésének, a holisztikus szemlélet kialakítása, a tapasztalatok holisztikus szemlélet szerinti átgondolása érdekében. Az egyéni életvezetés segítése, a személyiséget védő mechanizmusok kialakítása. Az esetmegbeszélés a gyakorlat egész időszakában támogatja a tanulót a felkészülésben és a szakmai felelőségek felismerésében. Kiscsoportos team munkában segíti a tanulót a gyakorlat során szerzett élmények feldolgozásában, végiggondolásában. A tanulók tapasztalatot szerezhetnek arról, hogy az eseteket, hogyan lehet több szempont szerint értelmezni, s ez szerepet játszik abban, hogy gondolkodásuk rugalmasabb legyen, előítéleteik oldódjanak. A szupervízió lehetőséget biztosít a tanulónak, hogy tudja használni a személyiség védelmének eszközeit a szupervízió folyamatában és igényelje a szupervíziós támogatást szakmai személyisége fejlődése érdekében.

39.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A középiskolai történelem tantárgy társadalom- és kultúrtörténeti fejezetei. A szakképzés során megismert társadalomismereti, jogi, szociálpolitikai, etikai, népegészségi ismeretek és gyakorlatok, valamint a szükségletfelmérés, a problémamegoldás területéről, a szociális munka elméletéről tanult ismeretek és szociális munka gyakorlata során szerzett tapasztalatok.

39.3. Témakörök

39.3.1. *Lelki egészségvédelem*

16 óra/16 óra

A mentálhigiéné fogalma, szerepe, szükségessége

A mentálhigiéné fajtái (egyéni-közösségi, preventív-korrektív); a közösségi mentálhigiéné szinterei

A mentálhigiénés konzultáció formái (eset-, pedagógus-, programközpontú, segítő)

Az egészség holisztikus szemlélete; a természetes támogató rendszerek, életmód és életvezetés

Az egyéni és közösségi válsághelyzetek

A pedagógiai folyamat pszichológiája

A munkapszichológiája

A társadalmi szolgáltató rendszerek mentálhigiénés vonatkozásai

A segítők mentálhigiénéje: a segítő kapcsolat csapdái, a szindrómás segítség jellemzői és kialakulásának okai, a pihenés, rekreáció formái; szabadidős tevékenység, a kapcsolati és a személyes erőforrások feltárása

Nevelési stílusok és attitűdök; a nevelői szerep; sikerek és kudarcok a nevelésben

A munka, társas vonatkozásai; szervezet-pszichológia; vezetők és vezetettek

A saját munka szervezése, időgazdálkodás

A munka- és lelki egészség, a pihenés pszichológiája

A munkanélküliség lelki hatása

39.3.2. Esetmegbeszélés

31 óra/31 óra

Az esetmegbeszélés, elemzése (kiválasztás, megfigyelés, elemzés, értékelés)

Az eset bemutatása

A személyiségjogok védelme

A szociális szakember szerepei, felelőssége a szociális ellátás gyakorlatában

A problémák meghatározása

A kompetenciák tisztázása

A személyes érintettség feltárása

A megoldás, a kimeneti lehetőségek felvázolása

Elvárások, érzelmek feltárása

A nehézségek, felmerülő problémák

A munkafolyamatban való részvétel értelmezése

A gyakorlat során felmerült etikai kérdések mérlegelése, a dilemmák értelmezése a tereptanár és a gyakorlólóhely más szakembereinek segítségével

A szociális munka értékeinek és etikai szabályainak érvényesülése a szociális ellátás gyakorlatában

A szakmai kompetencia határok és az együttműködés etikájának érvényesülése a szociális ellátás gyakorlatában

Az emberi értékek és autonómia tisztelete a szociális ellátás gyakorlatában

A szociális munka dilemmáinak megoldása a szociális ellátás gyakorlatában

39.3.3. Szupervízió

31 óra/31 óra

A szakmai munkát, a kommunikációt vagy a személyiséget veszélyeztető tényezők feltárása

A csoportmunka támogató lehetőségének alkalmazása a szakmai gyakorlat során

Önreflexió alkalmazásával megelőzni a kiégést

A gyakorlat során a szakmai terhekkal való találkozás élményeinek feldolgozása a csoport védett környezetében

A felkészülés, a munka és a feldolgozás egységére való igény kialakítása

39.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az első témakörben tanterem, a második és harmadik témakörben az iskola által összeállított a szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi, köznevelési, szociális igazgatási rendszerben; az adott település ellátási rendszerében szerepet játszó intézmények köre.

39.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

39.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	kiselőadás	x			
3.	megbeszélés	x			

39.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x	x		
3.2.	rajz készítése leírásból	x	x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			

39.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10575-12 azonosító számú

**Szociális szervezés
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10575-12 azonosító számú Szociális szervezés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Gazdálkodási alapismeretek	A szociális intézmények gazdálkodása	Vezetési szervezési ismeretek	Vezetési, szervezési és gazdálkodási gyakorlat
FELADATOK				
Feltárja a munkaterület személyi feltételeit		x	x	x
Feltárja a munkaterület tárgyi erőforrásait		x	x	x
Értelmezi a munkaszervezésre vonatkozó előírásokat	x	x		x
Betartja a szakmai előírásokat és jogszabályokat	x	x	x	
Betartja a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működési feltételeiről szóló előírásokat		x	x	
Megtervezi saját és az irányítása alá tartozók munkáját		x	x	
Megszervezi a munkafolyamatokat			x	x
Ütemezi a feladatokat		x	x	
Kialakítja a feladatok elvégzéséhez szükséges munkacsoportokat			x	x
Koordinálja a csoportok munkáját			x	x
Ellenőrzi a munkafolyamatokat			x	x
Közreműködik a személyes gondoskodás ellátásához szükséges személyi feltételek biztosításában	x	x		x
Közreműködik a tárgyi feltételek biztosításában	x	x		
Ellenőrzi a munkamegosztást, vizsgálja a szervezés hatékonyságát			x	x
Részt vesz a szociális gondozás helyi minőségbiztosítási rendszerének kidolgozásában	x	x	x	
Betartja és betartatja a minőségbiztosítási szabályokat, szakmai protollokat		x	x	
Részt vesz fejlesztési projektek tervezésében és megvalósításában		x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK				
A társadalmi munkamegosztás fejlődése	x			
Az erőforrások elosztása, hasznosítása	x			
A piac szabályozó szerepe	x			

A munkanélküliség és az infláció, mint modern veszélyek	x	x	x	
Az állam szabályozó szerepe	x			
Az államháztartás szerkezete, bevételei és kiadásai	x			
A társadalombiztosítási alapok	x			
A munkaerő-piaci alap	x			
A helyi önkormányzatok költségvetései	x			
A költségvetési szervek finanszírozása, gazdálkodása	x			
A nem állami szervek finanszírozása	x			
Az intézményi gazdálkodás tervezése	x	x		
A létszám és bér gazdálkodással összefüggő feladatok		x		
A piaci jellegű tevékenységek és bevételeik tervezése	x	x		
Vállalkozás létesítése és működtetése	x	x		
Kereslet, kínálat egyensúlya a szociális szolgáltatásban	x			
Tervezés, szervezés, vezetés, ellenőrzés		x	x	
A szervezeti kommunikáció formái és hatása			x	
A vezetői személyiség jellemzői és hatékonysága, a vezetési stílusok			x	
Szociális alapellátást nyújtó intézmények és szolgáltatásaik		x		
Szakosított ellátást nyújtó intézmények és szolgáltatásaik	x	x		
Gyermekjóléti alapellátás intézményei és szolgáltatásai	x			
Gyermekvédelmi szakellátás intézményei és szolgáltatásai	x			
Az érdekvégyesítés elvi szempontjai			x	
A szolgáltatást igénybevevők érdekvégyesítésének szabályai			x	
Az ellátott-jogi képviselő feladatai	x		x	
A hozzátartozók érdekvégyesítési fórumai			x	x
A dolgozók érdekvégyesítési fórumai		x	x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi szöveg megértése, fogalmazása írásban és szóban	x			
Szakmai szöveg megértése, fogalmazása írásban és szóban	x			
Információforrások kezelése			x	
Diagramm, nomogram olvasása, értelmezése, kitöltése, készítése				x
Számítástechnikai és híradástechnikai eszközök használata				x

SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fizikai és érzelmi stabilitás, kiegyensúlyozottság		x	x	x
Elhivatottság, elkötelezettség		x	x	
Irányítási, szervezési, döntésképeség		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség, adekvát kommunikáció			x	x
Konszenzusereső és motiváló készség			x	x
Konfliktusmegoldó készség		x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Alternatívákban való gondolkodás, rendszerező képesség	x	x	x	
Helyzetfelismerés, rendszerben való gondolkodás	x	x	x	
Gyakorlatias feladatértelmezés, eredményorientáltság			x	x

40. Gazdálkodási alapismeretek tantárgy

31 óra/31 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

40.1. A tantárgy tanításának célja

Alapvető gazdálkodási, szervezési, és vezetési ismeretek nyújtása, hogy a tanulók megfelelő áttekintéssel rendelkezzenek a szociális szolgáltatást nyújtó intézmények, szervezetek, vállalkozások működéséről, gazdálkodásáról, gazdasági feltételeiről, sajátosságairól, hogy mindezeket az adott közgazdasági feltételek mellett napi munkájukban hasznosítani tudják.

Feltárja a munkaterület személyi és tárgyi erőforrásait. Értelmezi a munkaszervezésre vonatkozó előírásokat.

40.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Tanulástechnika, szakmai személyiségfejlesztés, kommunikációs készségfejlesztés

A csoportos munka készségeinek fejlesztése, a szupervízió

Használati készségfejlesztés, társadalomismeret, szociálpolitika, pszichológia

Jogi és közigazgatási ismeretek, ápolástan, gondozási ismeretek, speciális

Ismeretek, mentálhigiéné, esetmegbeszélés

40.3. Témakörök

40.3.1. Közgazdasági alapismeretek

6 óra/6 óra

Betekintést nyújt és értelmezi az alapvető közgazdasági fogalmakat

Az alapismeretek keretében bemutatja az állam szabályozó szerepét az államháztartás szerkezetét és bevételi forrásait

Ismerteti az államháztartás szerkezetét, alrendszeit, a központi költségvetés bevételeit, kiadásait; a társadalombiztosítást, az elkülönített alapokat

Ismerteti a helyi önkormányzatok költségvetését, a nem állami szervezetek gazdálkodását

40.3.2. Költségvetési alapismeretek

8 óra/8 óra

Az adórendszer és az adó fajtái: egyenes adók, közvetett adók, vagyoadók, illetékek ismertetése

Feltárja a munkaterület személyi és tárgyi erőforrásait

Értelmezi a munkaszervezésre vonatkozó előírásokat

Közreműködik a személyes gondoskodás ellátásához szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosításában

40.3.3. Elkülönített alapok

5 óra/5 óra

A társadalombiztosítás bevételei, kiadásai, ellátási formái és feltételei

A társadalombiztosítás feladata; szerkezete: nyugdíjbiztosítás formái, egészségbiztosítás

Munkaerőpiaci Alap, Szakképzési Alap stb. céljai, feladatai működésük

40.3.4. A helyi önkormányzatok költségvetése

6 óra/6 óra

A helyi önkormányzatok feladatai, kiemelten az önkormányzatok szociális ellátásra vonatkozó feladatai (pl. családsegítés, időskorúak gondozása, gyermekvédelem, stb.)

A helyi önkormányzatok költségvetése: bevételei (állami támogatások, helyi adók és egyéb bevételek) és kiadásai (kötelező és önként vállalt feladatok finanszírozása)

40.3.5. A nem állami szervezetek gazdálkodása**6 óra/6 óra**

- A piaci szervezetek formái, működésük, céljaik
- A vállalkozások jellemzői formái (egyéni és társas vállalkozások)
- A vállalkozások létesítésének és működésének feltételei
- A vállalkozások megszűnése, megszüntetése, szüneteltetése

40.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*Általános felszereltségű tanterem, könyvtár***40.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)****40.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)**

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	kiselőadás	x			
3.	megbeszélés	x			

40.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x	x		
3.2.	rajz készítése leírásból	x	x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			

40.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

41. A szociális intézmények gazdálkodása tantárgy

31 óra/31 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

41.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy keretében a következőket kell bemutatni: kereslet, kínálat egyensúlya a szociális ágazatban; a szociális szolgáltatások ára, minősége; a szociális alap- és szakosított ellátást nyújtó intézmények és szolgáltatásaik; a gyermekjóléti alapellátás és a gyermekvédelmi szakellátás intézményei és szolgáltatásai; a létszám és bér gazdálkodással összefüggő feladatok; a piaci jellegű tevékenységek és bevételeik tervezése.

41.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Gazdálkodási ismeretek, tanulástechnika, szakmai személyiségfejlesztés, kommunikációs készségfejlesztés

A csoportos munka készségeinek fejlesztése, a szupervízió

Használati készségfejlesztés, társadalomismeret, szociálpolitika, pszichológia

Jogi és közigazgatási ismeretek, gondozási ismeretek

41.3. Témakörök

41.3.1. A szociális szolgáltatások finanszírozási formái

13 óra/13 óra

A központi költségvetés által finanszírozott szociális ellátások formái

A helyi szociális vállalkozások gazdálkodása, önkormányzatok által működtetett szociális intézmények finanszírozásának forrásai

Az egyházi fenntartású szociális intézmények gazdálkodása

Betartja és betartatja a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működési feltételeiről szóló előírásokat

Közreműködik a személyes gondoskodás ellátásához szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosításában

Részt vesz fejlesztési projektek tervezésében és megvalósításban

41.3.2. Az intézményi gazdálkodás tervezése

10 óra/10 óra

A bevételek és kiadások tervezése

Létszám és bér gazdálkodással összefüggő feladatok tervezése

A piaci jellegű tevékenységek kiadásainak és bevételeinek tervezése

Anyagi források szerzésének tervezése pályázatok, alapítványok és adományok útján

A szociális szolgáltatást igénybevevők szükségleteinek felmérése

Piackutatás, a kereslet és kínálat egyensúlya a szociális szolgáltatásban

A szociális szolgáltatások minőségének meghatározása, biztosítása

A szociális szolgáltatások megismertetése az igénybevevőkkel

41.3.3. Létszám- és bér gazdálkodás

8 óra/8 óra

Létszámelőírások a szociális intézményekben

Az alkalmazás jogszabályi feltételei

Munkajogi szabályok

A személyi jellegű kiadások tervezése, fedezete: normatív állami támogatás és egyéb bevételek

Munkavállalói érdekvédelem, érdekképviselő

41.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Általános felszereltségű tanterem, könyvtár.

41.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

41.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	kiselőadás	x			
3.	megbeszélés	x			

41.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
3.2.	rajz készítése leírásból	x			
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			

41.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

42. Vezetési, szervezési ismeretek tantárgy

31 óra/31 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

42.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók ismerjék meg a munkaterületre vonatkozó jogszabályokat a vezetés, szervezés alapjait. Be kell mutatni és értelmezni az ellátás szervezésére, munkaszervezésre vonatkozó szabályokat, előírásokat, az egyes munkaszervezeti formákat, munkacsoportokat, a személyes gondoskodás ellátásához szükséges személyi és tárgyi feltételeket, az ellenőrzési feladatokat, szempontokat és módszereket.

42.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Jogi és közigazgatási ismeretek, gondozási ismeretek, tanulástechnika, szakmai személyiségfejlesztés, kommunikáció.

Készségfejlesztés, a csoportos munka készségeinek fejlesztése, a szupervízió

Használati készségfejlesztés, társadalomismeret, szociálpolitika, pszichológia,

42.3. Témakörök

42.3.1. A vezetés alapjai

13 óra/13 óra

A vezetés, mint hatalom, vezetési stílusok

A vezető személyisége, hatékonysága és felelőssége

Vezetői készségek, ismeretek

A tervezés, szervezés és az ellenőrzés elemei.

Problémafeltárás, problémamegoldás, konfliktuskezelés a szervezetekben

42.3.2. A szociális ellátás tervezése, menedzsment

9 óra/9 óra

A tervezés, szervezés és az ellenőrzés elemei

Problémafeltárás, problémamegoldás, konfliktuskezelés a szervezetekben

A menedzsment gondolkodás kialakulása

A menedzsment feladatai, szervezeti formái

Szervezeti csoportok, a változásmenedzsment

42.3.3. Érdekérvényesítés a szociális intézményekben

9 óra/9 óra

Az ellátottak érdekérvényesítésének fórumai, szabályai

Az ellátottjogi képviselő feladatai

A hozzátartozók érdekérvényesítésének fórumai

A dolgozók érdekérvényesítési fórumai

Az érdekérvényesítés elvi szempontjai

A szociális ellátásban működő érdekérvényesítés dilemmái

42.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Általános felszereltségű tanterem, könyvtár.

42.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

42.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	kiselőadás	x			
3.	megbeszélés	x			

42.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x	x		
3.2.	rajz készítése leírásból	x	x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			

42.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

43. Vezetési, szervezési és gazdálkodási gyakorlat tantárgy

46 óra/46 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

43.1. A tantárgy tanításának célja

Feltárja a munkaterület személyi és tárgyi erőforrásait

Értelmezi a munkaszervezésre vonatkozó előírásokat

Tanulmányozza a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működési feltételeiről szóló előírásokat, az ez alapján készült helyi rendeleteket, intézményi szabályzatokat

Megtervezi, ütemezi, megszervezi saját és az irányítása alá tartozók munkáját

Kialakítja a feladatok elvégzéséhez szükséges munkacsoportokat

Közreműködik a személyes gondoskodás ellátásához szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosításában

Ellenőrzi a munkamegosztás, szervezés hatékonyságát
 Közreműködik a személyes gondoskodás ellátásához szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosításában
 Részt vesz fejlesztési projektek tervezésében és megvalósításban
 Részt vesz a szociális gondozás helyi minőségbiztosítási rendszerének kidolgozásában
 Megismerkedik a költségvetés tervezési folyamatával, a beszámolók készítésével

43.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Jogi és közigazgatási, közgazdasági, gondozási ismeretek, tanulástechnika, szakmai személyiségfejlesztés, kommunikáció
 Készségfejlesztés, a csoportos munka készségeinek fejlesztése, a szupervízió
 Használati készségfejlesztés, társadalomismeret, szociálpolitika, pszichológia

43.3. Témakörök

43.3.1. Vezetési, szervezési gyakorlat 24 óra/24 óra

A tanulók tanulmányozzák az intézmény szervezeti felépítését, szervezeti kultúráját és a vezetési módszereket, stílust
 Feltárja a munkaterület személyi és tárgyi erőforrásait
 Értelmezi a munkaszervezésre vonatkozó előírásokat
 Megtervezi, ütemezi, megszervezi saját és az irányítása alá tartozók munkáját
 Közreműködik a személyes gondoskodás ellátásához szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosításában
 Kialakítja a feladatok elvégzéséhez szükséges munkacsoportokat
 Ellenőrzi a munkamegosztás-, szervezés hatékonyságát

43.3.2. Intézményi gazdálkodás gyakorlata 22 óra/22 óra

Megismerkednek az intézmény költségvetésével, a tervezés módszerével és a beszámolók készítésével
 Tanulmányozzák a bevétel és kiadás összetételének fő elemeit
 Megismerkednek a pályázatok, projektek költségvetés tervezésével lehetőség szerint valós példa alapján
 Megismerik a gazdálkodással összefüggő intézményi szabályzatokat

43.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

A gyakorlat témakörben az iskola által összeállított a szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi, köznevelési, szociális igazgatási rendszerben, az adott település ellátási rendszerében szerepet játszó intézmények köre. Lehetőség szerint válasszon a tanuló integrált, önálló gazdálkodású intézményt.

43.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

43.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	kiselőadás	x			
3.	megbeszélés	x			

43.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthatás	osztálykeret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x	x		
3.2.	rajz készítése leírásból	x	x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			

43.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10576-12 azonosító számú

**Szakgondozási adminisztráció
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10576-12 azonosító számú Szakgondozási adminisztráció megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Szociális szolgáltatások adminisztrációja	A szociális szolgáltatások adminisztrációjának gyakorlata	Számítás-technikai ismeretek	Számítás-technikai ismeretek gyakorlata
FELADATOK				
Vezeti az előgondozás adminisztrációját		x	x	x
Személyre szóló gondozási tervet készít	x	x		
Dokumentálja a gondozási terv megvalósulásának folyamatát		x		
Végzi és ellenőrzi a munkaszervezés adminisztrációját	x		x	
Ellenőrzi az adatrögzítések szabályosságát, pontosságát	x	x		
Vezeti az intézményi munkával kapcsolatos nyilvántartásokat	x	x	x	x
Elvégzi a munkaköréből adódó adatszolgáltatást	x			
Heti és havi munkabeosztást készít		x		
A szolgáltatást igénybevevő megbízására beadványokat, kérelmeket fogalmaz		x	x	x
Részt vesz a minőségbiztosítással és a szakmai protokollal kapcsolatos adminisztratív feladatok ellátásában		x	x	x
Részt vesz pályázatok írásában és a projektek adminisztrációjában	x			
SZAKMAI ISMERETEK				
A gondozással kapcsolatos dokumentációs feladatok	x		x	
Az intézményi gazdálkodás tervezése	x			
A létszám és bér-gazdálkodással összefüggő feladatok	x	x		
Szociális alapellátást nyújtó intézmények adminisztrációja		x	x	x
Szakosított ellátást nyújtó intézmények adminisztrációja	x	x		
Gyermekjóléti alapellátás intézményeinek adminisztrációja	x	x	x	x
Gyermekvédelmi szakellátás intézményeinek adminisztrációja	x		x	x
A minőségbiztosítás szabályai, dokumentumai			x	x
Az intézmények létrehozási dokumentumai			x	x
Működés dokumentumai	x	x	x	x
A gazdálkodás és a pénzkezelés szabályai	x	x	x	x
Műszaki ellátási szabályzatok	x	x		
A munkáltatói feladatok szabályozásának dokumentumai	x	x	x	x

SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Olvasott, hallott köznyelvi szöveg megértése, fogalmazása	x		x	
Olvasott, hallott szakmai szöveg megértése, fogalmazása	x			
Információforrások kezelése	x			
Diagramm, nomogram kitöltése, készítése, megértése				x
Számítástechnikai és híradástechnikai eszközök használata			x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Megbízhatóság		x	x	x
Önállóság	x	x		x
Pontosság		x		
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Konszenzusképesség		x		x
Tömör fogalmazás készsége	x	x		
Közérthetőség		x		
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Áttekintő képesség	x	x	x	x
Kontroll (ellenőrzőképesség)	x	x	x	x
Módszeres munkavégzés	x	x	x	x

44. Szociális szolgáltatások adminisztrációja tantárgy

15 óra/15 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

44.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló ismerje meg az adott intézményekhez tartozó adminisztrációs feladatokat és dokumentumokat. Tudjon tájékozódni a szociális ellátórendszer működésében, illetve részt tudjon venni az intézményi adminisztrációs rendszer kialakításában és fejlesztésében. Részt tudjon venni a pályázatok megírásában. Tudja, hogy a kliens milyen ellátásra jogosult, mit vehet igénybe, illetve képes legyen az adott ügyben eljárni. Tudja a szociális intézményrendszerben működő intézmények feladatait.

44.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A szakképzés során megismert társadalomismereti, jogi, szociálpolitikai, ismeretek és gyakorlatok. A monitorozó és az intézményt megismerő gyakorlatokon az adott intézmény adminisztrációs feladatairól és dokumentumairól szerzett információk.

44.3. Témakörök

44.3.1. A szociális szolgáltatások adminisztrációjának ismeretei 7 óra/7 óra

A közigazgatási eljárás szabályai

Az ügyiratok tartalmi és formai követelményei

Aszociális intézmények létrehozásának, működésének dokumentumai

Az intézményi nyilvántartások, dokumentumok rendszere, tartalmi és formai követelményei

A szociális gondozás és ápolás kötelező és az intézményben szokásos dokumentumai: naplók, nyilvántartások, leltárak stb

Gondozási napló, forgalmi napló, látogatási napló és eseménynapló

44.3.2. A szociális szervezés adminisztrációjának ismerete 8 óra/8 óra

A szakmai protokollok alkalmazása

A minőségbiztosítás iratai és dokumentumai

Egyéni gondozási, ápolási, fejlesztési terv készítése

A szolgáltatást igénybevevő iratainak, értékeinek kezelési szabályai

A pályázatírás tartalmi és formai követelményei

44.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Átlagos felszereltségű tanterem.

44.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

44.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	kiselőadás	x			
3.	megbeszélés	x			

44.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.3.	Információk önálló rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x	x		
3.2.	rajz készítése leírásból	x	x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			

44.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

45. Szociális szolgáltatások adminisztrációjának gyakorlata tantárgy 31 óra/31 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

45.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló készségeinek kialakítása a szociális ellátások és szolgáltatások területén megismert szabályzatok és dokumentáció értelmezésére és használatára.

45.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A szakképzés során megismert társadalomismereti, jogi, szociálpolitikai, ismeretek és gyakorlatok. A monitorozó és az intézményt megismerő gyakorlatokon az adott intézmény adminisztrációs feladatairól és dokumentumairól szerzett információk.

45.3. Témakörök

45.3.1. Szociális gondozás, szervezés adminisztrációja 31 óra/31 óra

A szociális gondozás és ápolás kötelező és az intézményben szokásos dokumentumai: naplók, nyilvántartások, leltárak, stb. készítése, vezetése

Egyéni gondozási, ápolási, fejlesztési terv készítése

Gondozási napló, forgalmi napló, látogatási napló és eseménynapló vezetése

A finanszírozással kapcsolatos ügyiratok ismerete

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményekben alkalmazott dokumentumok ismerete

A szolgáltatást igénybevevő iratainak, értékeinek kezelésével kapcsolatos dokumentumok készítése (meghatalmazás, elismervény, stb.)

45.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az iskola által biztosított demonstrációs terem. Az iskola környezetében található, különböző fenntartású, jóléti ellátó intézmények: családsegítő és gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézetek, önkormányzatok szociális és közművelődési intézményei, bentlakásos intézetek, nappali és éjszakai ellátást nyújtó intézmények, szociális konyha, nappali melegedő, hajléktalan szálló, stb.

45.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

45.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	kiselőadás	x			
3.	megbeszélés	x			

45.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x	x		
3.2.	rajz készítése leírásból	x	x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			

45.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

46. Számítástechnikai ismeretek tantárgy

16 óra/16 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

46.1. A tantárgy tanításának célja

A szociális szakember munkája során tudja alkalmazni a számítástechnikai, technikai eszközöket. Ismerje meg az internethasználat és az elektronikus ügyintézés alapjait, azokat a programokat, amelyek segítik napi munkáját.

46.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Számítástechnikai ismeretek, az intézményi adminisztráció és az ügyintézés folyamatáról tanultak

46.3. Témakörök

46.3.1. Számítástechnikai ismeretek

16 óra/16 óra

A témakör részletes kifejtése

A számítógép kezelésének alapfokú ismerete (Operációs rendszer pl. Windows)

Irodai szoftverek (Word, Excel, Access) alapfokú ismerete

Számítógépes hálózatok használata

A számítógépen lévő adatok védelme: vírusirtó programok használata

Internet használat, keresés internetes adatbázisokban

Az ügyintézéshez szükséges alapvető technikák elsajátítása

46.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Számítógépes tanterem.

46.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

46.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthoz	osztályhoz	
1.	kooperatív tanulás		x		

46.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthoz	osztályhoz	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.2.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Gyakorlati munkavégzés körében				
2.1.	Műveletek gyakorlása	x			

2.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x			
3.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
3.1.	Részvétel az ügyfélfogadáson, esetmegfigyelés	x			
3.2.	Szolgáltatási napló vezetése	x			
3.3.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
3.4.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

46.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

47. Számítástechnikai ismeretek gyakorlat tantárgy

31 óra/31 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

47.1. A tantárgy tanításának célja

A szociális szakember munkája során tudja alkalmazni a számítástechnikai, technikai eszközöket. Ismerje meg az internethasználat és az elektronikus ügyintézés alapjait, azokat a programokat, amelyek segítik napi munkáját.

47.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Számítástechnikai ismeretek, az intézményi adminisztráció és az ügyintézés folyamatáról tanultak

47.3. Témakörök

47.3.1. Számítástechnikai gyakorlat

31 óra/31 óra

Szövegszerkesztő program alkalmazói szintű használat (szövegbevitel, formázás, mentés, nyomtatás)

Táblázatkezelő program alkalmazói szintű használat (táblázatok létrehozása, alapvető statisztikai, matematikai, pénzügyi, kereső függvények ismerete, grafikonok készítése)

Adatbázis-kezelő program alapfunkcióinak használata

Az ügyintézéshez segítő táblázatok, adatbázisok használata, adminisztrációs rendszerek működtetése

Az egyes ellátásokhoz kapcsolódó ügyiratok, dokumentumok készítése elektronikus úton a tartalmi és formai követelmények betartásával

A nyilvántartások elkészítése, vezetése, az adminisztrációs rendszerek használatának gyakorlása

E-mail küldése, fogadása, törlése, csatolt állomány küldése e-mailben

Internetes honlapok látogatása, információszerzés a világhálón

47.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Számítógépes tanterem.

47.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

47.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth	osztály	
1.	kooperatív tanulás		x		

47.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.2.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Gyakorlati munkavégzés körében				
2.1.	Műveletek gyakorlása	x			
3.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
3.1.	Részvétel az ügyfélfogadáson, esetmegfigyelés	x			
3.2.	Szolgáltatási napló vezetése	x			
3.3.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
3.4.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

47.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

I. Öt évfolyamos oktatás közismereti képzéssel

10. évfolyamot követően 140 óra

11. évfolyamot követően 140 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

A 10. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

10570-16 A szükségletek felmérése

14. Monitorozó gyakorlat tantárgy

Témakörök

14.3.1. A szociális ellátás intézményei

A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátás állami, egyházi és civil szervezetei, intézményrendszerük

A képző intézmény/iskola környezetében tevékenykedő, elérhető bentlakásos és nappali szociális, foglalkoztatási, családtámogatási, köznevelési, gyermekjóléti, gyermekvédelmi és munkaügyi intézmények, különösen a fogyatékkal élők és idősek ellátására szakosodott intézmények monitorozás-szintű megtekintése, feladatainak és működésüknek áttekintő megismerése

A jóléti ellátások és támogatások rendszerének megismerése, az ellátások megszerzésének feltételeinek és szabályainak áttekintése

Élmények és motívumok nyújtása annak érdekében, hogy a tanulók segítséget kapjanak majdani munkájuk megismeréséhez

A monitorozás során a tanulók naplót vezetnek, és részletes jegyzeteket készítenek a tapasztalatokról.

14.3.2. Az egészségügyi ellátás intézményei

A képző intézmény/iskola környezetében tevékenykedő egészségügyi intézmények áttekintő megismerése

Az állami, egyházi és civil fenntartók által működtetett intézmények rendszerének monitorozás-szintű megismerése, feladatainak és működésüknek áttekintő megismerése

A területi, a járó-beteg és a kórházi szakosított ellátás területének megismerése

A betegellátás különböző funkciójú, szervezetszerű és felszereltségű intézményeinek megismerése

Élmények és motívumok nyújtása annak érdekében, hogy a tanulók segítséget kapjanak majdani munkájuk megismeréséhez

A monitorozás során a tanulók naplót vezetnek, és részletes jegyzeteket készítenek a tapasztalatokról

14.3.3. Egy intézmény részletes megismerése

A monitorozás során megismert intézményekből a tanulók érdeklődésüknek megfelelően választanak, hogy az adott intézményt részletesebben megismerjék

Az intézmény helye az adott település idős és fogyatékos ellátási rendszerében

Az intézmény profilja és tevékenységének rendszere

Az intézmény külső és belső kapcsolatrendszerének megismerése
Az intézmény működését szabályozó jogszabályok, pénzferrási lehetőségeinek feltárása
Az intézmény belső struktúrájának, tárgyi feltételeinek, működésének, fenntartásának, döntési folyamatának megismerése
A kínált szolgáltatások és a kliensek szükségletei közötti viszony feltárása
Információk gyűjtése a szolgáltatásokhoz való hozzájutás feltételeiről, lehetőségeiről
Az alkalmazott szupervízió formái; a munkacsoportok közötti együttműködés
Az intézmény adminisztrációja
A gyakorlat során a tanulók naplót vezetnek, és részletes jegyzeteket készítenek a tapasztalatokról

13. A gondozási szükségletek felmérésének gyakorlata tantárgy

Témakörök

13.3.1. A gondozási szükségletek felmérése idősek körében

Komplex gondozás nyújtása, mint a szükséglet-kielégítés és az autonómia megőrzésének eszköze
Az idős emberek sajátos szükségleteinek kielégítését, illetve életminőségüket javító tárgyak, eszközök és szolgáltatási lehetőségek igénybevétele, alkalmazása
A szükségletfeltárás komplex módszereinek és eszközeinek alkalmazása: szakmai interjú, genogram, ecomap, környezettanulmány
A szükséglet-kielégítés és az életminőség javításának tervezése, a válsághelyzetek elhárítása
Az érdekképviselő ellátása a szociális munka etikai szabályainak megfelelően

13.3.2. A gondozási szükségletek felmérése fogyatékkal élők körében

Komplex gondozás nyújtása, mint a szükséglet-kielégítés és az autonómia megőrzésének eszköze
A fogyatékos emberek sajátos szükségleteit, életminőséget javító tárgyak, eszközök és szolgáltatási lehetőségek igénybevétele, alkalmazása
A szükségletfeltárás komplex módszereinek és eszközeinek alkalmazása: szakmai interjú, genogram, ecomap, környezettanulmány készítése
A szükséglet-kielégítés és az életminőség javításának tervezése, a válsághelyzetek elhárítása
Az érdekképviselő ellátása a szociális munka etikai szabályainak megfelelően

13.3.3. A gondozási folyamat tervezése

A szükségletekre alapozott tervezés és a tervek elkészítésében való részvétel
A gondozási folyamat tervezése a jogszabályi előírások szerint
Az adekvát gondozási terv kiválasztása (egyéni gondozási terv, egyéni rehabilitációs program, egyéni fejlesztési terv)
Az ápolási feladatok tervezése a jogszabályi előírások szerinti tervezési dokumentáció rendszerében

10569-16 Gondozási-ápolási alapeladatok

7. Ápolási, gondozási alapismeretek

Témakörök

7.3.1. Általános ápolási ismeretek

Az emberi szükségletek érvényesülése az ápolói munka során
Az ellátott élettere, személyi és tárgyi környezete
A pihenés fogalma, az igénye, életkori változásai
A beteg, ellátott ágya, az ágy felszereltsége; az otthoni és intézményi körülmények, lehetőségek
Az ágyazás formái és alapszabályai
A beteg kényelmét szolgáló eszközök (háttámasz, lábtámasz, kapaszkodó, ágyasztal, ülőpárna, sarok- és könyökgyűrű)
Fekvés módok
A beteg állapotának megfelelő fektetési módok
A tartós fekvés szövődményei (tüdőgyulladás, érelzáródás, izomsorvadás, ízületi kötöttség, székrekedés, aranyér, felfekvés)
A mozgás, aktivitás jelentősége az ember életében
Az aktív, passzív mozgás, a helyzetváltoztatás
A beteg mobilizálása
A torna, gyógytorna jelentősége, funkciója
Az ápolást elősegítő eszközök
A személyi higiéné fogalma, főbb területei
A ellátott testének tisztántartása
A menstruáció higiénéje
Az inkontinens beteg higiénéje
A tisztálkodás eszközei
A táplálkozás és a folyadékszükséglet biztosítása
A táplálkozás, mint biológiai szükséglet, mint örömforrás
Az étkezés és étkeztetés feltételei, módjai
A folyadékszükséglet, a folyadék utánpótlás
Az ürítés szükségletének biztosítása
Az ürítéssel kapcsolatos ápolási teendők
Az ürítés életkorral együtt járó problémái
A biztonság szükséglete az ápolási folyamat során
Az emberi kapcsolatok szükséglete az ápolási folyamat során
A tudás, a kompetencia szükséglete az ápolási folyamat során
Az esztétikai szükséglet az ápolási folyamat során
Az önmegvalósítás, az alkotás szükséglete, az ápolási folyamat lélektani összefüggései
A betegmegfigyelés szempontjai
Az időskorú és a fogyatékkal élő emberek speciális ápolási igényei
Együttműködés az ápoló teamben

7.3.2. Gondozási alapismeretek

A gondozás fogalma, célja, feladatai, tevékenységi formái és értelmezése a szociális munka és a szociálpolitikai ellátás rendszerében
Az emberi szükségletek Maslow-féle rendszerének értelmezése a gondozási folyamat során
A gondozó munka főbb területei:

- A személyes gondoskodás a célcsoportok sajátos igényeinek megfelelően
- A különböző ellátási formák megszerzésének támogatása
- A kapcsolatok fenntartásának segítése

A gondozó szerepei

10525-12 A szociális ellátás általános tevékenységei

29. Társadalomismereti és szociálpolitikai gyakorlat tantárgy

Témakörök

29.3.2. Szociológiai alapismereti gyakorlat

A tapasztalatok értelmezése a szociológia alapfogalmainak és alapvető összefüggéseinek rendszerében

A szociológiai adatfelvétel módszereinek alkalmazása (megfigyelés, dokumentumelemzés, kísérlet és a kérdezőtechnika).

A társadalom összetételét mutató adatok értelmezése és ábrázolása

Adatgyűjtés és értelmezés a helyi társadalom szerkezetének és jellemzőinek tárgykörében.

A helyi erőforrások és hiányok felmérési technikáinak gyakorlása

29.3.3. Szociálpolitikai monitorozás

A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátás állami, egyházi és civil szervezetei, intézményrendszerük

A képző intézmény/iskola környezetében tevékenykedő, elérhető szociális, foglalkoztatási, családtámogatási, köznevelési, gyermekjóléti, gyermekvédelmi és munkaügyi intézmények monitorozás-szintű megtekintése, feladatainak és működésüknek áttekintő megismerése

A jóléti ellátások és támogatások rendszerének megismerése, az ellátások megszerzésének feltételeinek és szabályainak áttekintése

Élmények és motívumok nyújtása annak érdekében, hogy a tanulók segítséget kapjanak a specializáció, az elsajátítani kívánt konkrét szakképesítés kiválasztásához

A monitorozás során a tanulók naplót vezetnek, és részletes jegyzeteket készítenek a tapasztalatokról

29.3.4. Az intézmény megismerése

A monitorozás során megismert intézményekből a tanulók érdeklődésüknek megfelelően választanak, hogy az adott intézményt részletesebben megismerjék

Az intézmény helye a szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi, köznevelési, közigazgatási rendszerben; az adott település ellátási rendszerében

Az intézmény profilja és tevékenységének rendszere

Az intézmény külső és belső kapcsolatrendszerének megismerése

Az intézmény működését szabályozó jogszabályok, pénzforrási lehetőségeinek feltárása

Az intézmény belső struktúrájának, tárgyi feltételeinek, működésének, fenntartásának, döntési folyamatának megismerése

A kínált szolgáltatások és a kliensek szükségletei közötti viszony feltárása

Információk gyűjtése a szolgáltatásokhoz való hozzájutás feltételeiről, lehetőségeiről

Az alkalmazott szupervízió formái; a munkacsoportok közötti együttműködés

Az intézmény adminisztrációja

A gyakorlat során a tanulók naplót vezetnek, és részletes jegyzeteket készítenek a tapasztalatokról

31. Pszichológiai gyakorlat tantárgy

Témakörök

31.3.1. Gyermektanulmányok

Helyszínek vagy életkori csoportok alapján egy-egy gyerek viselkedésének megfigyelése

Helyszínek:

bölcsőde
óvoda
általános iskola, középiskola
ifjúsági klub
gyermekotthon, átmeneti otthon
család

Életkori csoportok:

csecsemő- és kisgyermekkor (0-3 év)
óvodáskor (3-6 év)
iskoláskor (6-10 év)
prepubertáskor (10-14 év)
pubertáskor (14-18 év)

Eltérő környezetben – vérszerinti családban, nevelőszülőknél vagy gyermekotthonban nevelkedő azonos korosztályba tartozó egy-egy gyermek viselkedésének megfigyelése és összehasonlítása

31.3.2. Az életút pszichikus jellemzői

Az elkészített életút interjú alanya pszichikus jellemzőinek feltárása

A társadalmi jelenségek pszichés okainak megismerése

Az ember viselkedésének és döntéseinek megértése

Az előítéletek életutat befolyásoló hatása

A 11. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

10569-16 Gondozási-ápolási alapfeladatok

7. Ápolási, gondozási alapismeretek

Témakörök

7.3.1. Általános ápolási ismeretek

Az emberi szükségletek érvényesülése az ápolási munka során

Az ellátott élettere, személyi és tárgyi környezete

A pihenés fogalma, az igénye, életkori változásai

A beteg, ellátott ágya, az ágy felszereltsége; az otthoni és intézményi körülmények, lehetőségek

Az ágyazás formái és alapszabályai

A beteg kényelmét szolgáló eszközök (háttámasz, lábtámasz, kapaszkodó, ágyasztal, ülőpárna, sarok- és könyökgyűrű)

Fekvési módok

A beteg állapotának megfelelő fektetési módok

A tartós fekvés szövődményei (tüdőgyulladás, érelzáródás, izomsorvadás, ízületi kötöttség, székrekedés, aranyér, felfekvés)

A mozgás, aktivitás jelentősége az ember életében

Az aktív, passzív mozgás, a helyzetváltoztatás

A beteg mobilizálása

A torna, gyógytorna jelentősége, funkciója

Az ápolást elősegítő eszközök

A személyi higiéné fogalma, főbb területei

Az ellátott testének tisztántartása

- A menstruáció higiéniéje
- Az inkontinens beteg higiéniéje
- A tisztálkodás eszközei
- A táplálkozás és a folyadékszükséglet biztosítása
- A táplálkozás, mint biológiai szükséglet, mint örömforrás
- Az étkezés és étkeztetés feltételei, módjai
- A folyadékszükséglet, a folyadék utánpótlás
- Az ürítés szükségletének biztosítása
- Az ürítéssel kapcsolatos ápolási teendők
- Az ürítés életkorral együtt járó problémái
- A biztonság szükséglete az ápolási folyamat során
- Az emberi kapcsolatok szükséglete az ápolási folyamat során
- A tudás, a kompetencia szükséglete az ápolási folyamat során
- Az esztétikai szükséglet az ápolási folyamat során
- Az önmegvalósítás, az alkotás szükséglete, az ápolási folyamat lélektani összefüggései
- A betegmegfigyelés szempontjai
- Az időskorú és a fogyatékkal élő emberek speciális ápolási igényei
- Együttműködés az ápoló teamben

7.3.2. Gondozási alapismeretek

- A gondozás fogalma, célja, feladatai, tevékenységi formái és értelmezése a szociális munka és a szociálpolitikai ellátás rendszerében
- Az emberi szükségletek Maslow-féle rendszerének értelmezése a gondozási folyamat során
- A gondozó munka főbb területei:
- A személyes gondoskodás a célcsoportok sajátos igényeinek megfelelően
- A különböző ellátási formák megszerzésének támogatása
- A kapcsolatok fenntartásának segítése
- A gondozó szerepei

8. Megfigyelési és elsősegélynyújtási gyakorlat tantárgy

Témakörök

8.3.1. Az ápolási folyamat megfigyelése

- Az emberi szükségletek és az ápolás
- Megfigyelni, hogy a pihenés, a mozgás, a személyi higiénié, a táplálkozás az ürítés, a biztonság, az emberi kapcsolatok, a tudás, a kompetencia, az esztétikai és az önmegvalósítás szükségletének biztosítása hogyan valósul meg az ápolási folyamat során
- Megfigyelni az időskorú és a fogyatékkal élő emberek speciális ápolási feladatainak végzését
- Megfigyelni a gyógyszerek szervezetbe juttatásnak technikáit (beleértve az injekciózást)
- Megfigyelni a haldokló beteg ápolását, a haldoklóval és hozzátartozóikkal történő kommunikációt; az elhunyt ellátását
- Megfigyelni az ápolás etikai szabályainak, a betegek jogainak az érvényesülését
- Az ápoló teamben folyó együttműködés megfigyelése

8.3.2. A gondozási folyamat megfigyelése

- Gondozási szerepek gyakorlása: segítő, támogató, szervező, közvetítő, érdekképviselői, stb.
- Különböző foglalkozási lehetőségek feltételeinek biztosítása; motiválás, anyag, tárgyi és személyi feltételek biztosítása, foglalkozások szervezése

A mindennapi életvitel szervezése, háztartásgazdálkodási és háztartásvezetési feladatok ellátása különböző körülmények között, háztartási eszközök és gépek kezelése
Munka-, tűz- és balesetvédelmi feladatok ellátása, a szabályok betartása

8.3.3. Elsősegélynyújtási gyakorlat

Az elsősegélynyújtás szabályai

Veszélyeztető állapotokból következő elsősegélynyújtási feladatok: újraélesztés, eszméletlen beteg ellátása

Törések, vérzések ellátása, idegentest a szemben és a légutakban

Termikus trauma

Belgyógyászati megbetegedések, belgyógyászati balesetek

Mérgeзések

Epilepszia és lázas eklampszia

Tömegbalesetek, tömegkatasztrófák

10559-12 Elsősegélynyújtási feladatok

34. Az elsősegélynyújtás gyakorlata tantárgy

Témakörök

34.3.1. Mechanikai sérülések, gyermekbetegségek ellátása

Az életműködési adatok rögzítése

Testsúly, testmagasság mérése

Az elsősegélynyújtási kötelezettség

Az elsősegélynyújtás alapszabályai

A stabil oldalfekvés biztosításának módjai

Mechanikai sérülések ellátása

Törések, a vérzések jellemzői és ellátásuk technikái

Idegentest a szemben és a légutakban

A légutak átjárhatóságának biztosítási technikái

Áramütés jelei és a segítségnyújtás lehetőségei, módszerei, technikái

A fagyások jellemzői és ellátásuk lehetőségei, módszerei

Az égési sérülések jellemzői és ellátásuk módszerei, technikái

A háztartási balesetek sérülései, ellátásuk

A cukorbetegség jelei és a cukorbeteg ellátásának lehetőségei

A leggyakoribb gyermekbetegségek és tünetei, a tünetek enyhítésének technikái és módszerei

Védőoltások és kísérő tünetek enyhítése

34.3.2. Veszélyeztető állapotok

A közvetlen életveszély felismerése

Felismeri az egészségi állapot gyors megváltozását

Veszélyeztető állapotokból következő feladatok: újraélesztés, eszméletlen beteg ellátása, heveny rosszullétek, belgyógyászati balesetek

Mérgeзések jellemzői és a segítségnyújtás módszerei, technikái

Belgyógyászati megbetegedések

Elsősegélyt nyújt sebészeti beavatkozást igénylő balesetek esetén

Epilepszia és lázas eklampszia

A sokkos és görcsös állapotok és a segítségnyújtás módszerei, technikái

Segítségnyújtás a fedél nélkül élők elemi fizikai ellátásában

Az éhezés, a kiszáradás jelei és a segítségnyújtás módszerei, technikái
Tömegbalesetek, tömegkatasztrófák
Mentőhívás, rendőrség, katasztrófavédelem értesítése

10570-16 A szükségletek felmérése

11. Ápolási gyakorlat tantárgy

Témakörök

11.3.1. Alapápolás belgyógyászati betegek körében

A belszervi betegségek tüneteinek megfigyelése; a veszélyhelyzetben lévő betegek számára megfelelő orvosi segítség kérése

A keringés- és vérképző rendszer betegségeiben szenvedők ápolása

A légző- és a kiválasztó szervek betegségeiben szenvedők ápolása

A belső-elválasztású mirigyek betegségeiben szenvedők ápolása

Az orvos utasításainak megfelelően alkalmazza a fizikális és természetes gyógymódokat

Felismeri és jelzi a gyógyszerek esetleges mellékhatását

Elsajátítja és orvosi utasításra alkalmazza az intramusculáris és subcután injekciózást

Jelzi az injekciózás esetleges szövődményeit

A daganatos betegek ápolása

11.3.2. Alapápolás sebészeti beavatkozáson átesettek körében

A sebészet és a baleseti sebészet körébe tartozó kórképek tünete, a tünetek felismerése, ápolási teendői

Elsajátítja és orvosi utasításra alkalmazza az intramusculáris és subcután injekciózást

A beteget veszélyeztető és sürgős beavatkozást igénylő állapotok felismerés

A veszélyhelyzetben lévő betegek számára megfelelő orvosi segítség kérése

A sebellátás alapelvei és technikái; vérzéscsillapítás, sebellátási eljárások

A gyulladással járó sebek kezelése; sebészeti fertőzések kezelése

A műtéten átesett beteg ápolása, műtéti sebkötözés, a szövődmények felismerése

10571-16 Sajátos gondozási feladatok

18. Szociális gondozás gyakorlata tantárgy

Témakörök

18.3.1. Idős ember gondozása

Az idős emberek gondozásának, segítségének megfigyelése; a gondozás, segítség dilemmáinak értelmezése, a korlátok és lehetőségek mérlegelése

Részvétel a gondozási, támogatási folyamat tervezésében, az eszközök és módszerek kiválasztásában

Részvétel a személyes környezet kialakításban, az életvitel támogatásában, a napirend kidolgozásában és a megvalósítás támogatásában

A gondozási terv elkészítésének és megvalósításának segítése

Az idős emberek érdekérvényesítő képességének segítése, támogatása felhatalmazásának mértékében

A gyógyászati segédeszközök beszerzése, tisztítása, kezelése, használata, használatának megtanítása

A gyógyíthatatlan betegek sajátos gondozási módszereinek alkalmazása

A haldokló ember kísérése, a halott körüli teendők, a gyász feldolgozásának segítése, a család támogatása

18.3.2. Fogyatékkal élők gondozása

A fogyatékos emberek gondozásának, segítségének megfigyelése

A gondozás, segítség dilemmáinak értelmezése, a korlátok és lehetőségek mérlegelése

Részvétel a gondozási, támogatási folyamat tervezésében, az eszközök és módszerek kiválasztásában

Részvétel a mindennapi környezet kialakításban, az életvitel támogatásában a napirend kidolgozásában és a megvalósítás támogatásában

A testi ellátás és a testi érintkezés formái, jelentősége

A bazális stimulálás

Játékformák, a zenei és énekformák, a mozgásformák, a dramatikus játékok, a médiaformák, a szabadban űzhető foglalkozások és alkalmazása

A fejlesztési és rehabilitációs terv kialakításának, és megvalósításának segítése

Segíteni a fogyatékos emberek integrációjának megvalósítását, az akadályok elhárítását, a lehetőségek felkutatását

A gyógyászati segédeszközök beszerzése, tisztítása, kezelése, használata, a használatuk megtanítása

A haldokló ember kísérése, a halott körüli teendők, a gyász feldolgozásának segítése, a család támogatása

18.3.3. Foglalkozási gyakorlat

A tevékenységek tervezésének és szervezésének megfigyelése

Részvétel a tevékenységek tervezésében és szervezésében a tevékenységek feltételeinek kialakításban, a gondozottak motiválásában, az igények felmérésében

Részvétel a mindennapi önellátási tevékenységek megvalósításában, támogatásában a házi gondozás és a bentlakásos intézményekben

Részvétel a rekreációs és gyógytorna-jellegű foglalkozások megvalósításában, a családi és emberi kapcsolatok ápolásában, a szellemi, kulturális és művészeti tevékenységek megvalósításában, a termelő és munka jellegű foglalkozások szervezésében

18.3.4. Háztartási gyakorlat

Részvétel háztartásgazdálkodással kapcsolatos tervezésben és háztartási költségvetés kialakításban

A háztartásvitel megfigyelése és részvétel a háztartási teendők szervezésében és megvalósításában; az idős emberek minél nagyobb önállóságának fenntartása, támogatása

Háztartási gépek, konyhatechnikai eszközök használata, tisztítása, karbantartása, az ételek tárolása, ételminta vételének higiénés előírásai, mosás, szárítás, vasalás, érintésvédelmi szabályok betartása, háztartási vegyszerek, mérgek szabályszerű tárolása

Részvétel az idős ember lakásának átalakításában, a szükséges források megszerzésében

Részvétel a személyi- és a lakás higiéniájának megteremtésében

18.3.5. Munka-, baleset és tűzvédelem gyakorlata

A munka-, baleset- és tűzvédelmi szabályok értelmezése és alkalmazása

Munkavégzéssel és a munkahellyel összefüggő baleseti és egyéb veszélyforrások felismerése, megszüntetése vagy intézkedés kérése azok megszüntetésére

Mérgek, vegyszerek biztonságos tárolása, nyilvántartása; veszélyes hulladék tárolása
Gépek, berendezések áramtalanítása veszély esetén vagy a munkafolyamat befejezésével
Tűzoltó készülék használata

A munka-, baleset- és tűzvédelmi szabályok adaptálása az idős ember adottságaihoz, az adott környezet viszonyaihoz (lakás, foglalkozási terem, csoportszoba stb.)

A veszélyelhárítás lehetőségeinek, módszereinek, eszközeinek alkalmazása

A mindennapi érintésvédelmi és szigetelési eljárások alkalmazása; a menekülési útvonalak kijelölése

Egyéni védőeszközök használata

18.3.6. Gyógyíthatatlan betegek és haldoklók gondozása

A gyógyíthatatlan betegek sajátos gondozási módszereinek alkalmazása

A testi ellátás és a testi érintkezés formái, jelentősége

A haldokló ember kísérése

A halott körüli teendők ellátása

A gyász feldolgozásának segítése, a család támogatása

10525-12 A szociális ellátás általános tevékenységei

29. Társadalomismereti és szociálpolitikai gyakorlat tantárgy

Témakörök

29.3.1. Gyakorlat a család és életmód körében

Egy, a tanulók által kiválasztott (nem a szociális ellátás klienseként élő) család egy felnőtt tagjával készített életútinterjú előkészítése, megvalósítása, értelmezése és feldolgozása; az SZVK-ban előírt formában: („Párbeszéd formában, minimum 15 oldalon leírt, önállóan felvett életútinterjú”).

II. Két évfolyamos oktatás közismereti képzés nélkül

1. évfolyamot követően 160 óra

Az 1. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

10525-12 A szociális ellátás általános tevékenységei

29. Társadalomismereti és szociálpolitikai gyakorlat tantárgy

Témakörök

29.3.1. Gyakorlat a család és életmód körében

Egy, a tanulók által kiválasztott (nem a szociális ellátás klienseként élő) család egy felnőtt tagjával készített életútinterjú előkészítése, megvalósítása, értelmezése és feldolgozása; az SZVK-ban előírt formában: („Párbeszéd formában, minimum 15 oldalon leírt, önállóan felvett életútinterjú”).

29.3.2. Szociológiai alapismereti gyakorlat

A tapasztalatok értelmezése a szociológia alapfogalmainak és alapvető összefüggéseinek rendszerében

A szociológiai adatfelvétel módszereinek alkalmazása (megfigyelés, dokumentumelemzés, kísérlet és a kérdezős technikák)

A társadalom összetételét mutató adatok értelmezése és ábrázolása

Adatgyűjtés és értelmezés a helyi társadalom szerkezetének és jellemzőinek tárgykörében

A helyi erőforrások és hiányok felmérési technikáinak gyakorlása

29.3.3. Szociálpolitikai monitorozás

A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátás állami, egyházi és civil szervezetei, intézményrendszerük

A képző intézmény/iskola környezetében tevékenykedő, elérhető szociális, foglalkoztatási, családtámogatási, köznevelési, gyermekjóléti, gyermekvédelmi és munkaügyi intézmények monitorozás-szintű megtekintése, feladatainak és működésüknek áttekintő megismerése

A jóléti ellátások és támogatások rendszerének megismerése, az ellátások megszerzésének feltételeinek és szabályainak áttekintése

Élmények és motívumok nyújtása annak érdekében, hogy a tanulók segítséget kapjanak a specializáció, az elsajátítani kívánt konkrét szakképesítés kiválasztásához

A monitorozás során a tanulók naplót vezetnek, és részletes jegyzeteket készítenek a tapasztalatokról

29.3.4. Az intézmény megismerése

A monitorozás során megismert intézményekből a tanulók érdeklődésüknek megfelelően választanak, hogy az adott intézményt részletesebben megismerjék

Az intézmény helye a szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi, köznevelési, közigazgatási rendszerben; az adott település ellátási rendszerében

Az intézmény profilja és tevékenységének rendszere

Az intézmény külső és belső kapcsolatrendszerének megismerése

Az intézmény működését szabályozó jogszabályok, pénzferrási lehetőségeinek feltárása

Az intézmény belső struktúrájának, tárgyi feltételeinek, működésének, fenntartásának, döntési folyamatának megismerése

A kínált szolgáltatások és a kliensek szükségletei közötti viszony feltárása

Információk gyűjtése a szolgáltatásokhoz való hozzájutás feltételeiről, lehetőségeiről.

Az alkalmazott szupervízió formái; a munkacsoportok közötti együttműködés

Az intézmény adminisztrációja

A gyakorlat során a tanulók naplót vezetnek, és részletes jegyzeteket készítenek a tapasztalatokról

31. Pszichológiai gyakorlat tantárgy

Témakörök

31.3.1. Gyermektanulmányok

Helyszínek vagy életkori csoportok alapján egy-egy gyerek viselkedésének megfigyelése

Helyszínek:

bölcsőde

óvoda

általános iskola, középiskola

ifjúsági klub

gyermekotthon, átmeneti otthon

család

Életkori csoportok:

csecsemő- és kisgyermekkor (0-3 év)

óvodáskor (3-6 év)

iskoláskor (6-10 év)

prepubertáskor (10-14 év)

pubertáskor (14-18 év)

Eltérő környezetben – vérszerinti családban, nevelőszülőknél vagy gyermekotthonban nevelkedő azonos korosztályba tartozó egy-egy gyermek viselkedésének megfigyelése és összehasonlítása

31.3.2. Az életút pszichikus jellemzői

Az elkészített életút interjú alanya pszichikus jellemzőinek feltárása

A társadalmi jelenségek pszichés okainak megismerése

Az ember viselkedésének és döntéseinek megértése

Az előítéletek életutat befolyásoló hatása

10559-12 Elsősegélynyújtási feladatok

34. Az elsősegélynyújtás gyakorlata tantárgy

Témakörök

34.3.1. Mechanikai sérülések, gyermekbetegségek ellátása

Az életműködési adatok rögzítése

Testsúly, testmagasság mérése

Az elsősegélynyújtási kötelezettség

Az elsősegélynyújtás alapszabályai

A stabil oldalfekvés biztosításának módjai

Mechanikai sérülések ellátása

Törések, a vérzések jellemzői és ellátásuk technikái

Idegentest a szemben és a légutakban

A légutak átjárhatóságának biztosítási technikái

Áramütés jelei és a segítségnyújtás lehetőségei, módszerei, technikái

A fagyások jellemzői és ellátásuk lehetőségei, módszerei

Az égési sérülések jellemzői és ellátásuk módszerei, technikái

A háztartási balesetek sérülései, ellátásuk

A cukorbetegség jelei és a cukorbeteg ellátásának lehetőségei

A leggyakoribb gyermekbetegségek és tünetei, a tünetek enyhítésének technikái és módszerei

Védőoltások és kísérő tünetek enyhítése

34.3.2. Veszélyeztető állapotok

A közvetlen életveszély felismerése

Felismeri az egészségi állapot gyors megváltozását

Veszélyeztető állapotokból következő feladatok: újraélesztés, eszméletlen beteg ellátása, heveny rosszullétek, belgyógyászati balesetek

Mérgezések jellemzői és a segítségnyújtás módszerei, technikái

Belgyógyászati megbetegedések

Elsősegélyt nyújt sebészeti beavatkozást igénylő balesetek esetén

Epilepszia és lázas eklampszia

A sokkos és görcsös állapotok és a segítségnyújtás módszerei, technikái

Segítségnyújtás a fedél nélkül élők elemi fizikai ellátásában
Az éhezés, a kiszáradás jelei és a segítségnyújtás módszerei, technikái
Tömegbalesetek, tömegkatasztrófák
Mentőhívás, rendőrség, katasztrófavédelem értesítése

A képzés módszerei

- egyéni felkészülés
- csoportos foglalkozás
- prezentációval kísért előadás
- szituációs módszerek (esetjáték)
- frontális
- demonstráció
- egyéni megfigyelés
- egyéni felkészülés
- hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel
- olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása
- olvasott szöveg feldolgozása jegyzetelése
- tapasztalatok értelmezése
- tesztfeladat megoldása
- műveletek gyakoroltatása
- írásos elemzés
- információk rendszerezése
- információgyűjtés

A tanuló előrehaladása szempontjából a következő értékelési események tervezhetők:

- Folyamatos számonkérés szóban, írásban, gyakorlatban és önálló feladatok alapján, a tanítási órákon ellenőrzés céljából.
- Évközi dolgozatok megírása meghatározott szempontok alapján (például a források használatának és értékelésének képessége) minősítés céljából.
- Projektmunkában való részvétel (egyéni vagy csoportos) szóbeli, írásbeli értékelése.

Az értékelés megkezdése előtt a tanulóknak ismerniük kell azokat a szempontokat, amelyeket tudásuk értékelésénél figyelembe kell venni. Hiba, hiányosság miatt pontszámok vonandók le, ha az értékelés feladatlappal történik. A feladatlapon legyenek előre meghatározott ponthatárok, melyek osztályzattá alakíthatók. Az értékelés 1 – től 5 – ig terjedő osztályzatadással történik.

Kerekítés szabályai:

0,7 felett- felfelé kerekít

0,5-0,7 között- a tanár dönt a tanuló szorgalma, órai aktivitása alapján

0,5 alatt- lefelé kerekít

A tantárgystruktúrában a teljes tananyagmennyiség egyetlen egységet jelent. Tantárgyanként egyetlen érdemjegy írható a dokumentumokba. Az elméleti tudás vagy a megértés ellenőrzése történhet szóban vagy írásban.

OSZTÁLYOZÓ VIZSGARENDSZER

Belső vizsgarendszer a szakközépiskolai osztályokban:

A szakközépiskolai képzés elsődleges célja az érettségi vizsgára való sikeres felkészítés/felkészülés. Ahhoz, hogy ez megvalósuljon, minden tanév végén egy mérföldkő elé állítjuk a tanulókat. A szintvizsgák általános célja, hogy a tanulók és a tanárok felmérjék, mennyire sikerült elsajátítani az érettségi tárgyak tananyagát, az érettségihez szükséges elementáris kompetenciákat az adott tanulmányi időszak során.

A tanulók előismeretet szereznek a vizsga folyamatáról, légköréről, így nem ismeretlenül állnak a vizsgahelyzet elé. A 12. évfolyam végére magabiztosabbá válnak, ami növeli teljesítményüket.

A szintvizsgák motiváló hatásúak az oktatás folyamatában. Egységesen hatvan százalékos súllyal befolyásolják a tanév végi osztályzatokat. A szintvizsgák önmagukban nem ismételtetők, javító szintvizsgára nincs lehetőség. Amennyiben a súlyozott átlag alapján a tanuló érdemjegye tanév végén elégtelen, az augusztusi javítóvizsgán javíthat az adott tantárgyból.

A szintvizsgák írásbeli részét a szaktanár javítja és értékeli, a szóbeli részét vizsgabizottság előtt kell teljesíteni. A bizottság legalább két olyan tanárból áll, aki az adott tantárgyat tanítja az iskolában. Az igazgató (vagy annak megbízottja) és az osztályfőnök minden szóbeli vizsgán részt vehet, de a vizsga az ő jelenlétük nélkül is megszervezhető.

A vizsgák követelményét (minden tanév elején szeptember 30-ig) és feladatsorait (a konkrét írásbeli vizsga előtt legalább 30 nappal) a munkaközösségek közösen dolgozzák ki javítókulccsal együtt, így a vizsgarendszer segít az értékelés egységessé válásában. A követelményeket az igazgató, a feladatsorokat a közismereti igazgatóhelyettes hagyja jóvá.

Szakmai szintvizsga – szakközépiskola 11. évfolyam

A tizenegyedik évfolyam végén arra a tantárgyra koncentrálunk, amelyből a szakközépiskolai tanulónak a négy kötelező tantárgy mellett ötödikként kell vizsgát tennie. Ez minden szakmacsoportnál más tantárgy, az adott szakmacsoportnál központilag előírt tantárgy. A szakmai szintvizsga írásbeli és szóbeli részből áll.

Ez a szintvizsga írásbeli és szóbeli részből áll. Az írásbeli vizsgákat a tanév rendjében meghatározott matematika és történelem írásbeli érettségi napjának délelőttjén szervezzük meg reggel 8 órától 11-ig. A szóbeli vizsgákra június első hetében kerül sor olyan módon, hogy a vizsgára kötelezetteket délelőtt felmentjük a tanítási órák alól, és délután 13 órától kezdik meg vizsgájukat. Egy tanuló ugyanazon a napon maximum két tantárgyból felelhet, és feleletét nem kezdheti meg 17 óra után. A szóbeli vizsgán tételt húz, amit önállóan kifejt egy 3 tagú bizottság előtt. A tételsort legkésőbb az írásbeli vizsga napján köteles a szaktanár kihirdetni.

Kisérettségi – szakközépiskola 12. évfolyam

A 12. évfolyam második félévében kísérettségit szervezünk mind az öt érettségi tantárgyból. Az időpontokról a tantestület dönt a tanév rendjétől függően. Figyelembe kell venni, hogy a tavaszi szünet segíti a tanulót a szóbeli vizsgákra való felkészülésben, így az írásbeli dolgozatokat előtte, a szóbeli vizsgákat utána érdemes megszervezni.

Az írásbeli vizsgarész egy konkrét középszintű érettségi feladatlap (vagy azzal mindenben egyenértékű feladatsor), a szóbeli vizsgánál pedig tételt húz, amit önállóan kifejt egy 3 tagú bizottság előtt. A tételsort legkésőbb az írásbeli vizsga napján köteles a szaktanár kihirdetni.

Egy tanuló ugyanazon a napon maximum két tantárgyból felelhet, és feleletét nem kezdheti meg 17 óra után.

A vizsgák anyaga a négy év alatt elsajátított ismereteket célozza, és mindenben a május-júniusi érettségi vizsga főpróbája.

Az intézmény vezetője (vagy az általa megbízott vezető) felel azért, hogy a vizsga megfelelő körülmények között történjen; hogy az érettségi vizsgán is figyelembe vehető felmentéseket a tanulók érvényesíthessék; hogy szükség esetén a tanulók konzultációs lehetőséget kapjanak; hogy a szülők az eredményekről tudomást szerezzenek, illetve a kijavított írásbeli dolgozatokat megtekinthessék.